

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO
A
SOCIÁLNEHO
ROZVOJA**

-

NOVÁ DUBNICA

**Trenčianska regionálna
rozvojová agentúra**

Opatovská 23
911 01 Trenčín

I.	ÚVOD.....	5
II.	PROFIL MESTA.....	6
1.	Základné charakteristiky mesta.....	6
1.1	Lokalizácia.....	6
1.2	Vznik, súčasnosť a budúcnosť mesta Nová Dubnica.	7
2	Samospráva	9
2.1	Orgány mesta	9
2.2	Služby obyvateľom	10
2.3	Organizácie mesta.....	11
2.4	Dokumenty mesta.....	13
3.	Demografia a trh práce.....	15
3.1	Vývoj počtu obyvateľov.....	15
3.2	Veková štruktúra obyvateľstva.....	18
3.3	Vzdelanostná úroveň obyvateľstva.....	20
3.4	Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania.....	22
3.5	Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	22
3.6	Zamestnanosť a nezamestnanosť	23
4.	Životné prostredie.....	27
4.1	Vymedzenie riešeného územia.....	27
4.2	Funkčný potenciál územia	27
4.3	Stav zložiek životného prostredia	28
5.	Občianska infraštruktúra.	35
5.1	Bývanie.....	35
5.2	Školstvo	38
5.3	Sociálna oblasť.....	43
5.4	Zdravotníctvo	47
5.5	Kultúra	48
5.6	Šport.....	49
6	Technická infraštruktúra	51
6.1	Doprava	51
6.2	Telekomunikácie.....	52
6.3	Elektrifikácia.....	52
6.4	Plynofikácia	52
6.5	Zásobovanie vodou	53
6.6	Kanalizácia a čističky odpadových vôd (ČOV).....	53
6.7	Odpadové hospodárstvo.....	54
6.8	Tepelné hospodárstvo*	55
7.	Hospodárstvo.....	57
7.1	Hospodársky potenciál	57
7.2	Regionálny hrubý domáci produkt	57
7.3	Ekonomické subjekty na území mesta.....	60
7.4	Malé a stredné podnikanie.....	62
7.5	Priemyselná výroba	62
7.6	Poľnohospodárstvo.....	64
7.7	Obchod a služby	65
III.	SWOT analýza.....	66
8.	SWOT analýzy mesta Nová Dubnica	66
8.1	SWOT analýza demografie a trhu práce.....	66

8.2	SWOT analýza životného prostredia	66
8.3	SWOT analýza občianskej infraštruktúry	67
8.4	SWOT analýza technickej infraštruktúry	68
8.5	SWOT analýza hospodárstva	69
IV.	Stratégia rozvoja mesta Nová Dubnica	71
9.	Stanovenie kľúčových faktorov rozvoja a kľúčových disparít	71
9.1	Kľúčové faktory rozvoja mesta Nová Dubnica	71
9.2	Kľúčové disparity mesta Nová Dubnica	73
10	Stanovenie globálneho cieľa pre mesto Nová Dubnica (vícia mesta)	74
11	Stanovenie špecifických cieľov	75
12	Stanovenie opatrení a aktivít	76
13	Stanovenie merateľných ukazovateľov	79
14	Finančný plán	80
15	Legislatívny rámec	84
16	Vysvetlivky, základné pojmy	86
17	Prílohy	87
17.1	Vzťahy medzi SWOT analýzou, faktormi rozvoja, disparitami, špecifickými cieľmi a opatreniami.	87

Kolektív podieľajúci sa na príprave PHSR mesta Nová Dubnica

Vedúci projektu

Ing. Stanislav Dreisig

Trenčianska regionálna rozvojová agentúra

Strategická skupina:

Ing. Jarmila Hulajová

Bc. Lenka Ibolyová

Ing. Vladimír Pčola

Ing. Radoslav Paulovič

Ing. Radim Býček

Ing. Marián Brúsil

p. Anton Magdolen

Ing. Peter Repiščák

Za Mestský úrad Nová Dubnica

Ing. Ján Šušaník

Ing. Iveta Jurisová

Ing. Peter Orgoník

Ing. Monika Koníčková

Spracovanie zabezpečovali:

Ing. Monika Koníčková

Ing. Katarína Janečková

Ing. Ján Brenišin

RNDr. Daniel Darida

Ing. Renata Redajová

Ing. Petra Ošlejšková

Tomáš Šarman

Asistencia

Ing. Katarína Janečková

Odborná oponentúra:

Ing. Peter Orgoník

p. Branislav Orgoník

Mgr. Branislav Cvacho

Ing. Martin Hlavinka

Tento materiál je výsledkom spolupráce expertov Trenčianskej regionálnej rozvojovej agentúry, zamestnancov a predstaviteľov mesta Nová Dubnica a členov tzv. „strategickej skupiny“, ktorí sa na projekte aktívne zúčastňovali, za čo im patrí poďakovanie.

I. ÚVOD

Vstupom Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva sa naskytla možnosť podieľať sa na čerpaní pomoci, ktorú Európska únia poskytuje regiónom. Na základe spracovaného Národného rozvojového plánu pre roky 2004 až 2006 môže Slovenská republika čerpať finančnú pomoc v štyroch operačných programoch. Pomoc z Európskej únie sa poskytuje na ekonomický a sociálny rozvoj regiónov Slovenska.

Ekonomický a sociálny rozvoj je postupný plánovaný proces v príslušnom časovom horizonte. Pre systematický rozvoj regiónu je potrebné spracovať rozvojovú štúdiu zvolenej oblasti. Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 503/2001 Z.z. umožňuje združovanie obcí za dosiahnutím určitých spoločných cieľov. Obce sa združujú do mikroregionálnych združení. Jednou z úloh združenia je i spracovanie plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako plánovacieho dokumentu nevyhnutného pre podporu čerpania príspevkov zo štrukturálnych fondov platných pre skupinu obcí. Zlučovanie sa deje systémom zdola, preto je aj v súlade s princípmi platnými v EÚ.

Legislatíva v Slovenskej republike sa veľmi rýchlo mení a stanovovanie optimálnych ciest k dosahovaniu cieľov je obtiažne tak pre verejný sektor, ako aj pre podnikateľský sektor. Pre mestá je jednou z úloh po vstupe Slovenskej republiky do EÚ príprava a spracovanie plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nová Dubnica bol pripravený a spracovaný na základe doterajších skúseností s riadením mesta ako rozvojový plán do konca ďalšieho plánovacieho obdobia EÚ, t. j. do r. 2013.

Je potrebné poznamenať, že vzhľadom na rýchly vývoj všetkých oblastí života obyvateľov Slovenska po vstupe do EÚ, bol plán spracovaný ako otvorený dokument. To znamená, že v prípade veľkých systémových zmien, je možné dokument upraviť a prispôbiť na nové podmienky. Na takúto alternatívu sú prispôsobené jednotlivé kapitoly PHSR.

Kolektív autorov Trenčianskej regionálnej rozvojovej agentúry vychádzal pri spracovaní analýzy z podkladov od mesta a z oficiálne dostupných materiálov od iných inštitúcií (napr. štatistický úrad).

V závere analytickej časti je spracovaná SWOT analýza, ktorá slúži ako východiskový produkt pre určenie stratégie rozvoja mesta Nová Dubnica. Ďalšie časti Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nová Dubnica navrhujú smerovanie mesta Nová Dubnica a tiež spôsoby financovania navrhovaných rozvojových aktivít. V závere sú uvedené hodnotiace a monitorovacie aktivity, ktoré by mali slúžiť na priebežné hodnotenie Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nová Dubnica v súlade s požiadavkami EÚ na monitoring a evaluáciu.

Za kolektív pracovníkov TRRA.

Ing. Stanislav Dreisig
riaditeľ

II. PROFIL MESTA

1. Základné charakteristiky mesta

Názov: Mesto Nová Dubnica

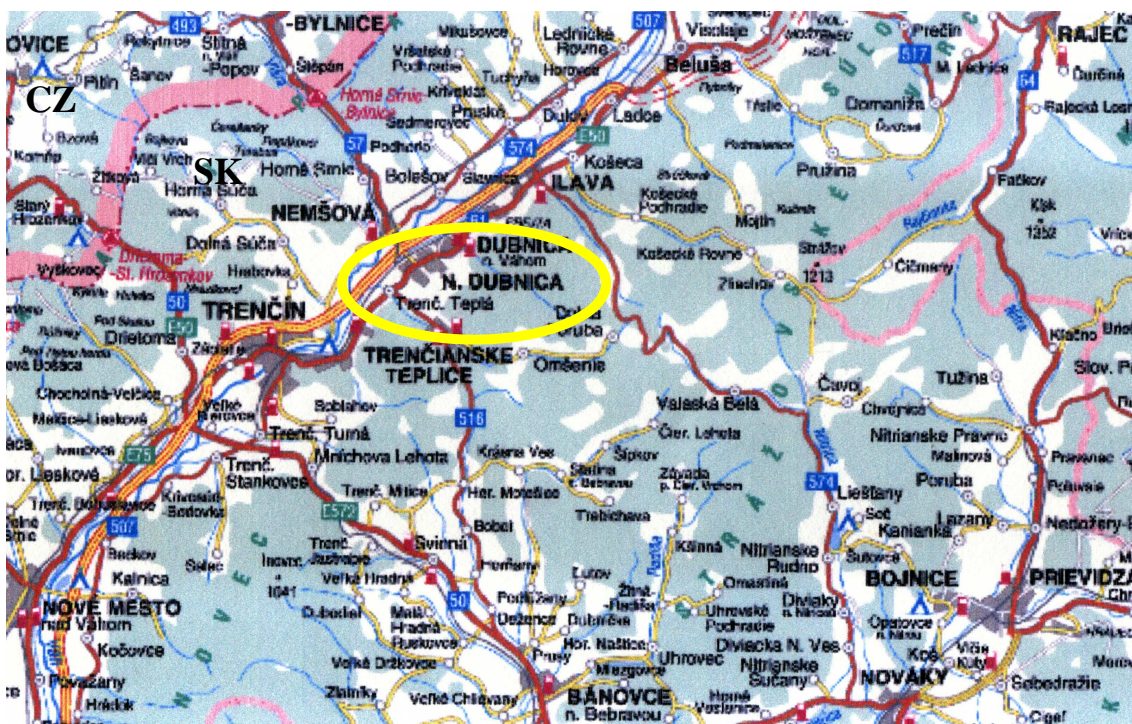
Rozloha: 11,27 km²

Počet obyvateľov: 11 813 (k 1.1.2006)

Hustota osídlenia: 1 073,4 obyv./km²

1.1 Lokalizácia

Mesto Nová Dubnica leží približne na 49° s.z.š a 18° v.z.d. Nachádza sa na Západnom Slovensku v severozápadnej časti Trenčianskeho kraja, v južnej časti okresu Ilava. Mesto leží na strednom Považí v Ilavskej kotline.

Obr. 1

Mesto Nová Dubnica patrí k najkrajším mestám stredného Považia. Preto je vhodným východiskovým miestom pre turistiku, cykloturistiku, ako aj denné navštevovanie lyžiarskych stredísk Homôlka, Mojtín, Vršatec, Zliechov a Čičmany.

Len 8 kilometrov na juhozápad leží krajské mesto Trenčín, na juhovýchode sa nachádzajú svetoznáme kúpele Trenčianske Teplice, na severozápade je romantický Vršatec s ruinami hradu a na severovýchode starobylá Dubnica nad Váhom a Ilava. Mesto je situované v Ilavskej kotline, ktorou preteká rieka Váh s elektrárnami v Ladcoch, Ilave, Dubnici nad Váhom a pri Skalke.

Od štátnej hranice s Českou republikou je mesto vzdialené po cestných komunikáciách len 30km, vzdušnou čiarou približne 11 km. Tento fakt zaraďuje mesto do pozície príhraničného regiónu s Českou republikou.

Svojou rozlohou je mesto druhým najväčším mestom okresu Ilava po Dubnici nad Váhom. Hustotou obyvateľstva na km² (1 073) je mesto Nová Dubnica na čele v Ilavskom okrese pred druhou Dubnicou nad Váhom, ktorá má približne polovičnú hustotu obyvateľov na km² (528). Nadmorská výška v meste je 242 m.n.m.

1.2 Vznik, súčasnosť a budúcnosť mesta Nová Dubnica.

Vznik mesta Nová Dubnica je úzko spätý s výstavbou a rozvojom strojárskych závodov v Dubnici nad Váhom. S rastúcim vývojom týchto podnikov sa zvyšoval aj počet ich zamestnancov. Dovtedajšie ubytovacie kapacity nestačili, preto sa začalo v blízkosti Dubnice nad Váhom stavať sídlisko, ktoré vyrástlo tzv. na zelenej lúke.

V tej dobe moderná socialistická ideológia zasiahla budovanie mesta vo všetkých oblastiach, architektúru nevynímajúc. S výstavbou Novej Dubnice sa začalo v roku 1951 podľa projekčného návrhu vypracovaného umeleckým ateliérom arch. Jiřího Krohu. Centrom bolo námestie tvorené obytnými domami s podlubiami, kde boli sústredené obchody. Zvyšok mesta bol navrhnutý ako výstavba obytných domov vo forme menších námestí a sadov. Vznikla tak jedinečná výstavba, ktorá dodnes tvorí originálny imidž mesta.

Prvých obyvateľov získala Nová Dubnica v zime v roku 1953, ktorí sa nasťahovali do prvej postavenej budovy – domova mladých, tzv. slobodárne. V r. 1954 bolo otvorené Zdravotné stredisko a začala fungovať pravidelná medzimestská autobusová doprava. Na r. 1955 sa datuje začiatok budovania elektrického osvetlenia v Novej Dubnici a zriadenie prvého poštového úradu. V r. 1956 bola otvorená prvá materská škola, prvá základná škola a Kino „Mier“ na premietanie filmov, tanečné zábavy, schôdze, verejné oslavy, divadelné predstavenia. Vznikla „Osvetová beseda“ ako orgán riadiaci kultúrno-politickú prácu v meste (s knižnicou, čítárňou, výučbou cudzích jazykov, záujmovými krúžkami), ktorá bola v r.1960 premenovaná na Mestský dom osvetly. Postupne vznikla Telovýchovná jednota „Tatran“, kde sa hral futbal, hádzaná, volejbal, gymnastika, stolný tenis.

Samostatnou obcou sa sídlisko, dovtedy patriace pod samosprávu Dubnice nad Váhom, stalo 1. júna 1957, kedy dostalo názov Nová Dubnica. V ten istý rok sa konali aj prvé voľby do Miestneho národného výboru. V roku 1958 mala Nová Dubnica 3000 obyvateľov.

Výstavba pokračovala, počet bytových domov a obyvateľov narastal. 8. júna 1960 bol Novej Dubnici priznaný štatút mesta. V roku 1970 sa mesto rozrástlo o štvrť Miklovky, v ktorej sa vybuďovalo viac ako 750 rodinných domov. V roku 1971 boli k Novej Dubnici pripojené obce Malý a veľký Kolačín.

Mestu Nová Dubnica do značnej miery pomohol vznik Elektrotechnického výskumného ústavu (EVÚ), ktorý vznikol v r. 1972 a znamenal pre obyvateľov začiatok premeny charakteru mesta zo strojárkeho na elektrotechnický. Mesto Nová Dubnica sa odvtedy začalo postupne budovať ako centrum elektrotechnického priemyslu.

Novodobú históriu začalo skúšobníctvo v Novej Dubnici písať so vznikom Elektrotechnického výskumného a projektového ústavu, ktorý vznikol v procese transformácie slovenského hospodárstva v roku 1991. Prvú autorizáciu získal EVPÚ v roku 1992 ešte za federácie ako akreditovaná skúšobňa s označením SK TC 101.

Po „nežnej revolúcii“ v r. 1989 zasiahli aj československé strojárske podniky straty trhov a tiež zápasy o získanie majetku bývalých socialistických podnikov. Nastalo prepúšťanie veľkého množstva zamestnancov. Tento proces pocítilo aj mesto Nová Dubnica, ale pomerne rýchlo sa spamätalo a jeho obyvatelia sa v posledných rokoch zamestnali v rozvíjajúcich sa podnikoch v meste a blízkom okolí.

V súčasnosti obyvatelia mesta postupne registrujú chátranie objektov v meste. Z uvedenej situácie, ktorá nie je charakteristická iba pre mesto Nová Dubnica, sa mesto snaží niekoľko rokov dostať odpredajom svojho majetku. Po odpredaní všetkého majetku mu však hrozí nedostatok kapitálových prostriedkov.

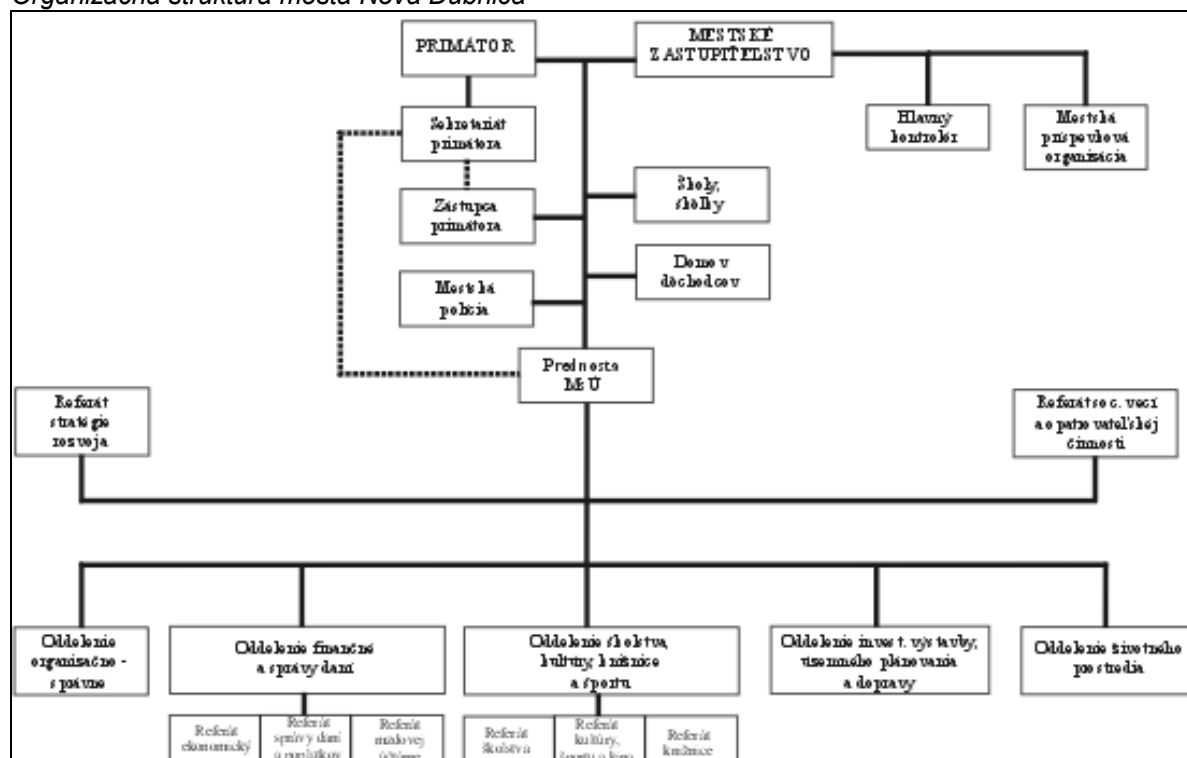
Javí sa veľmi potrebné navrhnuť rozvojové impulzy pre mesto Nová Dubnica, aby pomocou postupnej realizácie vytýčených cieľov mesto začalo priťahovať predovšetkým mladé rodiny. Malo by svoju budúcnosť založiť na ponuke neobvyklého servisu voľnočasových aktivít zameraných predovšetkým na mladých ľudí, ktorí by si pri zakladaní svojich rodín zvolili práve toto mesto. K takýmto smerom vývoja môžu mestu do značnej miery pomôcť aj fondy EÚ, pomocou ktorých by mohlo mesto urýchlene začať písať svoje novodobé dejiny.

2 Samospráva

Za významný medzník vo vývoji mesta možno považovať rok 1990, kedy sa zmenilo postavenie mesta, ktoré sa stalo samostatným subjektom s vlastnými príjmami a kompetenciami.

2.1 Orgány mesta

Organizačná štruktúra mesta Nová Dubnica

Zdroj: MsÚ Nová Dubnica

Základnými orgánmi mesta Nová Dubnica sú

- mestské zastupiteľstvo
- primátor mesta.

Mestské zastupiteľstvo

Mestské zastupiteľstvo predstavuje zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta na funkčné obdobie štyroch rokov. Počet poslancov zastupiteľstva na celé volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov mesta.

Vo funkčnom období 2002-2006 malo Mestské zastupiteľstvo v Novej Dubnici 15 členov.

Primátor mesta

Primátor je predstaveným a zároveň najvyšším výkonným orgánom mesta. Je štatutárnym orgánom mesta v majetkoprávných a pracovnoprávných vzťahoch a správny orgánom v administratívno-právných vzťahoch. Funkcia primátora je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na funkčné obdobie štyroch rokov.

Vo funkčnom období 2002 – 2006 Mestské zastupiteľstvo v Novej Dubnici zriadilo pre funkčné obdobie rokov výkonné, kontrolné a poradné orgány, ktorými sú:

Mestská rada

Mestská rada je zložená z poslancov mestského zastupiteľstva, ktorých volí mestské zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Počet členov obecnej rady tvorí najviac tretinu počtu poslancov mestského zastupiteľstva, pričom sa pri ich voľbe prihliada na zastúpenie politických strán v zastupiteľstve.

Vo funkčnom období 2002-2006 má Mestská rada v Novej Dubnici 5 členov. Pôsobí ako iniciatívny, výkonný a kontrolný orgán Mestského zastupiteľstva v Novej Dubnici a zároveň ako poradný orgán primátora mesta.

Komisie mestského zastupiteľstva

Komisie pôsobia ako stále poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Sú zložené z poslancov mestského zastupiteľstva a ďalších osôb zvolených zastupiteľstvom.

Vo funkčnom období 2002-2006 fungujú pri Mestskom zastupiteľstve v Novej Dubnici nasledujúce komisie:

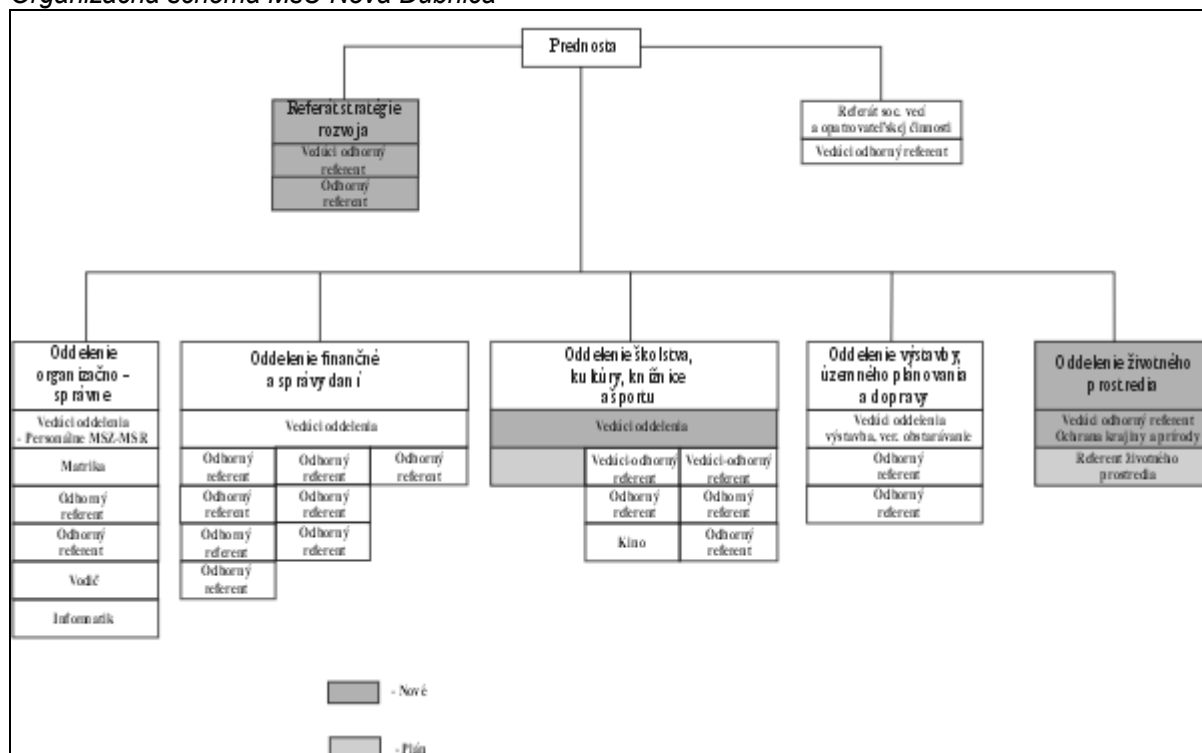
- komisia finančná a majetková
- komisia výstavby, územného plánovania a dopravy
- komisia životného prostredia, ekológie a verejného poriadku
- komisia kultúry, školstva a mládeže
- komisia športu
- komisia sociálna a bytová
- komisia podnikania, cestovného ruchu a služieb
- komisia zdravotná
- občiansky výbor mestskej časti Kolačín

2.2 Služby obyvateľom

Na Trenčianskej ulici sa nachádza Mestský úrad Nová Dubnica s oddeleniami:

- Oddelenie organizačno-správne
- Oddelenie finančné a správy majetku
- Oddelenie školstva, kultúry, knižnice a športu
- Oddelenie investičnej výstavby, územného plánovania a dopravy
- Oddelenie životného prostredia
- Referát strategického rozvoja
- Referát sociálnych vecí a opatrovateľskej služby

Organizačná schéma MsÚ Nová Dubnica

Zdroj: MsÚ Nová Dubnica

2.3 Organizácie mesta

2.3.1 Mestská polícia

Mestská polícia (MsP) v Novej Dubnici sa nachádza na ulici SNP 55, zabezpečuje mestu službu v oblasti verejného poriadku v zmysle zákona č. 564/91 o obecnej polícii ako i ďalšie úlohy vyplývajúce z potrieb mesta a možností mestskej polície. Služby zabezpečujú zamestnanci MsP v denných i nočných, 12 – hodinových službách.

Celkový stav verejného poriadku a priestupkov v meste Nová Dubnica za rok 2002, 2003, 2004

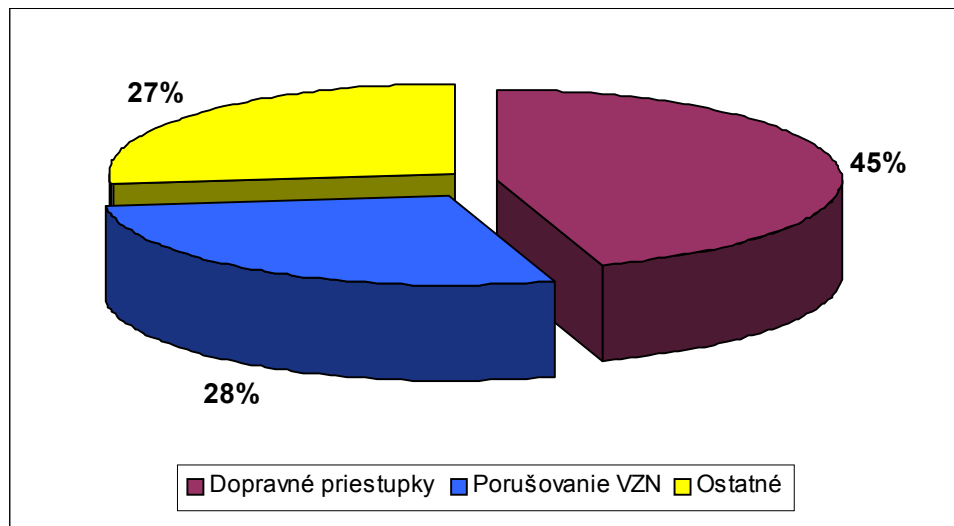
	počet priestupkov	uložené pokuty (v Sk)
Rok 2002	675	52 700
Rok 2003	758	88 600
Rok 2004	700	92 300

Zdroj: Mestská polícia Nová Dubnica

Najčastejšie priestupky

- priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky
- porušovanie VZN mesta Nová Dubnica (VZN o čistote mesta a ochrane ŽP, VZN o niektorých podmienkach držania psov a vedení evidencie na území mesta NDca)
- ostatné (priestupky proti majetku, verejné pohoršenie a pod)

Najčastejšie priestupky (r. 2004)

Zdroj: Mestská polícia Nová Dubnica

MsP Nová Dubnica spolupracuje aj s OO PZ SR v Novej Dubnici. PO vzájomnej dohode sa vykonávajú zmiešané spoločné hliadky počas denných i nočných služieb. Počas roka sa realizuje niekoľko dopravných akcií zameraných na kontrolu požitia alkoholu u vodičov a civilných hliadok v nočných hodinách zameraných na poškodzovanie a krádež motorových vozidiel. K pravidelným patria kontroly chatovej osady v mestskej časti Kolačín, cintorína a školských zariadení.

V zmysle zákona spolupracuje MsP aj s ostatnými orgánmi – okresné sudy, okresné úrady, exekútori. Na požiadanie pomáha pri exekúciách, zisťuje sídla firiem a pobyt osôb, vyhľadáva a doručuje poštu problematickým osobám a pod.

Ostatná činnosť

V zmysle svojich úloh MsP zabezpečuje ochranu objektov, chránených elektronickým zabezpečovacím systémom. V roku 2004 bolo na MsP napojených a sledovaných 21 súkromných, mestských a štátnych objektov a iné. Napriek skutočnosti, že okrem poplachov spôsobených nesprávnou manipuláciou boli vyvolané aj ostré poplachy, v chránených objektoch nedošlo ku žiadnym škodám.

Kamerový monitorovací systém v meste Nová Dubnica

Realizácia mestského kamerového monitorovacieho systému (MKMS) bola zahájená prvou etapou v roku 2003, v rámci ktorej boli v meste umiestnené prvé kamerové body. Kamery boli umiestnené za účelom monitorovania lokalít, ktoré vytypovala MsP na základe množstva trestnej činnosti a najčastejšieho narušovania verejného poriadku. Na zriadenie MKMS v Novej Dubnici boli poskytnuté účelové finančné prostriedky okresným úradom Ilava.

Každoročné rozširovanie MKMS zahŕňa umiestnenie ďalších kamerových bodov v meste. V roku 2004 kamerový systém pokrýval už cca $\frac{2}{3}$ Mierového námestia, ul. Topoľovú, ul. Jilemnického, ul. SNP, ul. Trenčiansku. Cieľom monitorovania týchto lokalít je predovšetkým snaha o zníženie majetkovej trestnej činnosti a narušovania verejného poriadku, na Mierovom námestí hlavne vzhľadom na počet barových a reštauračných zariadení. MKMS už pomohol objasniť niekoľko závažných trestných činov, prispel k poklesu majetkovej trestnej činnosti v monitorovaných častiach mesta.

2.3.2 Mestská knižnica

Knižnica nefunguje ako samostatný právny subjekt, ale je organizačne začlenená do Oddelenia školstva, kultúry, knižnice a športu MsÚ.

Mestská knižnica je verejnou knižnicou, ktorá zabezpečuje slobodný prístup k informáciám, napomáha uspokojovať kultúrne, informačné a vzdelávacie potreby, podporuje celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj občanov. Svoje úlohy si plní poskytovaním knižnično-informačných služieb z vlastných knižničných fondov, poskytovaním voľného prístupu k internetu a ďalšími vonkajších informačných zdrojov.

2.3.3 Bytový podnik, mestská príspevková organizácia

Bytový podnik, m.p.o. bol zriadený od 1. júla 2003 ako správca majetku mesta Nová Dubnica. Hlavnou úlohou organizácie je zabezpečovať správu hnutelného a nehnuteľného majetku mesta. Okrem toho sa venuje podnikateľskej činnosti vo forme zabezpečovania prevádzky mestských objektov a budov, správy trhových miest, prenájmu nehnuteľností, vodoinštalácie a pod. Výnos z podnikania reinvestuje do svojej činnosti.

2.4 Dokumenty mesta

2.4.1 Základná legislatíva

Samospráva mesta Nová Dubnica funguje na základe viacerých zákonov. K najzákladnejším patria:

- *Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na Slovensku*
- *Zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí*
- *Štatút mesta Nová Dubnica*

Obce a mestá na Slovensku sa od roku 1990 rozvíjajú v duchu zákonov o obecnom zriadení. Podľa mnohých odborníkov, ktorí detailne poznajú právne normy v oblasti obecného zriadenia, patrí práve slovenský zákon medzi najprogressívnejšie. Zákon striktne rozlišuje štátnu správu a samosprávu, ktorej umožnil pomerne vysoký stupeň nezávislosti. Okrem toho určuje, že starostovia a primátori obcí a miest na Slovensku sú volení priamo občanmi.

Zákon o majetku obcí ustanovuje, ktoré veci prechádzajú z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva miest a obcí a upravuje ich majetkové hospodárenie a postavenie.

Štatút mesta Nová Dubnica upravuje postavenie, právomoci a pôsobnosť orgánov samosprávy Mesta Nová Dubnica, zriaďovanie a právomoci orgánov mestského zastupiteľstva, hlasovanie obyvateľov mesta, rozpočet, majetkové postavenie a hospodárenie mesta, povinnosti a oprávnenie poslancov, symboly mesta a spôsob udeľovania čestného občianstva mesta, mestských cien a vyznamenania, ako aj postavenie a oprávnenie výboru v mestskej časti.

2.4.2 Smernice mesta

Smernice upravujú vzťah mesta navonok. K najpoužívanejším smerniciam patria:

- Rokovací poriadok mestského zastupiteľstva
- Rokovací poriadok mestskej rady
- Organizačný poriadok Mestského úradu v Novej Dubnici
- Pracovný poriadok zamestnancov mesta Nová Dubnica

2.4.3 Všeobecne záväzné nariadenia

Vo veciach územnej samosprávy a prenesenej štátnej správy mesto môže vydávať všeobecne záväzné nariadenia. Tieto nariadenia majú na území mesta silu zákona, z čoho vyplýva, že sú záväzné pre všetkých obyvateľov mesta, osoby podnikajúce na území mesta ako aj pre všetky osoby nachádzajúce sa na území mesta.

2.4.4 Ratingové hodnotenie mesta

Od roku 2003 si mesto Nová Dubnica dáva každoročne vypracovať ratingové hodnotenie. Agentúra CRA RATING AGENCY, a.s. už tretí rok za sebou potvrdzuje pre mesto Nová Dubnica rovnaký dlhodobý CRA rating - úroveň Ba+ / skA- / sk P-1, čo znamená stabilný.

2.4.5 Konceptia rozvoja školstva a optimalizácia siete škôl a školských zariadení

Strategický dokument predstavuje podrobný postup zefektívňovania a skvalitňovania školstva. Sleduje pritom záujem obyvateľov i predstaviteľov mesta - kvalitné zabezpečovanie výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach a zabezpečovanie kvalitných služieb, ktoré tieto zariadenia poskytujú – od výchovy až po mimoškolskú činnosť.

2.4.6 Konceptia rozvoja Novej Dubnice v oblasti tepelnej energetiky

Materiál obsahuje podrobné analýzy v oblasti energetiky, vykonané koncom roka 2005, odborné výpočty a hodnotenia. Výsledkom je záverečné odporúčenie zachovať centrálné zásobovanie teplom na báze spaľovania biomasy.

2.4.7 Rozpočet

Základom finančného hospodárenia mesta Nová Dubnica je rozpočet mesta, ktorý sa doteraz stanovoval na obdobie budúceho kalendárneho roka, od roku 2007 legislatíva stanovuje tvorbu trojročného rozpočtu. Zostavovanie, schvaľovanie rozpočtu a hospodárenie s finančnými prostriedkami mesta v zmysle schváleného rozpočtu mesta sa riadi platnými zákonmi Slovenskej republiky a všeobecne záväznými nariadeniami mesta Nová Dubnica

3. Demografia a trh práce

3.1 Vývoj počtu obyvateľov

V roku 1950, kedy sa uskutočnilo prvé dostupné sčítanie obyvateľstva podľa súčasnej územnej štruktúry žilo na území Mesta Nová Dubnica 126 obyvateľov. V nasledujúcom desaťročí sa počet obyvateľov zvýšil o viac ako dvojnásobok. Prelomovým obdobím v histórii mesta boli roky 1961-1970, kedy sa vytvoril základ osídlenia príchodom viac ako 10.000 obyvateľov. Do roku 1980 bol zaznamenaný ďalší nárast počtu obyvateľov o takmer 15 %. Hlavným dôvodom tohto nárastu bolo pokračovanie výstavby štvrte Miklovky a pripojenie obcí Veľký Kolačín a Malý Kolačín k mestu. Vznikla tak mestská časť Kolačín, ktorá je súčasťou Novej Dubnice. Po roku 1980 začal počet obyvateľov stagnovať a od roku 1991 do roku 2001 poklesol o 2,5 %.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch SODB¹

Územie	Počet obyvateľov					
	SODB 1950	SODB 1961	SODB 1970	SODB 1980	SODB 1991	SODB 2001
Slovenská republika	3 485 530	4 174 046	4 537 290	4 991 168	5 274 335	5 379 455
Okres Ilava	nezistené*	nezistené*	47 353	53 879	61 047	62 042
Nová Dubnica	126	293	10 906	12 488	12 588	12 271

*) Krajská správa Štatistického úradu v Trenčíne uvedené údaje nemá k dispozícii

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1950, 1961, 1970, 1980, 1991, 2001

Percentuálna zmena počtu obyvateľov v rokoch SODB

Územie	Percentuálna zmena počtu obyvateľov						
	2001/1961	2001/1970	2001/1991	1961/1950	1970/1961	1980/1970	1991/1980
Slovenská republika	28,88	18,56	1,99	19,75	8,70	10,00	5,67
Okres Ilava	nezistené*	31,02	1,63	nezistené*	nezistené*	13,78	13,30
Nová Dubnica	4088,05	12,52	-2,52	132,54	3622,18	14,51	0,80

*) Krajská správa Štatistického úradu v Trenčíne uvedené údaje nemá k dispozícii

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1950, 1961, 1970, 1980, 1991, 2001

Sledovanie medziročných zmien počtu obyvateľov od roku 1991 do roku 2004 poskytuje bližší pohľad na jeho vývoj za posledné obdobie.

¹ SODB – Skr.: Sčítanie obyvateľov domov a bytov

Vývoj počtu obyvateľov od r. 1991 do roku 2005 (k 31.12.)

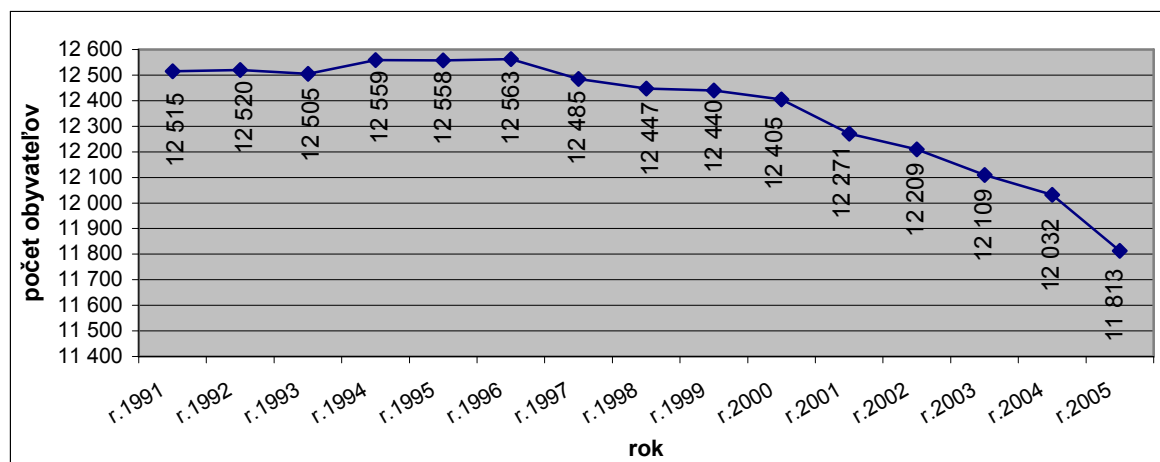
Vývoj počtu obyvateľov mesta Nová Dubnica					
K 31.12.		Percentuálna zmena			
Rok	Počet obyvateľov	medziročná	päťročná	sedemročná	pätnásťročná
1991	12515		0,34	-0,24	-4,71
1992	12520	0,04			
1993	12505	-0,12			
1994	12 559	0,43			
1995	12 558	-0,01			
1996	12 563	0,04	-1,26		
1997	12 485	-0,62			
1998	12 447	-0,30			
1999	12 440	-0,06			
2000	12 405	-0,28			
2001	12 271	-1,08	-3,79		
2002	12 209	-0,51			
2003	12 109	-0,82			
2004	12 032	-0,64			
2005	11 813	-1,82			

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín

Okrem roku 1994 kedy vzrástol počet obyvateľov v porovnaní s predchádzajúcim rokom o takmer pol percenta, boli zaznamenané len dva, možno povedať zanedbateľné medziročné nárasty počtu obyvateľov – v rokoch 1992 a 1996. Odhliadnuc od týchto výnimiek možno trend vývoja počtu obyvateľov hodnotiť ako klesajúci s medziročným poklesom od 0,01 % do 1,08 %.

Ak porovnávame počet obyvateľov za roky nenasledujúce bezprostredne po sebe, možno zhodnotiť tempo poklesu ako zrýchľujúce sa. Kým do roku 1997 klesol počet obyvateľov o necelú štvrtinu percenta, za rovnaké obdobie od roku 1998 do roku 2004 klesol o takmer 3 %. Celkovo klesol počet obyvateľov do roku 2004 v porovnaní s rokom 1991 o 3,5 %.

Vývoj počtu obyvateľov od r. 1991 do roku 2005 (k 31.12.)

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín

O dôvodoch poklesu počtu obyvateľov za posledných sedem rokov hovorí ukazovateľ „prirodzená výmena a migrácia“.

Vývoj počtu obyvateľstva prirodzenou výmenou a migráciou

	Narodení spolu	Narodení živo	Zomrelí	Prirodzený prírastok/úbytok	Prišťahovaní	Vystaňovaní	Prírastok/úbytok sťahovaním	Celkový prírastok/úbytok
SR								
1998	57 863	57 582	53 156	4 426	86 809	85 503	1 306	5 732
1999	56 223	56 223	52 402	3 821	2 072	618	1 454	5 275
2000	55 366	55 151	52 724	2 427	2 274	811	1 463	3 890
2001	51 343	51 343	51 980	-637	2 023	1 011	1 012	375
2002	51 035	50 841	51 532	-691	91 918	91 017	901	210
2003	51 930	51 713	52 230	-517	2 603	1 194	1 409	892
2004*	26 869	26 758	25 730	1 028	1 772	675	1 097	2 125
Okres Ilava								
1998	527	526	544	-18	751	844	-93	-111
1999	532	532	497	35	344	440	-96	-61
2000	572	570	501	69	362	405	-43	26
2001	498	498	526	-28	828	987	-159	-187
2002	461	460	539	-79	901	1 027	-126	-205
2003	451	449	586	-137	430	489	-59	-196
2004*	242	242	256	-14	193	216	-23	-37
Nová Dubnica								
1998	89	89	91	-2	129	165	-36	-38
1999	88	88	62	26	128	161	-33	-7
2000	98	98	91	7	136	178	-42	-35
2001	66	66	100	-34	159	239	-80	-114
2002	77	77	91	-14	173	221	-48	-62
2003	69	69	110	-41	151	210	-59	-100
2004	74	74	101	-27	142	192	-50	-77
Spolu	561	561	646	-85	1018	1366	-348	-433

*) údaje za rok 2004 sú spracované k 30.6.2004

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín

Od roku 1998 do roku 2004 v absolútnom vyjadrení klesol počet obyvateľov Mesta Nová Dubnica o 386. V tomto období nebol ani raz zaznamenaný prírastok počtu obyvateľov. Prirodzenou výmenou klesol počet obyvateľov o 52. Počet narodených presiahol počet zomrelých len v rokoch 1999 o 26, 2000 o 7 a 2004 o 6. Negatívnejší vplyv ako prirodzená výmena má na vývoj počtu obyvateľov migrácia – teda sťahovanie. Za sledované obdobie sa z mesta vystaňovalo 334 obyvateľov. Ani raz nebol zaznamenaný medziročný prírastok počtu obyvateľov v dôsledku migrácie. Negatívna migrácia sa na celkovom úbytku počtu obyvateľov podieľala takmer 87 %.

Podiel pohlaví na celkovom počte obyvateľov je pomerne vyrovnaný - muži 49 %, ženy 51 % a medziročne sa za posledných sedem rokov zmenil maximálne o dve desatiny percenta. Štruktúra obyvateľstva Mesta Nová Dubnica podľa pohlavia zodpovedá štruktúre obyvateľstva Trenčianskeho kraja. Dvojpercentná prevaha žien nad mužmi je spôsobená predovšetkým vyšším počtom žien v poproduktívnom veku. Vekovej štruktúre obyvateľstva sa venuje nasledujúca kapitola.

Vývoj počtu obyvateľov mesta Nová Dubnica podľa pohlavia (k 31.12.)

Rok	Počet obyvateľov	muži	ženy
1998	12 447	6 137	6 310
1999	12 440	6 135	6 305
2000	12 405	6 115	6 290
2001	12 271	6 021	6 250
2002	12 209	5 982	6 227
2003	12 109	5 916	6 193
2004	12 032	5 880	6 152

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín

3.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Jedným z najdôležitejších demografických ukazovateľov je vekové zloženie populácie. Pokles pôrodnosti v posledných rokoch vedie k postupnému znižovaniu podielu predproduktívneho veku (do 14 rokov) a nárastu podielu obyvateľstva v produktívnom veku (15-59 rokov muži, 54 rokov ženy) a poproduktívnom veku (60 a viac rokov muži/ 55 a viac rokov ženy).

Na disproporciu medzi podielom obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku poukazuje index starnutia, čo je pomer osôb v poproduktívnom veku k počtu osôb v predproduktívnom veku násobený stom. Pri hodnote ukazovateľa väčšej ako 100 možno hovoriť o regresívnom, pri hodnote menšej ako 100 o progresívnom vekovom zložení obyvateľstva.

Veková štruktúra a priemerný vek obyvateľov Mesta Nová Dubnica (k 31.12.)

Rok	Počet obyvateľov	0 - 14	%	15 - 59M/54Ž	%	60+M/55+Ž	%	Index starnutia	Priemerný vek
1998	12 447	2 166	17,40%	7 727	62,08%	2 554	20,52%	117,91	37
1999	12 440	2 075	16,68%	7 682	61,75%	2 683	21,57%	129,30	37,7
2000	12 405	2 003	16,15%	7 619	61,42%	2 783	22,43%	138,94	38,2
2001	12 271	1 919	15,64%	7 533	61,39%	2 819	22,97%	146,90	38,6
2002	12 209	1 822	14,92%	7 484	61,30%	2 903	23,78%	159,33	39,2
2003	12 109	1 706	14,09%	7 437	61,42%	2 966	24,49%	173,86	39,7
2004	12 032	1 638	13,61%	7 390	61,42%	3 004	24,97%	183,39	40,1

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín

Vývoj priemerného veku a indexu starnutia v SR a Meste Nová Dubnica

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
SR						
Priemerný vek	35,4	35,7	36	36,2	36,5	36,8
Index starnutia	87,1	90,5	94,2	96,7	101,4	106,4
Nová Dubnica						
Priemerný vek	37	37,7	38,2	38,6	39,2	39,68
Index starnutia	117,91	129,30	138,94	146,90	159,33	173,86

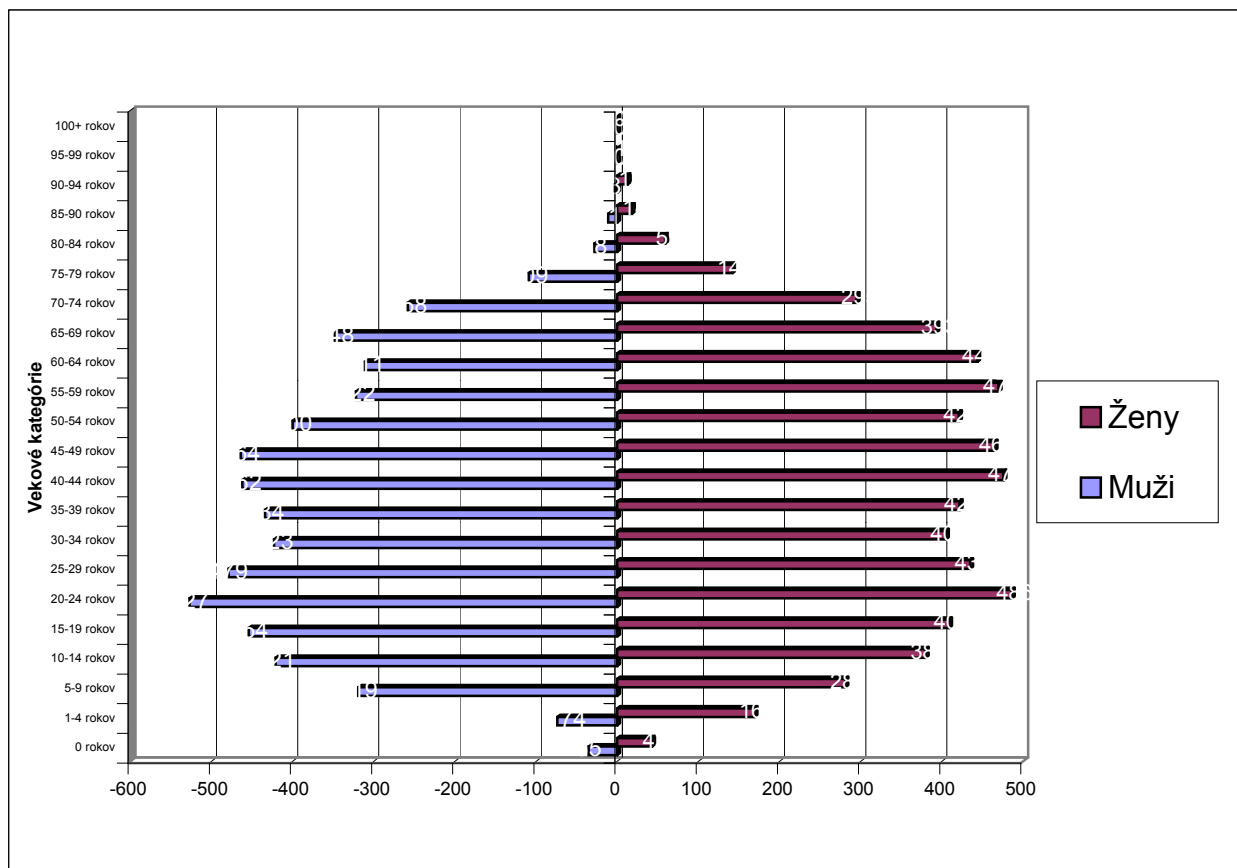
Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín

Veková štruktúra obyvateľov Mesta Nová Dubnica je regresívna a z roka na rok sa zhoršujúca. V roku 1998 bola hodnota indexu starnutia 117,91. Z toho vyplýva, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku bol v roku 1998 o cca 18 % vyšší ako počet obyvateľov vo veku predproduktívnom. V roku 2003 nadobudol tento ukazovateľ hodnotu už takmer 174. Tento stav je sám osebe nepriaznivý, jeho rozmer sa však prejaví až po porovnaní s indexom starnutia obyvateľstva Trenčianskeho kraja. Tento mal v roku 2003 hodnotu 107,43. Index starnutia obyvateľov Slovenskej republiky ako celku mal v roku 2003 hodnotu 106,4.

V roku 1998 bol priemerný vek obyvateľov mesta 37 rokov. Vývoj tejto hodnoty je negatívny - rastie a priemerný vek sa medziročne zvyšuje o cca 0,5 roka. V dôsledku toho bol v roku 2003 priemerný vek obyvateľov 39,68 roku, čo je v porovnaní s Trenčianskym krajom (36,87) a Slovenskou republikou (36,8) hodnota veľmi vysoká.

Detailný prehľad obyvateľstva podľa vekovej štruktúry a pohlavia poskytuje strom života.

Strom života Mesta Nová Dubnica za rok 2002

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín

V skupine obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku majú prevahu muži. V konečnom dôsledku sa však značná prevaha počtu žien v poproduktívnom veku nad počtom mužov v tejto vekovej kategórii prejaví vyšším podielom žien na celkovom počte obyvateľov mesta (viď Tab. 5).

3.3 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Najnovšie dostupné údaje o vzdelaní obyvateľstva pochádzajú zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v rokoch 1991 a 2001. Vypovedaciu schopnosť však získajú až porovnaním so stavom na väčšom území.

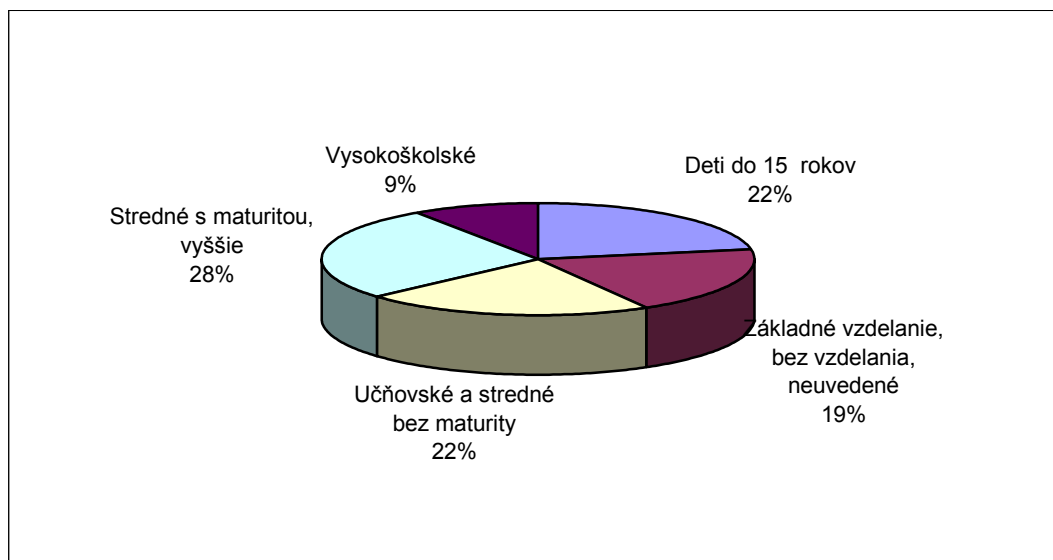
Vzdelanostná úroveň obyvateľstva – SODB 1991, 2001

	Deti do 15 (16) rokov ²	Základné vzdelanie, bez vzdelania, neuvedené	Učňovské a stredné bez maturity	Stredné s maturitou, vyššie	Vysokoškolské
SODB 1991	2794	2438	2747	3424	1187
SODB 2001	2092	1992	2784	3982	1508
Percentuálna zmena	-25,13 %	-18,29 %	1,35 %	16,30 %	27,04 %

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991, 2001

Zmena vo vekovej štruktúre obyvateľstva – zvyšovanie počtu obyvateľov v produktívnom veku na úkor počtu obyvateľov vo veku predproduktívnom sa v roku 2001 oproti roku 1991 prejavila aj na vzdelanostnej úrovni obyvateľstva. Štvrtinový úbytok detí, ktoré v roku 1991 nemali ukončenú povinnú školskú dochádzku a zavŕšenie stredoškolského a vysokoškolského vzdelania ďalšou skupinou obyvateľov sa veľmi pozitívne odrazili na prírastku počtu obyvateľov s úplným stredoškolským vzdelaním o 16,3 % a s vysokoškolským vzdelaním o 27 %.

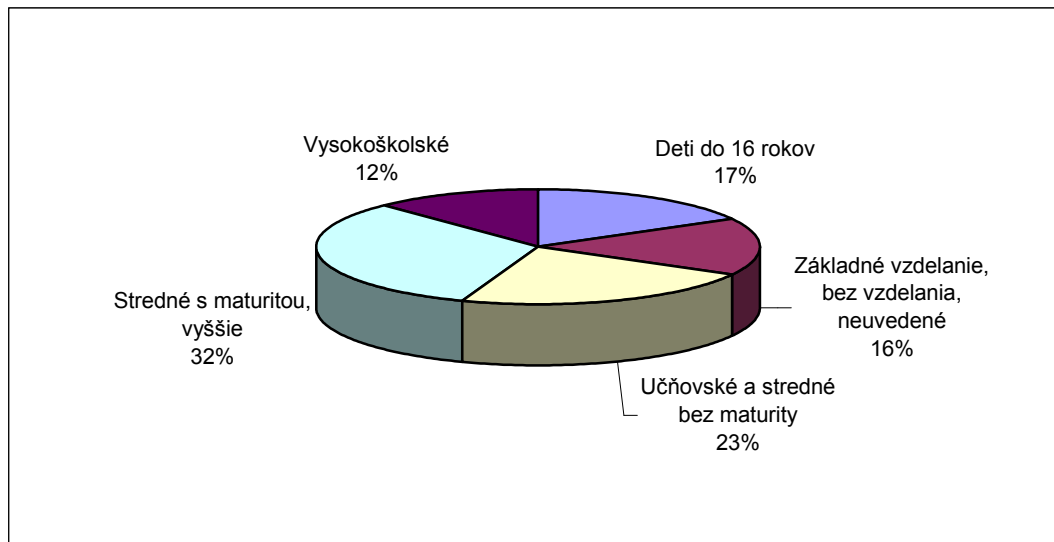
Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v roku 1991

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991

² Zákon 6/1998 Z.z zo 17.12.1997 v znení neskorších predpisov - Zmena povinnej školskej dochádzky z 9 na 10 rokov

Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v roku 2001

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Porovnanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov Mesta Nová Dubnica, Okresu Ilava a Trenčianskeho kraja – SODB 2001

	Deti do 16 rokov	Základné vzdelanie, bez vzdelania, neuvedené	Učňovské a stredné bez maturity	Stredné s maturitou, vyššie	Vysokoškolské
Nová Dubnica	16,93 %	16,12 %	22,53 %	32,22 %	12,20 %
Okres Ilava	19,67 %	18,71 %	26,12 %	27,98 %	7,52 %
Trenčiansky kraj	19,07 %	20,56 %	26,91 %	26,51 %	6,94 %

Zdroj: Krajská správa Štatistického úradu SR Trenčín, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Výsledky porovnávania obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania podľa výsledkov SODB 2001 v širšom regionálnom kontexte vypovedajú v prospech Mesta Nová Dubnica. Kým podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním na celkovej počte obyvateľov Trenčianskeho kraja predstavuje necelých 7 %, na celkovej počte obyvateľov Novej Dubnice je to 12,20 %. Rovnako pozitívne je možné hodnotiť podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním s maturitou. Kvalifikačný potenciál obyvateľov mesta je možné zhodnotiť ako veľmi vysoký.

Keďže kvalifikačný potenciál ekonomicky aktívneho obyvateľstva je vysoký a v meste sú etablované firmy vytvárajúce pracovné miesta predovšetkým robotníckeho charakteru, môže nastať odliv obyvateľov s vyšším stupňom vzdelania. Na druhej strane vzhľadom na blízkosť Trenčína a Dubnice nad Váhom, je to málo pravdepodobné.

3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

Štruktúra obyvateľstva Mesta Nová Dubnica, Okresu Ilava, Trenčianskeho kraja a Slovenskej Republiky podľa náboženského vyznania – SODB 2001

%	Rímsko-katolícke	Evanjelické	Grécko-katolícke	Pravoslávne	Iné	Nezistené	Bez vyznania
Slovenská republika	68,9	6,9	4,1	0,9	3,2	3	13
Trenčiansky kraj	71,9	9,6	0,2	0,1	0,8	3	14,4
Okres Ilava	81,2	2,1	0,1	0,1	0,8	3,1	12,6
Nová Dubnica	70,8	3,4	0,2	0,1	0,3	4,5	20,7

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

K náboženskému vyznaniu sa podľa SODB v roku 2001 hlásilo takmer 80 % obyvateľov Mesta Nová Dubnica. Viac ako 2/3 celkového počtu obyvateľov sa prihlásilo k rímskokatolíckemu náboženstvu. 3,4 % obyvateľov sa hlásilo k evanjelickému náboženstvu a necelé percento k iným náboženstvám.

3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Štruktúra obyvateľstva Mesta Nová Dubnica, Okresu Ilava, Trenčianskeho kraja a Slovenskej Republiky podľa národnosti – SODB 2001

%	Slovenská	Maďarská	Rómska	Česká	Rusínska	Ukrajinská	Nezistená	Iná
Slovenská republika	85,8	9,7	1,7	0,8	0,4	0,2	1	0,4
Trenčiansky kraj	97,3	0,2	0,3	1	0	0	0,8	0,4
Okres Ilava	97	0,1	0,2	1,2	0	0	1,1	0,4
Nová Dubnica	95,6	0,2	0,1	1,8	0	0,1	1,6	0,6

Zdroj: Krajská správa ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

V porovnaní s Trenčianskym krajom a Okresom Ilava tvoria v Meste Nová Dubnica obyvatelia slovenskej národnosti na celkovom počte obyvateľov menší podiel. Dôvodom je blízkosť českých hraníc, čo sa odráža aj na percente českej národnosti, ktoré je podstatne vyššie ako v ostatných sledovaných územných jednotkách. Naopak, iné národnosti tvoria v meste len zanedbateľné percento.

3.6 Zamestnanosť a nezamestnanosť

Fenomén nezamestnanosti, ktorý je jedným zo sprievodných javov i predpokladom funkcie trhovej ekonomiky stále viac nadobúda na význame a začína byť veľkým ekonomickým i sociálnym problémom regiónov. Hlboké zmeny slovenskej ekonomiky v poslednom desaťročí, ktoré ešte stále doznievajú sa prejavujú poklesom zamestnanosti v poľnohospodárstve, priemysle a predovšetkým v posledných pár rokoch rozvojom zamestnanosti v sektore služieb. Tento trend je zjavný aj v Meste Nová Dubnica.

Zamestnanosť obyvateľov Novej Dubnice v odvetviach hospodárstva – SODB 1991

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby	Muži	Ženy	z toho dochádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo	156	112	44	139
Lesné a vodné hospodárstvo	22	19	3	15
Priemysel	3584	2086	1498	3473
Stavebníctvo	341	275	66	314
Doprava a spoje	186	109	77	155
Obchod a iné výrobné činnosti	270	57	213	90
Veda, výskum a vývoj	1003	497	506	165
Bytové hospodárstvo, kom. služby	239	131	108	102
Školstvo, kultúra a zdravotníctvo	863	150	713	555
Ostatné nevýrobné činnosti	308	187	121	196
EA bez udania odvetví	67	40	27	11
Spolu	7039	3663	3376	5215

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991

Zamestnanosť obyvateľov Novej Dubnice v odvetviach hospodárstva – SODB 2001

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby	Muži	Ženy	z toho dochádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	27	18	9	21
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	9	8	1	5
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	5	4	1	4
Priemyselná výroba	2 262	1 259	1 003	1 470
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	88	66	22	56
Stavebníctvo	177	143	34	97
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	599	275	324	316
Hotely a reštaurácie	129	54	75	54
Doprava, skladovanie a spoje	132	79	53	105
Peňažníctvo a poisťovníctvo	63	21	42	46
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	518	322	196	232

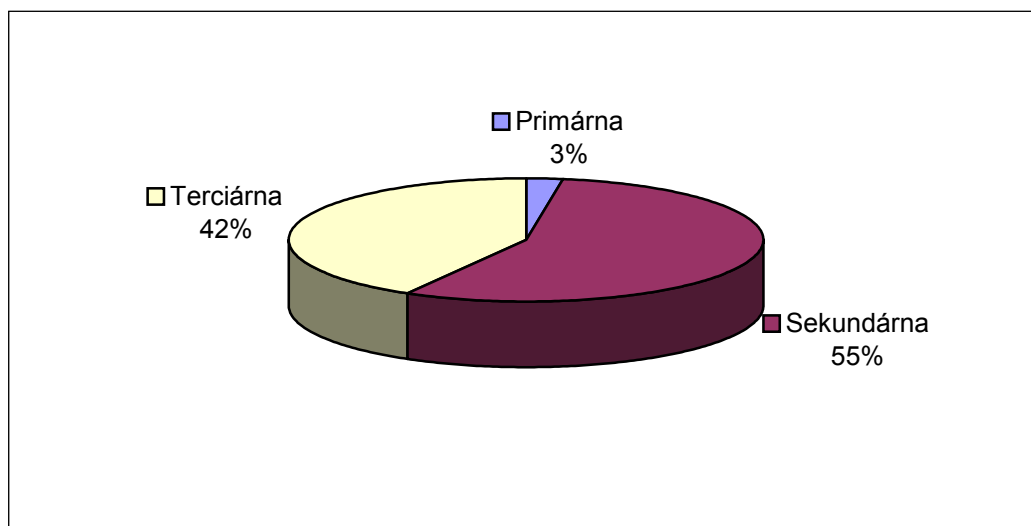
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenia	301	150	151	214
Školstvo	427	84	343	243
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	269	50	219	203
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	144	81	63	79
Súkromné domácnosti s domácim personálom	2	0	2	2
Exteritoriálne organizácie a združenia	10	8	2	7
EA bez udania odvetví	1 009	596	413	217
Spolu	6 171	3 218	2 953	3 371

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Negatívny trend vo vekovej štruktúre obyvateľstva sa odrazil aj na počte ekonomicky aktívnych obyvateľov. Do roku 2001 klesol ich počet o 12 %. Pozitívna zmena sa v tomto období udiala z pohľadu dochádzania obyvateľov Novej Dubnice do zamestnania. Kým v roku 1991 dochádzalo do zamestnania 75 % obyvateľov, v roku 2001 ich bolo o 20 % menej. To znamená, že prácu v mieste bydliska nachádza 45 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

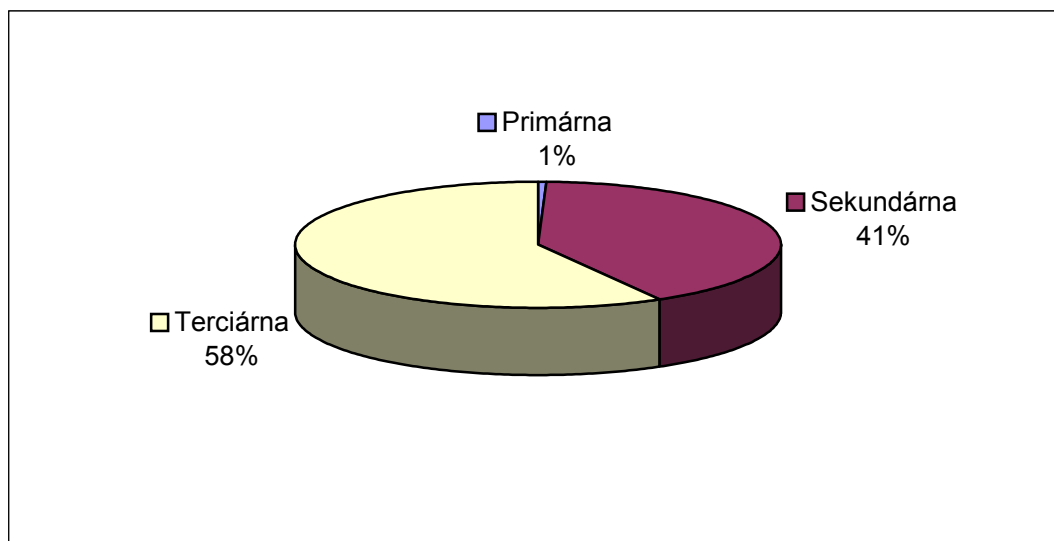
Štruktúra zamestnanosti podľa odvetví hospodárstva zodpovedá už spomínanému trendu poklesu zamestnanosti v primárnej a sekundárnej sfére a rastu zamestnanosti v sfére terciárnej. V roku 1991 pracovalo v poľnohospodárstve a prvovýrobe 3 % ekonomicky aktívnych obyvateľov, v roku 2001 sa tejto sfére venovalo len 1 % z nich. Odvetvia spadajúce pod priemysel zamestnávali v roku 1991 55 %, v roku 2001 41 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Pokles zamestnanosti v oboch sférach sa odrazil na náraste zamestnanosti v terciárnej sfére, teda sfére služieb zo 42 % v roku 1991 na 58 % v roku 2001.

Zamestnanosť ekonomicky aktívneho obyvateľstva Novej Dubnice vo sférach hospodárstva v roku 1991

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991

Zamestnanosť ekonomicky aktívneho obyvateľstva Novej Dubnice vo sférach hospodárstva v roku 2001

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Pre nedostupnosť údajov o disponibilnej pracovnej sile v Meste Nová Dubnica za jednotlivé roky nie je možné vyčíslieť mieru nezamestnanosti v percentuálnom vyjadrení. O vývoji poskytuje dostatočný obraz sledovanie pomocou absolútnych čísel.

Vývoj evidovanej nezamestnanosti v Meste Nová Dubnica

Rok	Počet nezam.	Medziročná % zmena	% zmena za posledných 5 rokov
2000	432		-29
2001	381	-11,81	
2002	350	-8,14	
2003	318	-9,14	
2004	307	-3,46	

Zdroj: ÚPSVR³ Trenčín

Počet nezamestnaných podľa jednotlivých obcí a miest Slovenskej republiky sleduje Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny⁴ od roku 2000. Za obdobie rokov 2000 – 2004 klesol počet evidovaných nezamestnaných v Novej Dubnici o 29 %. V rokoch 2000 – 2003 bol zaznamenaný pomerne vyrovnaný medziročný pokles nezamestnanosti. V roku 2004 klesol počet evidovaných nezamestnaných o 3,46 %. Spomalenie tempa poklesu spôsobuje pozitívny vývoj nezamestnanosti v Okrese Ilava (viď Tab. 18) odrážajúce postupné nasycovanie trhu práce v okrese.

Sledovanie počtu nezamestnaných v priebehu jedného roka poukazuje na dva významné javy. Prvý je zjavný v mesiaci jún – mierny nárast spôsobený zaradením absolventov škôl, ktorí nenašli uplatnenie na trhu práce do evidencie nezamestnaných. Druhým javom sú sezónne práce, v dôsledku ktorých je

³ UPSVR – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

⁴ do 31.12.2003 Národný úrad práce

v globálnom meradle počet evidovaných nezamestnaných v letnom období nižší ako v zimnom. Rok 2004 však túto logiku v Meste Nová Dubnica nepotvrďuje (vid'. Tab. 15)

*Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných obyvateľov
Mesta Nová Dubnica v konkrétnych mesiacoch*

Rok	Máj	Jún	December
2003	274	290	318
2004	291	311	307

Zdroj: ÚPSVR Trenčín

4. Životné prostredie

4.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie je vymedzené administratívnymi a správnymi hranicami katastra mesta Nová Dubnica. Problematika životného prostredia však v niektorých prípadoch presahuje vyššie spomenuté hranice mesta a hodnotí sa z pohľadu z okresu Ilava, resp. regiónu Trenčín.

Mesto Nová Dubnica je jedným územno-správnym celkom, ktorý tvoria dve priestorovo oddelené časti – Nová Dubnica a Kolačín. Medzi týmito časťami sa nachádza cca 800 m široké nezastavané územie obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, cez ktoré vedie miestna komunikácia, spájajúca obidve časti.

4.2 Funkčný potenciál územia

Funkčný potenciál územia mesta Nová Dubnica je v makropriestorových dimenziách identifikovaný ako:

- rovina a údolné terasy Ilavskej kotliny – krajina s veľmi vysokým hospodárskym potenciálom
- príľahlé svahy a chrbáty Teplickej vrchoviny – krajina so značne obmedzeným hospodárskym potenciálom
- výšiny Teplickej vrchoviny – krajina s veľmi obmedzeným hospodárskym potenciálom

Snaha o využitie potenciálu územia mesta je obmedzená. Limitami sú okrem iných aj ochranné a ekologické limity. Ochrannými limitami sú ochrana pôdneho fondu, ochrana ovzdušia, podzemných a povrchových vôd, ochrana prírody a pod. K ekologickým limitám patria hlavne kritériá pre zachovanie ekologickej stability, zachovanie a zlepšenie stavu životného prostredia, vyváženosť zastavaných a prírodných plôch a pod.

Vzhľadom na vyššie spomenuté limity sa územie vyvíja nasledovne:

- rovina a údolné terasy Ilavskej kotliny – krajina s veľmi vysokým hospodárskym potenciálom
Územie sa využíva na osídlenie a poľnohospodárstvo pri zabezpečení ochrany poľnohospodárskej pôdy, podzemných vôd, kvality životného prostredia a osídlení a čistoty ovzdušia. Na tomto území je odporúčaná nová výstavba a ďalšia urbanizácia.
- príľahlé svahy a chrbáty Teplickej vrchoviny – krajina so značne obmedzeným hospodárskym potenciálom
- výšiny Teplickej vrchoviny – krajina s veľmi obmedzeným hospodárskym potenciálom
Územie sa využíva na lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, príp. zotavenie a rekreáciu pri zabezpečení ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesov, podzemných vôd a povrchových tokov, kvality prírodného prostredia

a rekreačných činností. Na tomto území sa odporúča zachovať len existujúce záhradkárske osady, neodporúča sa rozširovať urbanizáciu

4.3 Stav zložiek životného prostredia

4.3.1 Ovzdušie

Nepriaznivý stav ovzdušia sa postupne od roku 1989 mení k lepšiemu a pevne veríme, že nielen tento región, ale i celá krajina bude v nastúpenom trende pokračovať.

Znečistenie ovzdušia ďalej závisí aj od prenosu znečisťujúcich látok (imisií) ovzduším a zrážkami, ktoré sa podieľajú na znečistení približne 60 %.

Zdroje znečistenia sa rozdeľujú na veľké, stredné a malé, pričom určujúcim faktorom je tzv. emisné zaťaženie ovzdušia, t. j. množstvo vypúšťaných emisií v tonách za rok.

V meste Nová Dubnica a v jeho okolí nachádza jeden veľký zdroj znečistenia ovzdušia – cukrovar Trenčianska Teplá. Evidované malé a stredné zdroje znečistenia ovzdušia v prevažnej miere používali zemný plyn. Mesto sa nachádza v pásme priemernej ročnej depozície síry 1200 – 1500 mg/m². Okrem toho mesto eviduje 36 malých zdrojov znečistenia ovzdušia, pričom vo všetkých prípadoch ide o zdroje plynofikované. Medzi malé zdroje patria najmä žumpy a čierne skládky odpadov, pôsobiace nepriaznivo na spodné aj povrchové vody, hospodárske dvory - najmä chovy hospodárskych zvierat, výrobné siláže a pod.

Z hľadiska emisnej situácie zo stacionárnych zdrojov sa možno oprieť o údaje celého okresu Ilava podľa jednotlivých rokov:

Látka	koncentrácia			
	2000	2001	2002	2003
Tuhé znečisťujúce látky (t/r)	339	145	152	215
NO ₂ (t/r)	764	1190	880	906
SO ₂ (t/r)	163	50	29	75
CO (t/r)	954	1081	649	338

Zdroj: SHMU

Všeobecne v Trenčianskom kraji sú najväčšími producentami SO₂ a NO_x stacionárne zdroje (prevážne veľké zdroje znečistenia ovzdušia), emisie tuhých znečisťujúcich látok sú v najväčšej miere produkované malými stacionárnymi zdrojmi znečisťovania ovzdušia a najvýznamnejším zdrojom CO v kraji je cestná doprava. Vzhľadom na mesto malo priaznivý účinok na ovzdušie odvedenie časti dopravy diaľnicou.

Zmena palivovej základne v meste Nová Dubnica a jej vplyv na ovzdušie

Mesto Nová Dubnica v rámci svojho tepelného hospodárstva prechádza na zmenu palivovej základne vo forme drevoštiepky. Na zmenu palivovej základne bol vydaný súhlas Úradom pre reguláciu sieťových odvetví – Odbor regulácie tepelnej energetiky.

Konverziou paliva a optimalizáciou inštalovaného výkonu sa dosiahne výrazná redukcia emisií CO₂ a naštartuje sa využívanie lokálnych obnoviteľných zdrojov. Po dokončení plánovanej rekonštrukcie zastaraných tepelných rozvodov a OST sa ďalej zvýši efektívnosť distribúcie vyrobeného tepla, čo bude mať rovnako priaznivý environmentálny dopad.

Zmena palivovej základne napomôže životnému prostrediu v meste z mnohých hľadísk. Najviac oceňovaným hľadiskom v tomto prípade je náhrada neobnoviteľného zdroja za zdroj obnoviteľný. Z hľadiska ovzdušia napomôže prechod na biomasu k zníženiu emisií CO₂ v meste. Zahraničná literatúra uvádza, že ak zoberieme za jednotku emisií spaľovanie čierneho uhlia (100%), potom pri spaľovaní plynu sa táto jednotka zmenší na 57,1%, pri spaľovaní rastlinnej biomasy klesne na 5,9% a pri spaľovaní drevnej biomasy na 2,6%. (Zdroj: <http://www.aboutbioenergy.info>).

4.3.2 Voda

Povrchové vody

Predmetný región patrí po hydrogeologickej stránke do povodia rieky Váh, rajóny kvartér a neogén llavskej kotliny s medzizrnovou priepustnosťou a mezozoikum severozápadnej časti Strážovských vrchov s krasovou a krasovo – puklinovou priepustnosťou (časť Kolačín). Všetky vodné toky, akonáhle sa z pramennej časti dostanú do územia urbanizovaného, priemyselného, či poľnohospodárskeho, začínajú v prevažnej časti sledovaných ukazovateľov vykazovať výrazné zhoršenie kvality a na niektorých úsekoch posun až do III. – IV. triedy znečistenia. To sa týka najmä dolnej časti sledovaného územia pri vtoku vodných tokov do Váhu, kde možno hovoriť o znečistení povrchových vôd z pohľadu kyslíkového režimu (BSK₅, CHSK). Ako silne až veľmi silne znečistený tok možno označiť časť povodia Váhu v blízkosti mesta (úsek Nemšová – Dubnica nad Váhom) a to z pohľadu biologických a mikrobiologických ukazovateľov (nutrienty) a mikropolutantov (ťažké kovy).

Podľa meraní SHMÚ na riečnom kilometri 165,1 (Váh – Trenčín) a 205,0 (Váh – Púchov) za roky 2000 - 2003 možno uviesť nasledovnú tabuľku kvality povrchových vôd:

Ukazovateľ						
	A	B	C	D	E	F
Trenčín	III	III	II	III	IV	III
Púchov	IV - II	II	II	III - IV	III	IV - III

Správa o stave ŽP Trenčianskeho kraja, SHMÚ

pričom ukazovatele sú:

- A. kyslíkový režim (BSK₅, CHSK)
- B. základné chemické zloženie (N-NH₄⁺, Mn, NL,pH)
- C. nutrienty (NEL)
- D. biologické a mikrobiologické ukazovatele
- E. mikrobiologické ukazovatele
- F. mikropolutanty (ťažké kovy)

a kvalita je určená nasledovnou tabuľkou:

Kvalita vody v tokoch: hodnota		Trieda čistoty:
1. najvyššia	1,0-1,5	I -veľmi čistá voda
2.	1,6-2,0	II -čistá voda
3.	2,1-3,0	III -znečistená voda
4.	3,1-4,0	IV -veľmi znečistená voda
5.	4,1-5,0	V -veľmi silne znečistená voda

Najväčším zdrojom znečistenia v úseku Váhu Trenčín – Púchov sú komunálne odpadové vody mestských aglomerácií.

Hodnotenie ukazovateľov kvality vody sa vykonáva v súlade s normou STN 75 7221 „Klasifikácia povrchových vôd“. Ukazovatele uvádzané v tejto publikácii sú rozdelené podľa STN 75 7221 do 8 skupín A až H. Okrem toho sa uvádzajú aj neklasifikované ukazovatele – tieto sú v danom mieste odberu sledované, ale nie sú uvedené v norme, a preto nie sú vyhodnotené a zaradené do tried kvality povrchových vôd.

Z hľadiska zrážkového režimu podľa meraní 1961 – 1990 spadne v predmetom území v ročnom úhrne 600 – 700 mm zrážok. Podobne je to so snehovou pokrývkou, kde podľa meraní možno stanoviť priemerný ročný počet dní so snehovou pokrývkou na 40 – 60.

Práve zrážková a povrchová voda je v posledných rokoch problémom. Ako problematické sa ukazuje územie mestskej štvrte Miklovky, nad ktorou je situovaná poľnohospodárska pôda. Kanalizácia v Novej Dubnici bola vybudovaná ako jednotná, pričom pre ochranu štvrte Miklovky bol vybudovaný záchytný rigol, ktorý je však v súčasnosti nefunkčný. Zrážkové a povrchové vody najmä pri intenzívnych dažďoch splavujú zeminu a iný materiál do kanalizácie, znižujú jej kapacitu a spôsobujú prevádzkové problémy. Na Miklovkách je väčšina plôch zabetónovaných a vody, ktoré pôvodne vsakovali do podlažia stekajú do kanalizácie. Počas dažďov dochádza k vytápaniu nehnuteľností, o čom svedčia mnohé petície a sťažnosti od občanov. Ako riešenie sa navrhuje dôsledné uplatňovanie územného plánu mesta, ktorý v uvedenom území navrhuje krajinnú – ekologickú prvku na riešenie budúcej erózie pôdy. V budúcnosti by mal byť tiež kladený dôraz na efektívne a systematické plánovanie obnovy systémov odvodnenia a odvádzania odpadových vôd

Podzemné vody

Klimatické, hydrologické, geomorfologické pomery, spolu s geologicko-tektonickou stavbou okresu podmieňujú hydrogeologické pomery.

Z pohľadu hydrogeologickej rajonizácie a využiteľných zásob podzemných vôd možno územie mesta a blízkeho okolia zaradiť do 2 rajónov:

Využitelné zásoby podzemných vôd

Využitelné zásoby podzemných vôd v $l \cdot s^{-1} \cdot km^{-2}$ hydrogeologického rajónu	Označenie čiastkového rajónu resp. subrajónu	Číslo hydrogeologického regiónu	Charakteristika hydrogeologického rajónu
1,0 – 1,99	VH00	36	Mezozoikum severozápadnej časti Strážovských vrchov
5,0 – 9,99	VH10	37	kvartér a neogén Ilavskej kotliny

Atlas krajiny SR

Kataster mesta vykazuje dostatok vodných zdrojov (priamo v katastri mesta sa nachádza jedna studňa s výdatnosťou viac ako 10 l/s). Zároveň je treba spomenúť, že podobné zdroje (studne alebo pramene) sa nachádzajú aj v katastroch susedných obcí či miest. Z hľadiska ochrany podzemných vôd treba spomenúť, že do katastra mesta zasahuje chránená vodná oblasť Strážovské vrchy a tiež ochranné pásma minerálnych a liečivých vôd Trenčianske Teplice.

V 90-tich rokoch došlo k havárii v meste Dubnica nad Váhom (v priemyselnej zóne), ktorá spôsobila čiastočnú kontamináciu podzemných vôd aj v Novej Dubnici. Na základe tejto skutočnosti boli odstavené dva vodné zdroje – jeden v Dubnici nad Váhom, a vyššie spomenutá studňa. Keďže už dlhšie neboli vykonané merania a rozborov tejto kontaminácie, nie je možné v súčasnosti povedať, v akom rozsahu sú podzemné vody kontaminované.

Uvedené sa vzťahuje na vodárenský zdroj Kolačín, ktorý sa v súčasnosti z dôvodu nevyhovujúcej kvality podzemných vôd nevyužíva a rozhoduje sa na úrovni kompetentných inštitúcií o zrušení odberu vody zo zdroja a tiež zrušení jeho ochranného pásma.

4.3.3 Lesy a pôda

Lesy

Lesný pôdny fond tvorí cca 35% z celkovej výmery katastra mesta. Z plošného hľadiska prevládajú listnaté lesy s prevahou buka, v menšej miere smreku a borovice. V regióne sú absolutne prevažujúce produkčno-hospodárske lesy. V malej miere sú zastúpené aj ochranné lesy a lesy osobitného určenia.

Z južnej strany katastra mesta smerom k severnej lesy ustupujú inému využitiu územia, najmä poľnohospodárskemu.

Pôda

Pôda ako zložka krajiny plní produkčnú funkciu a environmentálnu funkciu. Definujeme ju ako samostatný prírodný útvar. Všeobecne možno charakterizovať pôdu katastra mesta Nová Dubnica ako málo až stredne kamenitú (južná časť katastra), hlinitú, mierne vlhkú, so strednou retenčnou schopnosťou a strednou priepustnosťou. V severnej časti katastra možno pôdy typovo zaradiť medzi hnedozeme, zatiaľ čo v južnej časti medzi rendziny a kambizeme. Podľa pôdnej reakcie sa pôda katastra mesta mení postupne od slabo alkalickéj (severná časť),

cez neutrálnu, slabo kyslú, stredne kyslú až silno kyslú (južná časť). Poľnohospodárska pôda v južnej časti katastra sa vyznačuje pomerne veľkým obsahom humusu.

Takmer celé územie katastra sa nachádza v oblasti so strednou bonitou pôdy

Hodnotenie pôdy ako zložky ŽP je potrebné uvažovať:

1. z hľadiska ohrozenia vodnou a veternou eróziou
2. z hľadiska ohrozenia kontamináciou
3. z hľadiska využívania produkčného potenciálu a plnenia mimoprodukčných funkcií

Erózia

Z hľadiska fyzikálnej degradácie (erózia) patrí pôda celého okresu Ilava medzi pôdy silno ohrozované a to hlavne vodnou eróziou, pričom poznáme pôdy štyroch stupňov – neohrozované, stredne ohrozované, silno ohrozované a extrémne ohrozované.

Kontaminácia

Z hľadiska kontaminácie poznáme tri stupne kontaminácie pôdy – mierne kontaminovaná, kontaminovaná a silno kontaminovaná. Kataster mesta Nová Dubnica sa nachádza na pôdach mierne kontaminovaných (relatívne čistých).*

Využívanie pôdy

Pôda je primerane mierne až stredne využívaná poľnohospodárskym spôsobom, keďže poľnohospodárska výmera tvorí cca 35% celkovej výmery sledovaného územia. Južná časť katastra mesta patrí medzi územia s pomerne veľkým potenciálom pre poľnohospodárske využívanie (index 51 - 60), pričom produkčný potenciál sa v tejto časti katastra pohybuje okolo 70% a bonita pôdy patrí (v tejto časti územia) k vyšším.*

4.3.4 Biota *

V katastri mesta, ani v jeho tesnej blízkosti, sa nenachádzajú žiadne chránené územia (či už veľkoplošné alebo maloplošné). Napriek tomu, v mestskej časti Kolačín sa nachádzajú dve zaujímavé územia – územie s výskytom ponikleca a neresisko žiab v prítoku Kolačínkeho potoka. Pre budúcnosť sa odporúča prieskum uvedených území a ich evidencia v spolupráci so štátnymi orgánmi ochrany prírody.

Z hľadiska ďalších ochranných prvkov spadá kataster mesta do ochrany 1. stupňa (veľmi veľké zásoby podzemných vôd), s malým zastúpením biokoridorov a biocentier, v okolí mesta sa nachádza jeden hydrický biokoridor (povodie Váhu). Severnou časťou katastra prebieha jeden geoekologický subregión s územnou ochranou. V južnej časti katastra sa nachádza jadrové územie rozvoja prírodných prvkov s funkciou štruktúrneho prvku ekologického koridoru

Ďalšie prvky ochrany a regionálny ÚSES vid' mapová príloha.

4.3.5 Zeleň

Zeleň je významnou zložkou v procese zvyšovania kvality života v meste. Podľa postupne spracovávanej inventarizácie zelene patrí mesto Nová Dubnica z hľadiska zastúpenia zelene k najkvalitnejším na Slovensku. Plochy zelene, ktorých je v meste veľmi veľa, tomu nasvedčujú.

Zeleň, či už v podobe menších parkov, zriadených pri bytových domoch alebo v podobe individuálnej výsadby v rámci celého mesta pri mestských budovách a komunikáciách, je optimálne rozložená a zastúpená jednotlivými druhmi. Jej údržbe treba venovať náležitú pozornosť, nakoľko donedávna bola zanedbávaná, resp. nevhodne vykonávaná. V mnohých lokalitách vykazujú dreviny krátkodobú udržateľnosť, preto je potrebné premyslieť, ktoré dreviny zachovať a udržiavať a u ktorých sa rozhodnúť pre výrub a následnú náhradnú výsadbu.

Prebiehajúca inventarizácia zelene spracováva a vyhodnocuje každú lokalitu v meste a navrhuje možné riešenia zachovania alebo vytvorenia nových plôch zelene. Kompletná inventarizácia zelene poskytne mestu komplexný prehľad zelene v jednotlivých lokalitách mesta a otvorí možnosť zachovania, príp. rozšírenia využitia jednotlivých objektov a území.

Keďže výrub i zachovanie zelene je problematika, ktorej riešenie má dlhodobé následky, treba túto otázku riešiť citlivo a premyslene. Údržba zelene, jej zachovanie a obnova by mali byť jednou z priorit mesta Nová Dubnica.

Ošetrovanie alejí pagaštanu konského

Aktuálnym problémom v oblasti ochrany drevín na území mesta Nová Dubnica je gaštanový škodca. V posledných rokoch je možné na pagaštanoch konských pozorovať nápadne preschýnajúce listy s hnedými škvrkami. Toto usychanie spôsobuje kalamitný živočíšny škodca Ploskáčik pagaštanový (*Cameraria orhidella*), ktorý pochádza z Balkánu. Na Slovensku sa po prvýkrát premnožil v roku 1994, pričom v Novej Dubnici je lokalizovaný najmä v gaštanovej aleji na Jilemnického ulici.

Pagaštany sú síce každoročne napadnuté ploskáčikom, ale na jar sa vždy znova zazelenajú. Riešenie otázky škodcov ploskáčikov prostredníctvom postrekov by bolo finančne náročné - postrek jedného stromu stojí až 5 000 Sk. Pritom je dôležité zásah vykonať celoplošne, čiže každý jeden list stromu. Preto treba potrebu postreku rozumne zvážiť.

Okrem postrekov sa osvedčilo aj iné ničenie gaštanového škodcu. Ploskáčik je tzv. škodca monofág, napáda iba pagaštan konský. Podľa doterajších pozorovaní má za jedno vegetačné obdobie 3 až 4 generácie. Posledná generácia zvykne prezimovať v štádiu kukiel na opadnutých listoch. Preto je veľmi dôležité po opadnutí listov na jeseň zabezpečiť ich okamžitú likvidáciu. Keďže na území mesta sa nesmie spaľovať, opadané listy je vhodné kompostovať s pridaním vápenného mlieka tak, aby boli všetky premočené. Vtedy sa spolu s listami rozložia aj kukly.

Plochy pre psov

V záujme zabezpečenia čistoty zelene a verejných priestranstiev vôbec bolo v roku 2003 schválené VZN č. 4/2003 o niektorých podmienkach držania psov a vedení

evidencie na území Mesta Nová Dubnica. VZN okrem iného pojednáva o zákaze voľného pohybu psov, t.j. bez vôdzky, na verejných priestranstvách v meste okrem plôch na to vyhradených. Plochy určené na voľný výbeh psov sú rozmiestnené po celom území mesta v počte dostatočnom na to, aby uspokojili majiteľov psov a zároveň zachovali čistotu v meste a bezpečnosť obyvateľov.

4.3.6 Odpady

Odpad z mesta je na základe zmluvy (platná do roku 2008) odvážaný na skládku Lieskovec, v katastri mesta Dubnica nad Váhom. Vlastníkom a prevádzkovateľom skládky je spoločnosť UNIKOMAS a.s. Dubnica nad Váhom. Skládku spĺňa všetky platné ekologické štandardy a jej kapacita je projektovaná ešte na nasledujúcich 15 rokov. Zásady nakladania s odpadmi upravuje VZN 3/2004 o nakladaní s odpadmi. Zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov v meste a jeho okolí zabezpečuje firma TEKOS Nová Dubnica s.r.o. (mesto vlastní 78%-tný podiel tejto firmy)

Základná výška miestneho poplatku za odpad je stanovovaná tak, aby pokrývala všetky náklady spojené so zberom, prepravou a zneškodňovaním komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov (PKO). Sadzby pre fyzickú aj právnickú osobu a ich jednotlivé kategórie stanovuje VZN mesta č. 15/2004. Doteraz sa poplatok vyberal mesačne v rámci SIPO platieb obyvateľstva. S účinnosťou vyššie spomenutého VZN k 1.1.2005 je poplatok splatný jednorazovo do 30. 4. príslušného kalendárneho roku alebo v štyroch rovnakých splátkach, a to najneskôr do 31. 3., 30.6., 30.9. a 30.11. kalendárneho roka, na ktorý sa poplatok vyrubuje. Ďalšou zmenou oproti predchádzajúcemu roku je úhrada poplatku, ktoré je odteraz bezhotovostným alebo hotovostným vkladom na účet mesta uvedený v platobnom výmere alebo poštovou poukážkou alebo v hotovosti do pokladne Mestského úradu v Novej Dubnici

Mesto organizuje separovaný zber odpadu na strane jeho producentov. Separovanie odpadu sa realizuje v celom meste. V budúcnosti sa ráta s rozšírením triedeného odpadu o ďalšie položky a s celkovým zvýšením podielu triedeného odpadu, čo si vyžiada investície do nákupu ďalších odpadových nádob.

V súčasnosti sa zvažuje vybudovanie kompostoviska pre biologický odpad. O spoločné kompostovisko majú záujem tri mestá – Dubnica nad Váhom, Nová Dubnica a Nemšová. Spoluprácou týchto miest je možné v najbližšom období dosiahnuť tento cieľ.

CELKOVÉ HODNOTENIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Územie katastra mesta možno označiť za ekologicky stabilné s veľmipriaznivou ekokvalitou priestorovej štruktúry krajiny. Celkovo je možné stav životného prostredia v katastri mesta hodnotiť ako veľmi dobrý

5. Občianska infraštruktúra.

Mesto Nová Dubnica tvoria dva odlišné sídelné celky. Jedna časť mesta Nová Dubnica je moderné sídlo mestského charakteru, s bytovými domami i rodinnými domami. Druhá vidiecka časť Novej Dubnice Kolačín, ktorú tvoria bývalé obce Veľký a Malý Kolačín, je stavebne viac homogénna a má podobu individuálnej bytovej výstavby. Medzi sídelnými časťami Nová Dubnica a Kolačín sa nachádza asi 1 km široké nezastavené územie, cez ktoré vedie cesta spájajúca oba sídelné celky.

Prirodzeným centrom Novej Dubnice je Mierové námestie, na ktorom je sústredená obchodná vybavenosť a služby obyvateľom i návštevníkom mesta. Námestie je vybudované vo forme podlubí, fontánami a lavičkami poskytuje príjemný oddych, pričom jeho priestranosť sa využíva na poriadanie rôznych spoločenských a kultúrnych podujatí.

Dominantou mesta je kino Panorex, situované neďaleko centra mesta, ktoré okrem filmových predstavení poskytuje priestory na kultúrno – spoločenské akcie a stretnutia. V oblasti kultúry treba spomenúť aj Mestskú knižnicu, sídliacu na Mierovom námestí, ktorá poskytuje knižničné služby miestnym obyvateľom mesta i blízkeho okolia. Návštevníkom ponúka ubytovanie, stravu a mnohé ďalšie služby hotel Dynamic. Veriacim občanom slúži kostol sv. Jozefa – Robotníka a deťom je k dispozícii kresťanské centrum v mestskej štvrti Miklovky. Pre starších obyvateľov je zriadený domov dôchodcov, ktorý zabezpečuje ubytovanie svojim stálym klientom a stravovanie dôchodcom v meste. V meste sídli mestský úrad, obvodné oddelenie policajného zboru, mestská polícia. Zdravotné služby zabezpečuje Mestské zdravotné stredisko a 2 lekárne. Mladší i starší obyvatelia mesta trávajú voľný čas v záhradkárskych osadách, ktorých je v meste deväť. Športovci využívajú futbalové ihrisko, atletickú dráhu, tenisové kurty, športová hala a športové kluby, ktoré navštevuje hlavne mládež. Oblasť finančnictva zabezpečujú Všeobecná úverová banka a.s. a Slovenská sporiteľňa a.s., poštové služby občanom poskytuje Slovenská pošta, š.p., dovolenky a zájazdy ponúkajú obyvateľom 2 cestovné kancelárie.

5.1 Bývanie

Celkový bytový fond mesta k 26.5.2001 tvorilo 4 343 bytov v 1 086 domoch. V roku 2002 sa v rámci bytovej výstavby zrealizovala výstavba bytovej jednotky, ktorá rozšírila počet bytov o 42 jednotiek. Tvoria ju nájomné byty. Celková hodnota tejto investície bola 72,8 mil. Sk, pričom bola financovaná z úverov a vlastných zdrojov mesta. Je potrebné upozorniť na zastaralý bytový fond (30 až 50 rokov). Domy potrebujú rekonštrukčné zásahy – celkovú revitalizáciu včítane zateplenia plášťov, čo môže predstavovať značný potenciál pre poskytovanie služieb v oblasti stavebníctva.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde mesta Nová Dubnica r. 2001

	domy spolu	trvale obývané domy	neobývan- é domy	byty spolu	trvale obývané byty	neobývan- é byty

		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v RD	
Nová Dubnica	1 086	1 052	795	33	4 343	4 223	795	104

Zdroj: KS ŠÚ v Trenčíne

Úroveň bývania v meste Nová Dubnica r. 2001

	Priemerný počet				
	trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	Obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	m ² obytnej plochy na 1 osobu
SR	3,21	56,10	3,21	1,00	17,50
Kraj Trenčín	3,16	53,20	3,13	1,01	16,80
Okres Ilava	3,18	50,10	2,97	1,07	15,70
Nová Dubnica	2,91	48,80	2,79	1,04	16,80

Zdroj: KS ŠÚ v Trenčíne

Zo vzájomného prepojenia jednotlivých ukazovateľov tabuľky vyplýva, že v Novej Dubnici sú postavené zväčša menšie byty (viď. ukazovateľ m² obytnej plochy na 1 byt, resp. počet obytných miestností na 1 byt), ktorých je však vzhľadom na počet obyvateľov mesta postavených dostatočne veľa (viď. počet trvale bývajúcich osôb na 1 byt).

Vybavenosť domácností mesta Nová Dubnica r. 2001

	Podiel trvale obývaných bytov vybavených (v%)					
	ústredným kúrením	kúpeľňou (sprchovací m kútom)	automatick ou pračkou	rekreačnou chatou, domčekom	osobným automobilom	počítačom
SR	76,3	92,8	61,0	6,7	39,1	12,4
Kraj Trenčín	77,9	93,6	62,7	6,5	37,5	10,9
Okres Ilava	81,6	94,7	61,9	7,5	35,9	12,9
Nová Dubnica	95,0	98,6	69,3	9,8	38,1	16,8

Zdroj: KS ŠÚ v Trenčíne

Mesto Nová Dubnica má domácnosti vybavené lepšie ako celoštátny, krajský i okresný priemer. Podiel bytov vybavených rôznym príslušenstvom je v prípade jednotlivých položiek vyšší, výnimku tvorí len vybavenosť bytov osobným automobilom, kedy je štatistický údaj o niečo nižší ako slovenský priemer.

Mesto v súčasnosti vlastní 151 bytov. Väčšina z nich pripadá na byty, o ktorých odpredaj ich nájomníci nepožiadali, resp. z dôvodu dlhov voči mestu požiadať nemohli.

Bytové a nebytové priestory

S účinnosťou od 1. júla 2003 mesto Nová Dubnica zriadilo Bytový podnik, mestskú príspevkovú organizáciu, ako správcu majetku mesta Nová Dubnica. Hlavnou činnosťou organizácie je zabezpečovanie správy hnutelného a nehnuteľného

majetku mesta. Okrem toho sa venuje podnikateľskej činnosti vo forme zabezpečovania prevádzky mestských objektov a budov, správy trhových miest, prenájmu nehnuteľností, vodoinštalácie a pod. Výnos z podnikania reinvestuje do svojej hlavnej činnosti.

➤ byty

Vlastníkom mestských bytov v počte 151 je mesto Nová Dubnica, ktoré ich zmluvne zverilo do správy Bytovému podniku. Správca majetku mesta zabezpečuje správu bytov a domov a vlastníci bytov zabezpečuje pridelovanie bytov vo vlastníctve mesta. Zásady pridelovania mestských bytov upravuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 7/2001 o zásadách pridelovania mestských bytov v meste Nová Dubnica.

V roku 2001 bola daná do užívania 42-bytová jednotka, ktorú z vlastných zdrojov a z úveru postavilo mesto. V tomto roku začína stavať na území mesta firma Byvyserv, a.s.

BYVYSERV, a.s. Trenčín je súkromnou akciovou spoločnosťou, ktorá vznikla dňa 5. 2. 1998. Hlavným cieľom spoločnosti v najbližších rokoch je výstavba bytov a rodinných domov pre mladé rodiny, v lokalitách mimo územia krajského mesta, ale aj v jeho blízkom okolí.

Firma Byvyserv, a.s. Trenčín plánuje v Novej Dubnici postaviť tri osem-podlažné bytové domy. Výstavba je naplánovaná na obdobie 2005 – 2007 a uskutoční sa na pozemkoch medzi Novou Dubnicou a Kolačínom.

➤ nebytové priestory

Bytový podnik, m.p.o. spravuje všetky nebytové priestory a pozemky vo vlastníctve mesta, ku ktorým patria napr. zariadenia a objekty v oblasti školstva, zdravotníctva, obchodu a služieb, pozemky a pod. V rámci správy ich poskytuje do nájmu právnickým a fyzickým osobám, pričom konkrétne sadzby nájomného z nebytových priestorov a pozemkov v majetku mesta podľa charakteru činnosti stanovuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2004 Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta.

Zoznam voľných nebytových priestorov vo vlastníctve Mesta Nová Dubnica

Adresa	Bývalý nájomca		m2
P.Jilemnického 12/5	práčovňa MŠ	I. p.	80
Mier.nám. 20/17	Býv. Kaviareň VICTÓRIA	I. p.	311
Sady CaM 21/20	časť po TOCOM – Škorčák	I. p.	45
Sady CaM 21/20	časť po EL-SAD Pieron	I. p.	11
Sady CaM 22/24	½ bývalá MŠ	prízemie	203
Prib. sady 29/17	po FIPEKO s.r.o.	I. p.	114
Prib. sady 29/17	po OÚ Ilava	I. p.	36
Mier.nám. 30/24	časť /býv. PRIMA/	I. p.	242
SDH 79/10	bývalá knižnica	prízemie	174

Sady CaM 21	sklad /po DAPA/	suterén	128
Sady CaM 21	sklad /po OBUV/	suterén	68
Sady CaM 21	sklad /po AQUA/	suterén	51
Voľné NP Od 1. 8.2005:			
Kolačín - Nová 191	kultúrny dom – potraviny	prízemie	138
Kolačín - Nová 191	kultúrny dom – hostinec	prízemie	48

V Novej Dubnici, 4. 5. 2005

Vypracovala: Jaroslava Rebryová, sam. odb. ref. odd. FaSD

5.2 Školstvo

*Rozvoj škôl a školských zariadení mesta Nová Dubnica je spracovaný v samostatnom dokumente s názvom „Konceptia rozvoja školstva a optimalizácia siete škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nová Dubnica v rokoch 2006 až 2010“

Vstúpením do platnosti zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky k 1.7.2002 mesto Nová Dubnica dostalo nové kompetencie (práva i povinnosti) a najmä zriaďovateľské pôsobnosti v oblasti tzv. malého školstva :

- *prenesené kompetencie* : základné školy
- *originálne kompetencie* : materské školy, základná umelecká škola, centrum voľného času, školské jedálne, školské kluby detí

Konceptia školstva je spracovaná v samostatnom dokumente mesta Nová Dubnica.

V meste Nová Dubnica sú v súčasnosti nasledovné školy a školské a špeciálne zariadenia: 3 základné školy, 1 materská škola s tromi pracoviskami, gymnázium, základná umelecká škola, centrum voľného času, súkromná jazyková škola a súkromná špeciálno-pedagogická poradňa.

Zriaďovateľ Mesto Nová Dubnica

Verejné školské zariadenia

Materská škola Jilemnického ul.12/5 273 detí 42 prac.

Štátne školy

Základná škola ul. Janka Kráľa 33/1 561 žiakov 55 prac.

Verejná základná umelecká škola

Základná umelecká škola SDH 88/9 398 žiakov, 18 dospelých 23 prac.

Centrum voľného času Jilemnického ul.12/5 24 odborov 10 prac.

Zriaďovateľ Rímskokatolícka cirkev - Biskupský úrad Nitra

Spojená škola sv. Jána Bosca:

- Základná škola

- Gymnázium

Súkromné školy a zariadenia

Zriaďovateľ: Občianske združenie Eden

Súkromná základná škola, SNP 366/96

Súkromná základná umelecká škola, SNP 366/96

Zriaďovateľ: Mgr. Božena Straková.

Súkromná jazyková škola, Sady Cyrila a Metoda 21/18

Zriaďovateľ: Paedr. Kvetoslava Mojtovej

Špeciálno – pedagogická poradňa, Puškinova 806/27

Predškolské zariadenia**MŠ Jilemnického ul. 12/5**

Vznikla spojením Materskej školy Jilemnického 12/5, Materskej školy Komenského sady 59/1 a Materskej školy Kukučínova 787/10 k 1.9.2006. Má tri pracoviská.

MŠ sa na verejnosti prezentuje kultúrnymi vystúpeniami pri rôznych spoločenských udalostiach.

Elokované pracovisko Jilemnického

Vzniklo 1.9.1974. EP je zapojené do projektu „Zdravá škola“. Jeho realizácia prebieha od roku 2003. Projekt je zameraný na rozvoj pohybových aktivít detí a rodičov, ktoré EP realizuje formou:

- telovýchovných činností,
- športovými akciami pre deti a rodičov,
- v dopoludňajších hodinách využívanie FIT lopty (gymnastická lopta)
- na rozvoj motoriky, obratnosti, pohyblivosti a správneho držania tela,
- 1x týždenne cvičenie Rodičia a deti na loptách
- 1x týždenne sauna.

Okrem pohybových aktivít sa EP venuje zdravej výžive, v rámci ktorej majú deti 1x týždenne ovocné a zeleninové šaláty, 1x mesačne mliečny deň a deti pravidelne konzumujú ryby a celozrnné výrobky. Každoročne vydáva interný časopis, v ktorom informuje o pripravovaných aktivitách pre deti a rodičov, poskytuje im odborné články k výchovnej problematike, reaguje na ich námety a požiadavky. Spolupracuje s CVC Dubinka pri výučbe cudzích jazykov, so ZŠ formou návštev detí v 1. ročníku a využívaním počítačovej techniky a s detským lekárom, ktorý na začiatku školského roka diagnostikuje u detí poruchy chrbta, nôh a hrudníka.

EP Komenského sady

Vzniklo 1.9.1967. Spolupracuje od roku 1995 s nadáciou Škola dokorán v programe Krok za krokom. Na základe realizácie tohto programu je pedagóg EP v úzkom vzťahu s dieťaťom a rodičom, ktorí spolu formujú výchovno-vyučovacie stratégie. EP je zaradená do siete modelových školských zariadení, ktoré pôsobia na Slovensku za účelom poskytovania servisu v oblasti lektorskej, reduplikačnej a recenzii záverečných prác inovačného štúdia.

Triedy sú komorného charakteru, aby sa približovali domácejmu prostrediu a zároveň podnecovali aktivitu detí. Priestory sú vzájomne prepojené, čím sa vytvorili zóny na spanie, jedlo, hygienu a pod. Deti si samostatne vyberajú kde sa budú hrať, ako využijú pomôcky a materiály, akým tempom budú pracovať, aké pravidlá budú pri hre a činnosti uplatňovať. Pri výchove sa preferuje individuálny prístup a všetky aktivity môžu prebiehať za úplnej účasti rodiča.

EP Kukučínova

Vzniklo 1.9.1981. EP je štvortriedne, umiestnené v samostatnej účelovej budove v dvoch pavilónoch. Každý pavilón sa skladá z dvoch samostatných celkov, v ktorých sú herne, spálne, hygienické zariadenia a izolačka. Medzi pavilónmi sa nachádza hospodárska časť s kuchyňou s príslušenstvom a pracovňou, ktorá zabezpečuje pranie pre všetky pracoviská, ZŠ J. Kráľa, ZUŠ a CVČ. Súčasťou areálu EP je aj rozľahlý školský dvor. Na školskom dvore sa nachádza hracia plocha s preliezkami a hojdačkami, dve pieskoviská, plocha na zimné bobovanie, oddychová plocha a dopravné ihrisko, na ktorého dobudovanie EP získalo grant z nadácie Hodina deťom.

Pracovisko obdržalo 21. júla 2004 certifikát o prijatí do národnej siete škôl podporujúcich zdravie. V rámci tohto projektu zabezpečuje EP spolu s rodičmi nasledovné akcie: saunovanie, vychádzky do prírody, dopravnú výchovu a iné. Zvýšená starostlivosť je venovaná tiež adaptačnému procesu, logopedickej starostlivosti, deťom so špeciálnymi potrebami a s odloženou školskou dochádzkou. V procese výchovy a vzdelávania sa striedajú klasické formy a metódy práce s didaktickými aktivitami a prvkami projektu Krok za krokom s dôsledným uplatňovaním individuálneho prístupu.

Školy a školské zariadenia**Základná škola ul. Janka Kráľa 33/1**

ZŠ vznikla 1.9.1961, skladá sa zo štyroch pavilónov, osobitný pavilón tvorí športová hala a krytá plaváreň. Vzdelávací program školy vychádza z globálnej výchovy, ktorej základným cieľom je podporovať rozvoj osobnosti žiaka so zameraním na jeho motiváciu a vybavenie vedomosťami a schopnosťami potrebnými k tvorivému riešeniu problémov reálneho života. ZŠ je školou s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov, matematiky a prírodovedných predmetov. Okrem povinných predmetov sa vyučuje na škole náboženstvo, práca s počítačom a 35 rôznych záujmových krúžkov. K žiakom ZŠ patria aj deti s integrovanými poruchami učenia, správania a telesnými

problémami, ktoré postupujú podľa individuálnych učebných plánov s prihliadnutím na druh poruchy pod odborným vedením školskej špeciálnej pedagogičky.

Škola je zapojená do niekoľkých projektov, v rámci niektorých z nich vznikli špecializované odborné učebne. Z dlhodobých projektov sú najznámejšie Infovek, Otvorená škola, Lego Dacta, Zdravá škola. Učebne, ktoré vznikli projektom Infovek sa využívajú na výučbu informatiky nielen u žiakov školy, ale aj dospelých. K ďalším projektom patria Strom čitateľov, Osmijanko, Príroda ON-line a pod. V krátkodobých projektoch sa žiaci školy zapájajú do separovania odpadu, tvorby užitočných predmetov, ochrany prírody alebo výučby pravidiel správania sa.

ZŠ je členom medzinárodného projektu International Education Society Ltd, v rámci ktorého dosiahla ratingové hodnotenie - kategóriu „B“, t.j. „Spoločivá inštitúcia dosahujúca trvalo dobré výsledky“.

Súčasťou školy je školská jedáleň a školský klub detí.

Súkromná základná škola

Vznikla v roku 2002. Realizuje alternatívny program Krok za krokom, ktorý mení prístup k žiakovi. Ponúka netradičné usporiadanie a vybavenie triedy, ktoré umožňuje žiakovi využívať všetky pomôcky a zariadenie podľa potreby, nielen na pokyn vyučujúceho. Triedy ako také neexistujú – sú to matematické, výtvarné, vedecké centrá, centrum písania a pod. Tvorivosť je oblasť, ktorej sa škola najviac venuje. Preferovaný je individuálny prístup ku každému dieťaťu, rešpektuje sa jeho tempo, osobný vývoj, pričom dieťa nie je v škole známkované, ale slovné, resp. písomne hodnotené. Rodičia detí sa môžu kedykoľvek zúčastniť na vyučovaní. Vzdelávanie je aj v tejto škole bezplatné.

Škola pôsobí ako Regionálne vzdelávacie centrum programu Krok za krokom s akreditáciou. Spolupracuje s Nadáciou Škola dokorán a Kabinetom Škola dokorán pri Univerzite Mateja Bella v B. Bystrici. Funguje ako modelová škola programu, v rámci ktorého organizuje vzdelávacie semináre pre odbornú a rodičovskú verejnosť. Zapája sa aj do projektov – Infovek, Zelená škola, Zdravý úsmev a zúčastňuje sa aktivít v meste - kultúrne programy, výstavy výtvarných prác, školské akadémie. Škola poskytuje svojim žiakom kvalitné voľnočasové aktivity: šachy, pokusy, indiánske popoludnia, environmentálne aktivity, divadlo, výtvarný krúžok, country tance, hudobný krúžok.

Spojená škola sv. Jána Bosca

Spája cirkevnú základnú a cirkevnú strednú školu gymnaziálneho typu.

Základná škola bola založená ako kresťanská škola a vo svojej výchove sa riadi zásadami sv. Jána Bosca. Na I. stupni ZŠ sa vyučuje už od tretieho ročníka nemecký a anglický jazyk. Na II. stupni sa vyučuje predmet Práca s počítačom. Skúsenosti s počítačmi získavajú žiaci už od prvého ročníka ZŠ, ako súčasť jednotlivých vyučovacích predmetov, ale intenzívnejšie od 5. ročníka, kedy sa začína priamo tento predmet vyučovať. Prvý školský rok sa začal slávnostným otvorením 2. septembra.

Na gymnázium sú dve formy štúdia 8.ročné gymnázium - odbor zameranie na cudzie jazyky a 4. ročné gymnázium - odbor so všeobecným zameraním. 5. marca 1992 Ministerstvo školstva SR, na základe žiadosti Biskupského úradu v Nitre, rozhodlo o

zriadení Gymnázia v Novej Dubnici a o jeho zaradení do siete škôl. Gymnázium je umiestnené v priestoroch ZŠ svätého Jána Bosca. Na škole vyučuje 34 kvalifikovaných pedagógov, ktorí spĺňajú pedagogicko odbornú spôsobilosť a požiadavky zriaďovateľa. Škola disponuje 12 kmeňovými triedami, 3 odbornými učebňami a 3 špecializovanými učebňami.

Základná umelecká škola

ZUŠ vznikla 1.9.1961. Škola poskytuje vyučovanie v dvanástich odboroch. Okrem základných odborov - hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický - pracuje pri ZUŠ aj dychový orchester s mažoretkami.

Najnavštevovanejším krúžkom je hra na klavír, obsadené sú však aj ostatné ako hra na gitare, keyboarde, zobcovú flautu. Vyučuje sa tu aj spev, hra na drevené a plechové dychové nástroje, hra na bicie, akordeón a husle. Výtvarný odbor už dlhodobo patrí medzi najúspešnejšie odbory v škole, o čom svedčia aj medzinárodné ocenenia. V tanečnom odbore okrem výučby klasického a kreatívneho tanca škola dbá hlavne na súbor mažoretiek ako súčasť dychového orchestra. Literárno – dramatický odbor sústreďuje viaceré umelecké odbory.

Vzhľadom na skutočnosť, že pri ZUŠ pracuje aj dychový orchester, škola vychováva dorast do dychového orchestra, pomáha orchestru pri oprave a údržbe nástrojov, zabezpečuje metodickú a umeleckú činnosť.

Centrum voľného času

Vzniklo 1. 1 1991, aj keď pod iným názvom fungovalo už od roku 1970. Je zariadením pre voľný čas detí a mládeže. Zabezpečuje výchovno –vzdelávaciu činnosť, záujmovú rekreačnú činnosť, podieľa sa na rozvoji záujmov, utváraní podmienok pre rozvíjanie a zdokonaľovanie praktických zručností a formovaní návykov užitočného využívania voľného času detí a mládeže. Zohráva nezastupiteľnú úlohu pri rozvoji záujmovej činnosti a seberealizácii detí a mládeže pod vedením odborných pracovníkov v tejto oblasti. Zúčastňuje sa aj na prevencii negatívnych javov prostredníctvom osvetovej činnosti organizovaním prednášok a akcií, ktoré majú zabezpečiť zvýšenú informovanosť detí aj rodičov.

Celkovo má zriadených 24 záujmových odborov, medzi ktoré patrí stolný tenis, AJ pre materské školy v meste, práca s počítačom, herecký krúžok, klub paličkovej čipky, roztlieskavačky, kuchársky krúžok, aerobic, šachový krúžok, modelársky krúžok, chovateľský krúžok. CVČ organizuje mnohé akcie pre všetky deti v meste. K úspešným patrí Miss dievča Nová Dubnica, Mini playback show, Cesta rozprávkovým lesom a pod. Pri CVČ pracuje aj detský folklórny súbor Dubinka a detské centrum Dubáčik. CVČ poriada počas letných prázdnin prímestské tábory (na jedn deň) a pobytové tábory (na niekoľko dní).

5.3 Sociálna oblasť

Sociálna oblasť je v meste zastúpená Domovom dôchodcov, spoločným stravovaním a opatrovateľskými službami pre občanov.

Domov dôchodcov zabezpečuje ubytovanie, stravu a opateru 54–om obyvateľom z Novej Dubnice a ďalších slovenských miest. 54 obyvateľov Domova, z toho 16 handicapovaných (vozičkári + imobilní), je ubytovaných v 31 izbách. Obyvateľom je okrem ubytovania poskytovaná pravidelná zdravotná starostlivosť lekárom a psychiatrom, služby kaderníka, holiča a pedikéra na želanie.

Obyvatelia Domova dôchodcov využívajú priestory Domova na rôzne aktivity. V zariadení sa vykonáva jednoduchá rehabilitácia – ľahší telocvik, parafín, inhalácie, perličkový kúpeľ a pod. Z kultúrnej činnosti môžeme spomenúť ďalšie aktivity, uskutočňované v priestoroch Domova: pravidelné mesačné posedenie pri hudbe, spojené s tombolou a oslavou jubileí v danom mesiaci. Domov zakupuje pre svojich obyvateľov rôzne spoločenské hry, ktoré hrajú v spoločenskej miestnosti. V zariadení je k dispozícii aj vlastná knižnica, ktorá je dopĺňaná darovanými knihami a obyvatelia Domova si ich majú možnosť vypožičať. V rámci rozptýlenia sa Domov snaží zabezpečiť aj niekoľko výletov do blízkeho i vzdialeného okolia. V rámci udržiavania sa v čulej aktivite sa obyvatelia Domova v jarných mesiacoch zapájajú do zveľaďovania svojho okolia – okopávajú kvetinové záhony, orezávajú stromy a okrasné kríky, čistia trávnaté porasty. Záhradu pri Domove udržiavajú počas celého roka.

Mesto Nová Dubnica zabezpečuje v Domove dôchodcov aj ďalšiu sociálnu službu **spoločné stravovanie**. Uskutočňuje sa v jedálni Domova dôchodcov. Je organizovaná pre občanov, ktorí sú poberateľmi starobného dôchodku, resp. pre tých, ktorí sú pre svoj nepriaznivý zdravotný stav odkázaní na prípravu jedla niekým iným. Poskytuje sa celotýždenne, pričom v roku 2003 mal Domov dôchodcov 85 stravníkov, čo je 19 510 obedov ročne.

Opatrovateľská služba v Novej Dubnici pomáha občanom mesta od 1. januára 2003, kedy bola prenesená kompetencia z Okresného úradu Ilava a riadi sa zákonom č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Opatrovateľská služba sa v meste poskytuje občanovi, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc druhej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných prác v domácnosti, nevyhnutných životných úkonov alebo kontaktu so spoločenským prostredím, napr. k lekárovi. Opatrovateľská služba je poskytovaná občanovi na základe podania jeho žiadosti. Je viazaná na nepriaznivý zdravotný stav, ktorý je uvedený vo vyjadrení ošetrojúceho lekára, toto vyjadrenie je súčasťou žiadosti.

Opatrovateľská služba je poskytovaná na základe rozhodnutia vydaného Mestom Nová Dubnica. K septembru 2004 ju vykonávalo 43 opatrovateliek, ktoré sa starali o 76 opatrovaných. Počet opatrovateliek i opatrovaných sa mení. Záujem o opatrovateľské služby je vyšší ako schopnosť tento dopyt uspokojiť. Všetko je závislé od finančných prostriedkov, pridelených na túto prenesenú kompetenciu.

Občania mesta Nová Dubnica využívajú aj **ďalšie sociálne služby**:

Finančné:

- vyplácanie jednorázových dávok v hmotnej núdzi – je poskytovaná nezamestnaným, ktorí majú malé dávky. Výška tejto sociálnej pomoci sa pohybuje od 1000 do 4000 korún, o pridelení rozhoduje mesto na základe odporúčenia sociálnej komisie
- preberanie rodinných prídavkov a uskutočnenie nákupov – realizuje sa v prípade problémových rodín, kde sa problémy riešia za účasti kurátorky a ÚPSVR. Výsledkom býva prebratie prídavku mestom a jeho následné použitie na kontrolované nákupy.
- vyplácanie príspevkov na stravu, štipendiá a školské pomôcky - dotácie pre deti v predškolských a školských zariadeniach, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi
- schvaľovanie a vyplácanie transferov – finančné príspevky z miestneho rozpočtu na podporu činnosti záujmových organizácií a združení pôsobiacich na území mesta

Práca v rodinách

- šetrenie v rodinách na podnet súdu – osobnou návštevou sa prešetruje zo súdu zaslaná žiadosť o riešenie rodinných pomerov v konkrétnej rodine

Riešenie krízových prípadov

- umiestňovanie bezdomovcov – preskúmajú sa rodinné pomery nahlásenej osoby bez domova a zabezpečuje sa jeho riešenie formou hľadania náhradného ubytovania alebo finančnej pomoci

- zbavenie svojprávnosti – na konkrétny podnet sa mesto obracia na súd s návrhom na zbavenie svojprávnosti
- umiestnenie detí na pokyn súdu – za spolupráce s príslušnými inštitúciami sa hľadá možnosť umiestnenia detí

Iné

- starostlivosť o darcov krvi – pravidelní darcovia, ktorí dosiahnu určitý počet darovania krvi, sú na podnet organizácie Slovenský červený kríž finančne odmenení
- organizovanie akcií pre dôchodcov – k starostlivosti o dôchodcov v meste patrí aj organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí (napr. Aktív dôchodcov pri príležitosti mesiaca úcty k starším)

Okrem toho sociálna oblasť v Novej Dubnici zahŕňa návštevy Domova dôchodcov, účasť na stretnutiach záujmových združení a organizácií, poskytovanie bezplatného sociálneho a rodinného poradenstva, kontroly problematických rodín v ich domácom prostredí, spolupodieľa sa na zabezpečení detských táborov pre deti zo sociálne slabších rodín, rieši sťažnosti a pripomienky občanov a pod.

Na území mesta Nová Dubnica pôsobí v sociálnej oblasti aj niekoľko organizácií:

Jednota dôchodcov na Slovensku, Nová Dubnica – združenie na Novej Dubnici eviduje 110 členov so zameraním na činnosti z rôznych oblastí – pracovné schôdze, vzdelávacie aktivity (práca s počítačom), zábavné a oddychové podujatia (grilovanie), záujmová činnosť v praxi (vlastná literárna tvorba) a športovo-zdravotné aktivity (pravidelné návštevy termálnych kúpalísk). Najobľúbenejším podujatím medzi členmi združenia je tradičné predvianočné posedenie s tombolou a živou hudbou.

Združenie klubu dôchodcov Nová Dubnica – svoju činnosť prevádzkuje s 210 členmi, ktorí sa schádzajú 5-krát v týždni. Práca klubu spočíva v organizovaní spoločenských a kultúrnych stretnutí, rehabilitačných a poznávacích zájazdov, rekreáciách a zahraničných výletoch. Členovia klubu sa pravidelne stretávajú so svojimi priateľmi a v spoločných besedách si navzájom vymieňajú svoje skúsenosti. Okrem vzájomných rozhovorov trávia čas spoločenskými hrami, sledovaním televízie, čítaním časopisov a pod. K najvýznamnejším tradičným udalostiam konajúcim sa počas roka patria stretnutie k príležitosti MDŽ, posedenie pri príležitosti 1.mája, Katarínske posedenie, Vianočné stretnutie a pod.

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím – je dobrovoľnou, neziskovou organizáciou, ktorá združuje ľudí s mentálnym postihnutím, ich rodičov a priateľov, odborníkov a tých, ktorí majú záujem a chcú pomôcť riešiť ich problémy. Vznikla v roku 1989 s cieľom pomáhať vytvoriť vhodné životné podmienky postihnutým, zlepšiť ich život, organizovať a zmysluplne plánovať ich voľný čas. Aktivity združenia spočívajú v poskytovaní sociálneho poradenstva, organizovaní výletov a rekondičných pobytov a poriadaní spoločenských stretnutí a kultúrnych akcií počas celého roka. Všetky spomenuté akcie združenie realizuje za účelom integrácie mentálne postihnutých ľudí do spoločnosti.

Slovenský zväz zdravotne postihnutých - je dobrovoľným občianskym združením zdravotne postihnutých občanov, ktoré začalo svoju činnosť v roku 1963 s 26 členmi, ktorých počet sa postupne rozrástol na dnešných 102. Organizáciu netvorí len mobilní členovia, ale počas celého roka navštevuje aj svojich členov pripútaných na lôžko. Hlavným cieľom organizácie je chrániť a presadzovať záujmy zdravotne postihnutých ľudí. Svoje aktivity preto zameriava na vytváranie vhodných pracovných, spoločenských a kultúrnych podmienok života zdravotne postihnutých občanov. Každý rok sú pre členov organizované nákupné zájazdy, návštevy zaujímavých destinácií po celom Slovensku, prednášky, koncerty, výstavy a zdravotné rekreácie.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – je občianskym združením, ktoré združuje zrakovo postihnuté deti a dospelých, ich rodičov a priateľov. Základná organizácia má sídlo v Dubnici nad Váhom, ale pôsobí v celom okrese ilavskom okrese, resp. členská základňa presahuje jeho hranice. Cieľom je ukazovať, učiť a pomáhať nevidiacim a slabozrakým ľuďom prekonávať dôsledky ich postihnutia, vytvárať podmienky pre ich vlastnú účasť na riešení svojich problémov a budovať vzťahy s verejnosťou vedúce k ich plnému začleneniu do spoločnosti. Činnosť organizácie spočíva v sociálno-právnom poradenstve, sociálnej rehabilitácii, organizovaní kultúrnych a spoločenských akcií pre deti aj dospelých a pod.

Slovenský zväz sluchovo postihnutých - je dobrovoľné občianske združenie humanitného a charitatívneho zamerania združujúce občanov so sluchovým postihnutím, rodičov a priateľov detí a mládeže so sluchovým postihnutím a ich priaznivcov. Okrem troch základných skupín občanov, ktorí sú členmi SZSP – nepočujúci, nedoslýchaví, deti a mládež so sluchovým postihnutím – zväz združuje aj odborníkov, pracujúcich v tejto oblasti. Z hľadiska pôsobenia SZSP Nová Dubnica je najdôležitejším cieľom odstraňovanie komunikačných a informačných bariér. Tento cieľ dosahuje združenie organizovaním rehabilitačných pobytov a poriadaním spoločenských a kultúrnych aktivít

ILCO KLUB Nová Dubnica – pracuje pod ILCO KLUBOM Ilava, ktorý od roku 1998 združuje zdravotne ťažko postihnutých občanov - stomikov. Klub má v súčasnosti 64 členov. Členmi klubu sú tiež pacientky z Venuše a ľudia s inými onkologickými ochoreniami. Hlavným cieľom klubu je pomáhať zmierňovať duševné a telesné problémy tak, aby sa stomik po operácii čo najskôr adaptoval na odlišný život, ktorý nastane po operácii a čo najskôr sa vrátil ku každodennému životu. Organizácia poskytuje emočnú podporu, poradenstvo, odborné semináre, oboznamuje členov s novými možnosťami medicínskej pomoci, usporadúva rekondičné pobyty, výlety, spoločensko – kultúrne stretnutia.

Farská charita Nová Dubnica – patrí pod Farský úrad v Novej Dubnici a metodicky je riadená Diecéznou charitou Nitra, funguje na princípe dobrovoľníctva. Tvorí ju 10 stálych dobrovoľníkov a podľa potreby sa zapájajú aj príležitostní dobrovoľníci. Stretávajú sa 1x/2 mesiace. Poskytuje pomoc starým, chorým, osamelo žijúcim, osobám v sociálnej a materiálnej núdzi. Snaží sa podľa svojich možností pomáhať ľuďom v núdzi aj finančne, organizuje dovolenkové pobyty, spoločenské akcie. Práca farskej charity je veľmi dôležitá, pretože charitní dobrovoľníci reagujú na aktuálne problémy v meste a pomáhajú ľuďom vo svojom bezprostrednom okolí. Pri svojej činnosti úzko spolupracuje s Nemocnicou s poliklinikou Ilava.

Osobitné postavenie v sociálnej oblasti má **skupina „Samaritán“**, ktorá vznikla z podnetu farskej charity na Gymnáziu sv.J.Bosca. Fungovanie skupiny je založené na humánnej myšlienke, ktorá vychádza zo vzťahu starší človek – dieťa. Dvojice chlapcov a dievčat by aspoň raz týždenne navštívili starších ľudí, najmä tých, ktorí ostali celkom sami. Išlo by o vzájomnú súhru - prítomnosť mladých by pozitívne vplývala na starých ľudí a mladí, s ktorými sa častokrát nemá kto porozprávať, by čerpali zo skúseností starkých. Podmienkou uskutočnenia tejto služby je prejav záujmu zo strany starých a osamelých. Napriek dobrej myšlienke tohto projektu služby „Samaritánov“ ešte neboli využité.

Väčšina z vyššie spomenutých združení je na základe vypracovaných žiadostí o finančný príspevok každoročne podporovaná mestom Nová Dubnica prostredníctvom poskytnutého transferu.

5.4 Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v meste Mestské je sústredená v zdravotnom stredisku. V jeho budove poskytujú zdravotné služby ambulancie neštatných praktických lekárov:

- 4 obvodné ambulancie
- 2 detské ambulancie
- 1 interná ambulancia
- 1 kožná ambulancia
- 1 logopedická ambulancia
- 2 zubné ambulancie
- 1 zubný laborant
- 2 gynekologické ambulancie (tie pracujú len jeden deň v týždni)

V prípade špecifických zdravotných problémov využívajú obyvatelia Novej Dubnice polikliniku v Dubnici nad Váhom, príp. Nemocnicu s poliklinikou v Ilave. V meste majú prevádzku dve lekárne. Sídli tu tiež veterinárna ambulancia.

V oblasti zdravotníctva pôsobí na území mesta aj ďalší dôležitý subjekt:

ADOS – Agentúra domácej ošetrovateľskej služby – patrí pod Polikliniku v Dubnici nad Váhom. Poskytuje zdravotnú starostlivosť na odbornej úrovni v domácom prostredí imobilným pacientom, pacientom po návrate z nemocničnej liečby, chronicky chorým a pod. Vykonávajú ju odborní lekári, kvalifikované zdravotné sestry, fyzioterapeuti, rehabilitační a iní zdravotní odborníci. Starostlivosť sa prevádza len na ordináciu lekára, pričom je zvyčajne hradená zdravotnými poisťovňami. Služby ADOSu sa okrem prostredia, kde sú vykonávané, ničím nelíšia od služieb v zdravotných zariadeniach. Lekár v byte pacienta prevádza klasické zdravotné úkony.

5.5 Kultúra

Ponuku kultúrnych zariadení reprezentuje kino Panorex a mestská knižnica. Kultúrny život dotvárajú rôzne podujatia regionálneho i celoslovenského významu.

Kino Panorex bolo uvedené do prevádzky 30. apríla 1969. Budova kina Panorex je jediná v meste, ktorá je schopná poskytnúť priestory pre kultúrne akcie väčšieho rozsahu. Slúži nielen na premietanie filmových predstavení, ale uskutočňujú sa tu aj kultúrne podujatia škôl a školských zariadení, koncerty, kultúrne predstavenia (divadlo, folklórne súbory a pod). Momentálne sa premieta od štvrtka do nedele jedno predstavenie denne. Vysoká energetická náročnosť, nevyťaženosť priestorov, nevyhovujúci stav techniky a interiéru sú prioritnými súčasnými problémami tejto budovy. Za posledných päť rokov prebehla rekonštrukcia premietacieho bloku, zabezpečenie budovy signalizačným zariadením, oprava a rekonštrukcia strechy, rekonštrukcia sociálnych zariadení kina.

Ďalším kultúrnym objektom je Mestská knižnica Nová Dubnica na Mierovom námestí, ktorá je prístupná všetkým obyvateľom mesta a blízkeho okolia. Hlavnou činnosťou je prostredníctvom literatúry krásnej, populárno- náučnej a náučnej uspokojiť požiadavky našich používateľov a to v profesných a študijných záujmoch ako i v oblasti relaxácie. V roku 2004 sa knižnica presťahovala do nových priestorov na Mierové námestie. Knižnica v minulom roku zaevidovala 1480 čitateľov, z toho 488 detí do 15 rokov. Celkovo knižnicu navštívilo 16 100 čitateľov, ktorí si absenčne /domov/ vypožičali 40 596 kníh a 5129 novín a časopisov. V čítarni a študovni sa prezenčne vypožičalo 5612 kníh a časopisov. V knižnici evidujú 24 121 knižničných jednotiek.

Ku kultúrnym objektom je možné zaradiť aj Mierové námestie, ktoré je prirodzeným centrom mesta. Námestie je tvorené obytnými domami s podlúbiami, kde sú sústredené obchody a služby. Architektúra námestia s podlúbiami a maľbami na stenách domov je na Slovensku ojedinelá a dáva mestu originálny imidž. Priestranosť námestia je využívaná na poriadanie kultúrnych a spoločenských akcií, oslavy rôznych výročí, propagačné akcie

V meste Nová Dubnica pôsobí niekoľko kultúrnych súborov a skupín, ktoré reprezentujú mesto Nová Dubnica nielen v Slovenskej republike, ale i v zahraničí: Dychový orchester s mažoretkami, Klub paličkovej čipky, Miešaný spevácky zbor Nová Dubnica a folklórny súbor Dubinka.

Dychový orchester Nová Dubnica tvoria členovia rôznych vekových kategórií - žiaci základných škôl, študenti stredných a vysokých škôl a tiež pracujúci, ktorí v tomto orchestri vyrástli. Orchester hrá klasickú koncertnú hudbu, ale aj modernú tanečnú, upravenú pre dychový orchester. Spolu s mažoretkami je pozývaný na slávnosti a otváracie ceremoniály významných kultúrnych a športových udalostí.

Klub paličkovej čipky združuje členky, ktoré svojím umením nielen pestujú svoje záujmy, ale aj udržiavajú tradičnú slovenskú ľudovú tvorbu. Pri svojich prezentáciách doma i v iných krajinách nadväzuje kontakty, získava nové podnety a svoje umenie predstavuje každoročne na mnohých výstavách ďalším záujemcom.

Spevácke a tanečné umenie propagujú **Miešaný spevácky zbor Nová Dubnica a Folklórny súbor Dubinka**. Združujú talentované deti a mládež, ktoré sa zúčastňujú speváckych a folklórnych festivalov a šíria tak slovenskú kultúru doma aj za hranicami Slovenska.

5.6 Šport

Voľný čas a relax poskytuje športovcom futbalové ihrisko, tenisové kurty, športová hala a športové kluby, ktoré navštevuje hlavne mládež. Šport v meste je zastúpený rôznymi športovými klubmi a organizáciami. Mesto Nová Dubnica je reprezentované hlavne v tenise, stolnom tenise, futbale a pozemnom hokeji. Vzhľadom na neďaleké hory, rozprestierajúce sa hneď za mestom, má v oblasti športu svoje stabilné miesto i turistika.

Mesto ponúka svojim obyvateľom i návštevníkom niekoľko možností športového vyžitia. Športovci využívajú tenisové kurty alebo minigolf. Športová hala slúži počas celého roka hlavne športovým klubom a mládeži. Najväčším športovým objektom v meste je areál Mestského futbalového klubu. Futbalové ihrisko a atletická dráha sa z roka na rok vylepšuje a využíva sa na šport výkonnostný i rekreačný.

Do novembra 2003 bola v prevádzke krytá plaváreň, ktorá slúžila aktívnym športovcom i obyvateľom mesta a okolia v zimných aj letných mesiacoch. Vzhľadom na vysoké náklady a nízke výnosy bolo mesto nútené na konci roka 2003 plaváreň uzavrieť. V meste je rozostavaný aquapark.

Športové organizácie a kluby pôsobiace v meste Nová Dubnica:

- Klub slovenských turistov Nová Dubnica
- Lyžiarsky klub Mladosť
- Mestská únia malého futbalu Nová Dubnica
- Mestský futbalový a športový klub Nová Dubnica
- Mestský klub stolného tenisu Nová Dubnica
- Slovenský rybársky zväz
- Športový klub hádzanej TJ Mladosť
- Športový strelecký klub
- Telovýchovná jednota Družstevník Kolačín
- Tenisový klub Nová Dubnica

V oblasti športu sa v meste uskutočňuje niekoľko podujatí, kde sa môžu športovo vyžiť nielen aktívni športovci, ale aj športovci-amatéri. Medzi deťmi a mládežou sú populárne medziškolské súťaže, kde si merajú sily žiaci základných a stredných škôl. Tradičný je športový deň pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, ktorý sa pre najlepších atlétov končí ocenením pohárom primátora mesta.

V športe pre staršie ročníky sa od roku 1995 každoročne v júni uskutočňujú Medzinárodné cyklistické preteky o pohár primátora mesta Nová Dubnica. Ide o športovú udalosť, ktorou je vytrvalostný pretek horských bicyklov vrchmi a údoliami Strážovských vrchov v okolí Novej Dubnice. Maratón je zaradený do prestížnej VELO

MTB série a je najstarší - prvý ročník sa konal v roku 1995, odvtedy sa maratón koná neprerušovane každý rok, je najväčší - maratón s najväčšou účasťou na Slovensku, ktorá sa každoročne zvyšuje, je najťažší - dĺžka a prevýšenie trate KING (165km/5062m) z roku 2001 zatiaľ na Slovensku neprekonané. V neposlednom rade treba spomenúť pretek Cyklistické kritérium v rámci DCT, ktorý má viac ako 20 ročnú tradíciu.

6 Technická infraštruktúra

6.1 Doprava

Mesto má dobrú geografickú polohu a dopravné napojenie. Mestom neprechádza žiaden dopravný tranzit, v meste nepremáva mestská hromadná doprava. V regióne je však dostatočne hustá premávka medzimestskej autobusovej dopravy, ktorá zabezpečuje mobilitu obyvateľov. V blízkosti mesta prechádzajú dve medzinárodné cesty. E 75, ktorá pokračuje na juh smerom na Bratislavu a na severe smerom na Žilinu a hranice s Poľskom. Druhou cestou medzinárodného významu je E 50, ktorá smeruje na jednej strane cez Trenčín do Českej republiky a na druhej cez Žilinu do Košíc a na hranice s Ukrajinou.

Neďaleko mesta prechádza diaľnica D1 Bratislava – Žilina – Košice, na ktorú sa dá z mesta prejsť diaľničným privádzačom. Mestom neprechádza železničná trať, blízkym významným železničným uzlom je Trenčianska Teplá. Pre leteckú dopravu je v blízkosti mesta verejné medzinárodne letisko v Trenčíne s vojenskou a civilnou prevádzkou a ďalšie významom menšie letisko Dubnica nad Váhom - lokalita Slávnica. Obe sú bez pravidelného leteckého spojenia. Lodné cesty a zariadenia vodnej dopravy sa v blízkosti mesta nenachádzajú. Dlhodobu sa uvažuje a predinvestične pripravuje výstavba Vážskej vodnej cesty v rámci ktorej by mala byť zapojená do siete verejných prístavov umiestnených pozdĺž toku v lokalita Dubnica, kataster Trenčianska Teplá.

Podľa informácií z posledne spracovávaných pasportov je dopravná infraštruktúra mesta v tomto rozsahu:

Časť Nová Dubnica má spolu 17 107 m miestnych komunikácií, z toho:

	II. triedy	živičné stredné v dĺžke	881 m
	III. triedy	betónové v dĺžke	340 m
		živičné ťažké v dĺžke	1357 m
		živičné stredné v dĺžke	3583 m
		spolu III. triedy	5280 m
	IV. triedy	betónové v dĺžke	2583 m
		živičné stredné v dĺžke	8363 m
		spolu IV. triedy	10946 m
		v meste sú chodníky v dĺžke	7453 m
Časť Kolačín má spolu 3513 m miestnych komunikácií.			
Z toho :	II. triedy	živičné stredné v dĺžke	420 m
	III. triedy	živičné ľahké v dĺžke	644 m
		vozovky nespevnené	685 m
		spolu III. triedy	1329 m
	IV. triedy	vozovky nespevnené	1764 m
		z toho v nezastavanom území	595 m
		v časti mesta Kolačín sú chodníky v dĺžke	744 m

Stav dopravného značenia:

Prechody pre chodcov sa každý rok obnovujú. Dopravné značky v meste sa opravujú a vymieňajú priebežne podľa potreby. Na rok 2005 a ďalšie roky je stanovený zámer zabezpečiť nátery prechodov pre chodcov a postupne riešiť výmenu dopravného značenia v Novej Dubnici a Kolačine.

5.2 Telekomunikácie

V oblasti telekomunikácii sa predpokladá zabezpečiť vysoký stupeň telekomunikácie, modernizáciu celého telekomunikačného systému s pokrytím celého územia mesta.

5.3 Elektrifikácia

V oblasti elektrifikácie sa predpokladá v časti Nová Dubnica – rozšírenie elektrovodnej siete v plánovanom rozsahu územného rozvoja, v časti Kolačín vybudovanie troch nových transformačných staníc, zrekonštruovanie elektrovodnej siete, zrušenie súčasnej transformačnej stanice a vzdušnej VN prípojky.

Verejné osvetlenie

Druh rozvodov - podzemné káble, ktoré sú za hranicou životnosti, keď je takmer 60 krát vedenie prepojené provizórne - vzduchom.

Typ svietidiel: KBV - v roku 2004 výmena svietidiel v počte 375 ks, typ svietidla MARS z toho 98 ks sadových výkon 50 W, 277 ks na výložníkoch o výkone 100 W, ostáva vymeniť na ul. SNP (smer Kolačín), ul. Trenčianska - 22 ks. Verejným osvetlením je pokryté celé mesto, nie je plánované ďalšie rozšírenie.

Súčasný stav vyžaduje rekonštrukciu rozvodov a výzbroje.

Miestny rozhlas

Mesto je pokryté na celom území, účel využívania je mestské spravovajstvo, oznamy občanov, spoločností. Nie je plánované žiadne rozšírenie, rekonštrukcia je závislá od finančných možností mesta.

5.4 Plynofikácia

Rozvody plynu v minulosti boli realizované prevažne v materiáli oceľ. V súčasnosti sú miestne siete STL a NTL budované z LPE. VTL plynovod je realizovaný výhradne z ocele.

Súčasný rozsah rozvodov:**časť Nová Dubnica**

rozvody v materiáli oceľ 12 092 m

rozvody v materiáli LPE prípojky (počet) 476, prípojky (b.m.) 3 937 m

časť Nová Dubnica Miklovka

rozvody v materiáli oceľ 6 046 m

rozvody v materiáli LPE prípojky (počet) 417, prípojky (b.m.) 2 106 m

V oblasti plynofikácie sa predpokladá rozšírenie a zokruhovanie nízkotlakovej plynovodnej siete v časti Nová Dubnica v plánovanom rozsahu územného rozvoja a vybudovanie strednotlakovej plynovodnej prípojky a distribučného rozvodu pre časť Kolačín.

6.5 Zásobovanie vodou

Vodné zdroje pitnej vody pre mesto Nová Dubnica sa nachádzajú v k.ú. Pružina. Jedná sa o vodné zdroje: Býky, Biely Jarok I,II, Bobot, Cinkové, na Ihrisku, Centrálny výver, Pod Hájovňou, Mokrá, Mlynský Náhon.

Mesto Nová Dubnica odobralo za rok 2004 - 596 719 m³ pitnej vody čo predstavuje 18,9 l/s.

Vodný zdroj Nová Dubnica v k.ú. Veľký Kolačín (studňa ST1, vrt ND1, vrt ND2) je nevyužívaný a v súčasnosti prebieha konanie o jeho likvidácii.

V meste Nová Dubnica je vybudovaných 30 km rozvodnej vodovodnej siete: Materiál rozvodnej siete:

LT DN 100 - 70 %

PVC DN 225 – 15 %

LT DN 150 – 15 %

V meste Nová Dubnica evidujeme v správe SVS a.s.OZ Pov. Bystrica 902 vodovodných prípojok a 1111 vodomeroch. Z celkového povoleného odberu vodných zdrojov Pružina sa v súčasnosti odoberá do vodovodnej siete cca 50 % vody.

V najbližšom období správa neplánuje rekonštrukcie a rozšírenie vodovodných sietí v meste Nová Dubnica.

V oblasti zásobovania pitnou vodou pre plánovací horizont je možné označiť súčasný stav ako vyhovujúci. Predpokladá sa rozšírenie vodovodnej siete a zabezpečenie dodávok vody nad hranicu tlakového pásma 280 m. n. m. realizáciou dotlačacej stanice alebo zabezpečením miestneho zdroja pitnej vody

6.6 Kanalizácia a čističky odpadových vôd (ČOV)

Kanalizácia v Novej Dubnici bola vybudovaná ako jednotná, pričom pre ochranu sídliska Miklovka bol vybudovaný záchytný rigol t.č. nefunkčný. Zrážkové vody – najmä pri intenzívnych dažďoch splavujú zeminu a iný materiál do jednotnej kanalizácie, znižujú jej kapacitu a spôsobujú prevádzkové problémy. Na IBV Miklovka je väčšina plôch zabetónovaných a vody, ktoré pôvodne vsakovali do podlažia stekajú do kanalizácie, navyše predpokladáme, že cez domové prípojky sú zaústené aj podzemné vody . Počas dažďov dochádza k vytápaniu nehnuteľností o čom svedčia mnohé petície a sťažnosti od občanov.

Mesto Nová Dubnica nemá ČOV. Odpadové vody sú verejnou kanalizáciou odvádzané na ČOV Trenčianska Teplá, ktorá je v správe Trenčianskej vodárenskej

spoločnosti. V súčasnosti sa pripravuje prepojenie kanalizačného systému z mesta Nová Dubnica na ČOV Dubnica nad Váhom, ktorá je v správe SVS a.s.OZ Pov. Bystrica. V meste je vybudovaných 18,2 km kanalizačnej siete.

Z dôvodu potreby riešenia súčasného stavu v meste sa odbornou firmou vypracováva Generel kanalizácie a odvodnenia Novej Dubnice. Mal byť klásť dôraz na nasledujúce aspekty:

- efektívne a systematické plánovanie obnovy systémov odvodnenia a odvádzania odpadových vôd
- stanovenie koncepcie odvodnenia územia mesta vo väzbe na rozvoj urbanizácie
- stanovenie podkladov pre riadenie rozvoja mesta v rámci plánovacej dokumentácie
- zaistenie podkladov pre rozhodovanie orgánov štátnej správy
- efektívne a systematické plánovanie investíc mesta, týkajúce sa systému odvodnenia a s ním súvisiacich objektov.

Na základe výsledkov vypracovaného Generelu kanalizácie bude plánovaná rekonštrukcia prípadne rozšírenie kanalizácie v meste.

V oblasti odkanalizovania sa predpokladá vybudovanie systému kanalizácie v urbanistickom okrsku – Kolačín, jeho zaústenie do kanalizačného zberača zo sídliska Podháj a čistenie v ČOV Dubnica n/V, čiastočné rozšírenie jednotnej kanalizačnej siete v časti Nová Dubnica vzhľadom na plánovaný územný rozvoj a čistenie odpadových vôd na ČOV Trenčianska Teplá

6.7 Odpadové hospodárstvo

Forma zberu:

- do 110 litr. nádob zber komunálneho odpadu, počet 885 ks, vývoz raz v týždni,
- do 1100 litr. nádob zber komunálneho odpadu počet 243 ks, vývoz dva krát v týždni podniky, raz v týždni ostatné subjekty
- veľkoobjemový odpad a drobný stavebný odpad v oblasti IBV s vývozom 2 krát do roka
- veľkoobjemový odpad, drobný stavebný odpad v oblasti KBV vývoz 2 krát mesačne
- do 86 ks malých smetných košov v mesta.

Separovaný zber:

v oblasti IBV:

- papier, plasty, PET fľaše (v papierových vreciach), kovový odpad, vývoz 1 krát do mesiaca podľa stanoveného vývozného plánu, ktorí občania dostávajú do rodin
- sklo do 110 litr. kontajnerov, ktoré sú umiestnené medzi rodinnými domami v počte 6 ks

v oblasti KBV:

- papier do 1100 litr. nádob v počte 22 ks
- plasty, PET fľaše do 1100 litr. nádob v počte 18 ks
- sklo do 1100 litr. nádob v počte 26 ks

- ďalšia forma je osobný dovoz na zberný dvor odpadov
- nebezpečný odpad je vyvážený 2 krát do roka, alebo je denne možnosť odovzdať na zberný dvor.

Mesto plánuje výstavbu kompostoviska o kapacite 10 ton

6.8 Tepelné hospodárstvo*

*Rozvoj tepelného hospodárstva v meste Nová Dubnica je spracovaný v samostatnom dokumente s názvom „Konceptia rozvoja Novej Dubnice v oblasti tepelnej energetiky“

Výrobu a rozvod tepelnej energie pre mesto Nová Dubnica zabezpečuje súkromná spoločnosť Termonova, a.s. Bola založená v roku 2002, pričom zakladateľmi boli mesto Nová Dubnica s 90% akcií, spoločnosť Datatherm, s.r.o. s 5% akcií a spoločnosť PROEN s 5% akcií. V priebehu podnikania spoločnosti sa podiel akcií medzi akcionármi menil, pričom po odpredaji väčšej časti svojich akcií mesto Nová Dubnica vlastní od roku 2006 už len 4% akcií.

Spoločnosť Termonova, a.s. prevádzkuje centrálny tepelný zdroj, ktorý dodáva teplo pre väčšiu časť Novej Dubnice. V začiatkoch svojho fungovania sa Termonova, a.s. sústredila na výrobu tepla zo zemného plynu. V roku 2004 však z ekonomických i ekologických dôvodov zmenila svoju palivovú na biomasu – drevnú štiepku a 1.januára 2005 uviedla do prevádzky prvý kotol na biomasu. Biomasu zvolila ako hlavný zdroj výroby tepla, zemný plyn chce Termonova, a.s. využívať už len ako doplnkové palivo.

Nová Dubnica má 12 500 obyvateľov, z čoho cca 10 000 obyvateľov (3500 domácností) je zásobovaných teplom z centrálného zdroja – kotolne, v ktorej sú 4 kotly o výkone zdrojov na plynné palivo cca 19 MW a výkone zdrojov palivo drevná štiepka 8 MV. Prognóza výkonu zdrojov od 10/2005 - výkon zdrojov plynné palivo cca 10 MW, výkon zdrojov palivo drevná štiepka 16 MV

Takmer všetky objekty v meste mimo rodinných domov na sídlisku IBV sú napojené na tepelné rozvody idúce z centrálného zdroja a sú zásobované teplom pre ústredné kúrenie (ďalej len ÚK) a teplom na prípravu teplej úžitkovej vody (ďalej len TUV) z tohoto zdroja dvomi nezávislými trasami. Mesto je z pohľadu tepelných rozvodov rozdelené na 8 veľkosťou podobných súborov (A1, A2, B1, B2, C1, C2, E1). Každý súbor možno napojiť na oba výstupy z kotolne, súbory možno nezávisle odpojiť od tepelných rozvodov. Odpojiť od tepelných rozvodov možno nezávisle aj väčšinu obytných domov.

Každý obytný dom v súbore A1, A2, B1, C1 a C2 má vybudovanú vlastnú odovzdávaciu stanicu tepla (ďalej len OST), pričom v súborech A1, A2, B1 a C2 sú OST tlakovo závislé, s novou výkonnou technológiou, prepojené na centrálny dispečing, kde sú sledované hodnoty teplotného média s možnosťou ovládania regulačných prvkov na OST z dispečingu. Súbor B2 je napojený na jedinú tlakovo nezávislú OST z ktorej je dodávané teplo sekundárnymi rozvodmi do jednotlivých obytných budov. Taktiež súbor E1 je napojený na jedinú tlakovo nezávislú OST z ktorej je dodávané teplo sekundárnymi rozvodmi do jednotlivých obytných budov. Tlakovo nezávislé a zastaralé OST sú aj vo väčšine obytných domov súboru C1.

Popri obytných domoch zásobuje centrálny zdroj aj budovy vo vlastníctve mesta Nová Dubnica (kino, základné a materské školy, mestský úrad,...) a objekty súkromných firiem (Q-NOVA, Mechanic, pošta, športový klub,...), prakticky všetky objekty mimo sídliska IBV s rodinnými domami.

Len malá časť bytov je napojená na meráciu a regulačnú techniku (cca 5%), nakoľko obytné a panelové domy v meste sú staré 30-50 rokov a nebola na nich prevedená rekonštrukcia hydraulických rozvodov a kúrenia. S veľkými ťažkosťami sa stretávajú vlastníci už pri pokusoch hydraulického vyregulovania budov. Obyvatelia mesta sú väčšinou starší ľudia s nižšími príjmami, ktoré rastú pomalšie ako stúpajú ceny energií a preto nemajú prostriedky na investície do zníženia tepelnej náročnosti budov. Meracou a regulačnou technikou sú osadené len niekoľko málo nových budov firiem s nebytovými priestormi a niektoré novšie obytné budovy.

V oblastiach telekomunikácie, energetika a plyn je žiadúce, aby mesto získalo od príslušných inštitúcií plány rozvodných sietí na území mesta pre potreby investičných plánov. Znalosť trás inžinierskych sietí umožní predvídať prípadné zvýšené náklady pri aktivitách mesta Nová Dubnica v intraviláne a extraviláne mesta, alebo predikovať rokovania s majiteľmi dotknutých pozemkov.

V najbližších rokoch je plánovaná decentralizácia OST v súboroch B2 a E1 ako i výmena tlakovo závislých OST v súbore C1. Na časť z týchto podnikateľských plánov získala Termonova, a.s. finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, ktoré začala čerpať koncom roka 2005.

Mesto Nová Dubnica v roku 2005 schválilo strategický dokument – Konceptiu rozvoja tepelného hospodárstva v oblasti tepelnej energetiky. Tá obsahuje podrobné analýzy, výpočty a hodnotenia, výsledkom ktorých je záverečné odporúčenie zachovať centrálnu zásobovanie teplom na báze drevoštiepky, ktorú realizuje spoločnosť Termonova,a.s.

7. Hospodárstvo

7.1 *Hospodársky potenciál*

Mesto Nová Dubnica patrí k regionálnemu centru Trenčianskeho samosprávneho kraja spádovej oblasti regionálneho centra Trenčín. V tomto regióne je pomerne vysoká tvorba hrubého domáceho produktu (ďalej HDP) na obyvateľa a pomerne nízka miera nezamestnanosti. Región patrí medzi rozvinuté kraje s pomerne širokou škálou rôznych druhov priemyslu, v meste Nová Dubnica predovšetkým elektrotechnického, a služieb.

Jedným z rozhodujúcich historických faktorov, ktorý ovplyvnil hospodársku základňu mesta Nová Dubnica je samotný dôvod jeho vzniku ako *obytnej zóny strojárenských závodov*, Závodov ťažkého strojárstva a Závodov všeobecného strojárstva. Po tom, čo sa dubnický strojárenský kombinát nepodarilo v 90-tych rokoch 20. storočia úspešne pretransformovať a závody skolabovali, sa prejavil ich rozhodujúci vplyv na ekonomiku mesta a mikroregiónu hlavne výpadkom zamestnanosti. V meste sa však postupne udomácňoval elektrotechnický priemysel, keď sa od roku 1969 začal budovať Elektrotechnický výskumný ústav, ktorý sa neskôr v procese transformácie v roku 1991 transformoval na Elektrotechnický výskumný a projektový ústav (EVPÚ). Týmito krokmi sa mesto Nová Dubnica stalo centrom elektrotechnického priemyslu. Postupne v meste otvorili v r. 1995 svoje pobočky firmy Q-NOVA a LEONI SLOVAKIA. V r. 1999 bola odovzdaná do užívania nová budova štátnej skúšobne, ktorej investorom bol EVPÚ, a.s.

7.2 *Regionálny hrubý domáci produkt*

Komplexný ukazovateľ ekonomickej výkonnosti hrubý domáci produkt (HDP) je sledovaný štatistickým úradom iba po úroveň samosprávnych krajov. Vzhľadom na spádovú oblasť a blízkosť regionálneho centra je možné odvodiť ekonomickú situáciu mesta.

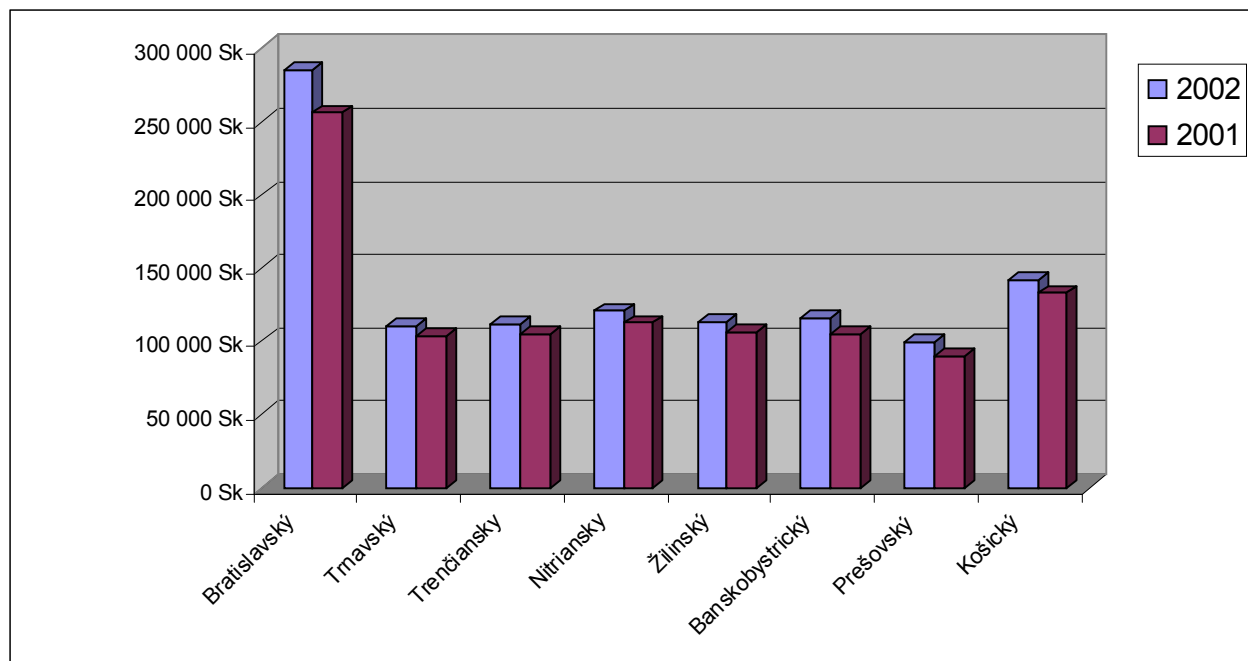
Hrubý domáci produkt v trhových cenách je konečným výsledkom výrobnnej činnosti rezidentských výrobných jednotiek vytvoreným za bežné účtovné obdobie. **Regionálny hrubý domáci produkt** je vypočítaný ako súčet pridaných hodnôt za odvetvia v kraji a daní na produkty znížených o subvencie na produkty.

Regionálny hrubý domáci produkt

Kraj, SR	2002			2001		
	mil. Sk	Podiel na SR v %	Index rastu 2002/2001	mil. Sk	podiel na SR v %	Index rastu 2001/2000
Bratislavský	285 829	26,0	111,7	255 942	25,3	109,1
Trnavský	110 882	10,1	106,9	103 744	10,3	102,6
Trenčiansky	111 909	10,2	106,5	105 100	10,4	107,8
Nitriansky	120 511	11,0	107,1	112 522	11,1	103,5
Žilinský	113 391	10,3	107,2	105 773	10,5	108,6
Banskobystrický	115 579	10,5	110,6	104 455	10,3	110,1
Prešovský	98 966	9,0	110,6	89 449	8,9	109,1
Košický	141 591	12,9	106,6	132 854	13,2	112,8
SR spolu	1 098 658	100,0	108,8	1 009 839	100,0	108,1

Zdroj: KS ŠÚ v Trenčíne

Regionálny hrubý domáci produkt

Zdroj: KS ŠÚ v Trenčíne

V rokoch 2000-2002 zaznamenala tvorba HDP priaznivý vývoj.

Trenčiansky kraj má výbornú polohu vzhľadom na hospodárske centrá EÚ, hlavne Českej republiky, nachádza sa na jednej z hlavných dopravných tepien Slovenska.

Ako z uvedených údajov vidieť, podiel Trenčianskeho kraja je 10,2% na celkovej tvorbe HDP v SR, čo ho radí na 6. miesto. Podiel Trenčianskeho kraja na tvorbe HDP klesol oproti roku 2001 o 0,2%, index rastu HDP 2002/2001 je nižší ako v období 2001/2000 a v porovnaní so susednými regiónmi (Trnavský, Nitriansky) je dynamika ekonomického rastu menej výrazná.

Regionálny HDP na obyvateľa

Regionálny hrubý domáci produkt na obyvateľa je podielom dvoch ukazovateľov – regionálneho hrubého domáceho produktu (v ktorom sa uplatňuje kritérium zostavovania podľa miesta pracoviska) a priemerného počtu obyvateľstva trvalo bývajúceho v danom regióne.

Regionálny HDP na obyvateľa

Kraj, SR	2002			2001		
	v Sk	Podiel na SR v %	Index Rastu 2002/2001	v Sk	podiel na SR v %	Index rastu 2001/2000
Bratislavský	469 709	230,5	109,9	427 282	227,6	112,3
Trnavský	201 189	98,7	106,9	188 283	100,3	102,6
Trenčiansky	184 785	90,7	106,5	173 432	92,4	108,3
Nitriansky	169 273	83,1	107,3	157 815	84,1	103,7
Žilinský	163 483	80,2	107,0	152 851	81,4	108,8
Banskobystrický	174 988	85,9	110,9	157 787	84,1	110,1
Prešovský	125 028	61,3	110,4	113 227	60,3	108,6
Košický	184 342	90,5	106,3	173 439	92,4	112,8
SR spolu	203 797	100,0	108,6	187 702	100,0	108,5

Zdroj: KS ŠÚ v Trenčíne

Za uvedené obdobie Trenčiansky kraj posilnil svoju pozíciu a v produktivite HDP na 1 obyvateľa sa prepracoval na 3. miesto SR. 1. miesto patrí Bratislavskému a 2. miesto Trnavskému kraju. Na vyššej dynamike rastu Bratislavského a Trnavského kraja sa už vo výraznejšej miere podpísala produkcia automobilového priemyslu.

V priebehu rokov 1995 až 2002 došlo k výraznej zmene štruktúry hospodárstva SR aj Trenčianskeho kraja nárastom podielu odvetví obchodu a služieb.

V štruktúrach Trenčianskeho kraja a Trnavského je podiel priemyslu podstatne významnejší ako v ostatných krajoch. Bratislavský kraj sa odlišuje výrazne vyšším podielom odvetví obchodu, v čom zohráva rozhodujúcu úlohu postavenie Bratislavy ako hlavného mesta SR.

7.3 Ekonomické subjekty na území mesta

V Novej Dubnici je registrovaných k 31.12. 2004 1112 ekonomicky aktívnych subjektov, najviac 898 (81%) ich pôsobí v kategórii fyzické osoby, z ktorých najväčšie skupiny podnikajú:

- 37 % v oblasti obchodu, opráv motor. vozidiel a spotrebného tovaru
- 23 % v priemysle
- 10% v stavebníctve
- 30% ostatné.

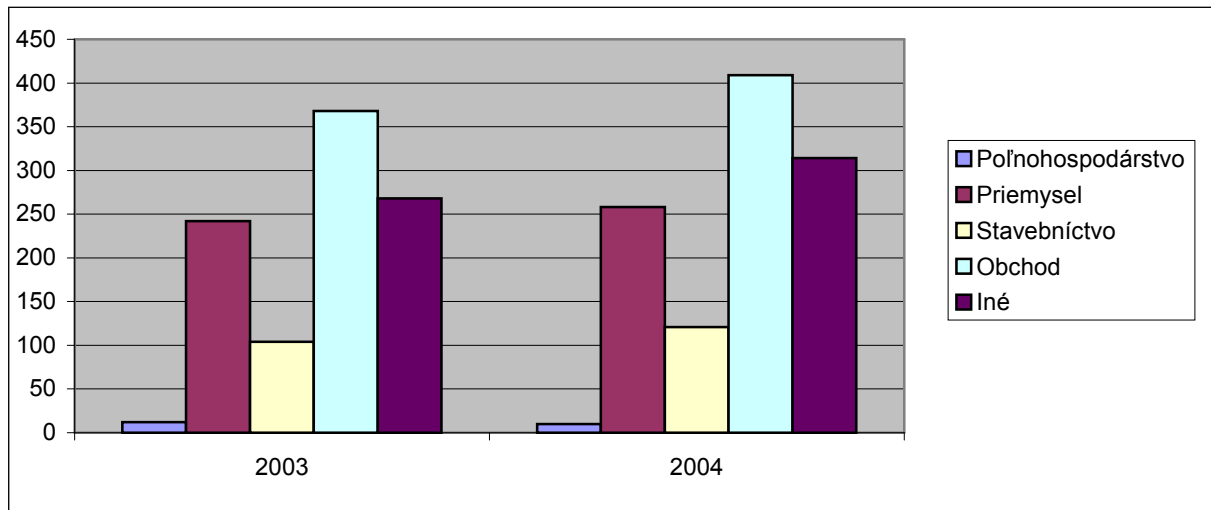
Počet podnikajúcich FO vzrástol v roku 2004 oproti roku 2003 o 60. Najväčší rozvoj nastal v oblasti Obchodu a obchodných činnostiach. 80% všetkých subjektov podnikajúcich v týchto oblastiach sú živnostníci. Opačný trend zaznamenali subjekty podnikajúce v poľnohospodárstve.

Rozdelenie podnikateľských subjektov v meste Nová Dubnica podľa OKEČ

Činnosť/ Rok	2003	2004	Rozdiel 2004-2003
Poľnohospodárstvo	12	10	-2
Priemysel	242	258	16
Stavebníctvo	104	121	17
Obchod, opravy mot.voz.	368	409	41
Hotely a reštaurácie	30	33	3
Doprava, telekomunikácie	18	23	5
Obchodné činnosti	175	200	25
Iné (služby,zdrav.školstvo)	45	58	13
Spolu:	994	1112	118

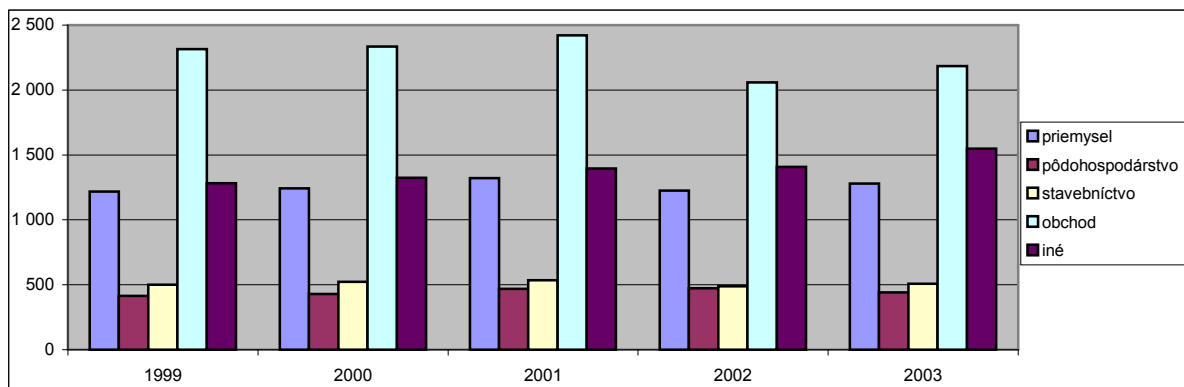
Zdroj: KS ŠÚ v Trenčíne

Podnikateľské subjekty v Meste Nová Dubnica podľa OKEČ

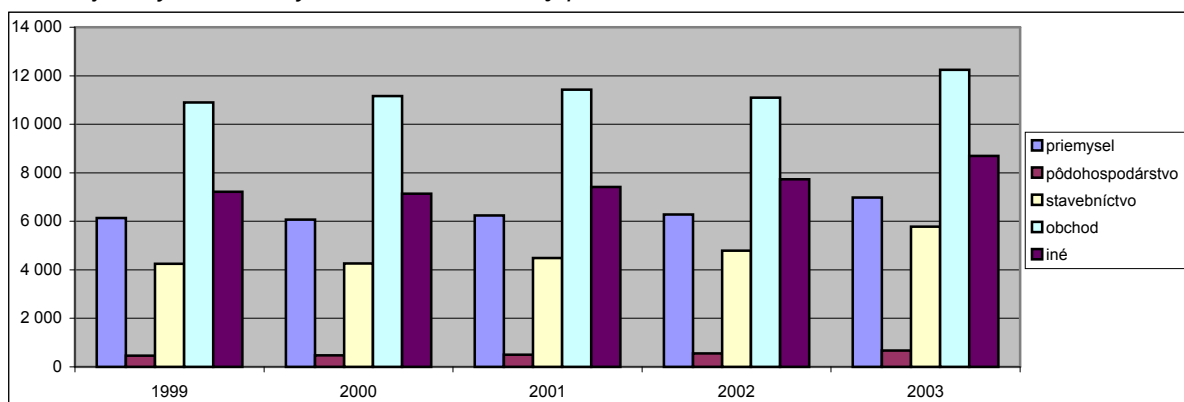
Zdroj: KS Štatistický úrad SR

Podnikateľské právnické subjekty v Trenčianskom kraji podľa OKEČ

Zdroj: Informačný systém výstavby a regionálneho rozvoja

Podnikajúce fyzické osoby v Trenčianskom kraji podľa OKEČ

Zdroj: Informačný systém výstavby a regionálneho rozvoja

Z hľadiska členenia hospodárskych subjektov podľa právnej formy pripadlo najviac, 91%, na spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorých počet vzrástol v roku 2004 oproti roku 2003 o 53 subjektov.

Členenie podnikateľských subjektov právnej formy v rokoch 2003 a 2004

Právna forma/rok	2003	2004	Rozdiel
Živnostníci	815	872	57
Samostatne hospodáriaci roľník	1	0	-1
Slobodné povolania	22	26	4
Spol. s ručením obmedzeným	141	194	53
Akciová spoločnosť	13	15	2
Spoločenstvá vlastníkov	1	2	1
Zahraničná osoba so sídlom mimo SR	2	2	0
Spolu:	994	1112	118

Zdroj: KS Štatistického úradu Trenčín

7.4 Malé a stredné podnikanie

Pri hodnotení roku 2004 je možné v meste Nová Dubnica pozorovať zlepšovanie dynamiky rastu malého a stredného podnikania (MSP), ktoré nastalo v roku 2001. Rozvíja sa sektor malého a stredného podnikania, zameraný predovšetkým na odvetvie obchodu, pohostinstva, ubytovania a cestovného ruchu, ale aj drobnej priemyselnej výroby a výroby tovarov, založených na využití miestnych zdrojov.

Stabilizácia podmienok rozvoja MSP, priniesla pozitívny efekt takmer vo všetkých základných štatistických ukazovateľoch. Prejavilo sa to zvýšením počtu živnostníkov, pracovníkov v slobodných povolaniach, právnických osôb, ale aj v ich podiele na zamestnanosti, či pridanej hodnote. Možno konštatovať, že základom pre tento trend bolo prijatie celého radu legislatívnych opatrení vládou SR, ktoré zmiernili bariéry rozvoja podnikania konštatované v minulých rokoch.

Neustále je potrebné zabezpečovať podporu rozvoja malého a stredného podnikania na území mesta a podporovať vznik nových subjektov.

7.5 Priemyselná výroba

V období pred rokom 1989 bola vybudovaná v samotnom meste i okolí (Trenčín, Dubnica nad Váhom) silná priemyselná základňa. Kým v Trenčíne väčšina kľúčových podnikov prešla viac či menej úspešne procesom transformácie. Dubnické Závody ťažkého strojárstva a Závody všeobecného strojárstva sa v tomto procese nepodarilo transformovať a znovu oživiť. Keďže pred 1989 rokom zamestnávali viac ako 15 000 ľudí z regiónu, ich zánik negatívne zasiahol celý región, vrátane Novej Dubnice. Situácia sa stabilizovala, keď na troskách dubnických závodov vzniklo niekoľko

menších úspešných podnikov, ktoré zamestnali časť bývalých zamestnancov pôvodných závodov.

Dominantným odvetvím v meste je elektrotechnický priemysel.

- **ZTS Elektronika ES, a.s.** 1.5.1992 nastala transformácia štátneho podniku ZTS EVÚ na akciovú spoločnosť ZTS Elektronika. Uskutočnila sa kompletná reštrukturalizácia spoločnosti, do dodávateľských sietí boli zapojení noví obchodní partneri v oblasti výroby priemyselnej elektroniky a mechanických dielov. Firma sa zaoberá výrobou elektroniky pre riadiace a regulačné systémy a zamestnáva 800 pracovníkov. 400 pracovníkov býva v Novej Dubnici a 400 pracovníkov dochádza za prácou z okolia mesta.
- **EVPÚ, a.s.** je vývojovo-výrobná organizácia špecializujúca sa na vývoj, výrobu a dodávky zariadení výkonovej elektroniky, riadiacich systémov a regulačných obvodov, robotizovaných pracovísk a projektovanie technologických liniek a jednoúčelových strojov. EVPÚ a.s. svoju činnosť orientuje ako na civilnú oblasť, tak aj na oblasť obranného priemyslu. Firma zamestnáva 233 pracovníkov. Z nich 112 má bydlisko v meste a 121 pracovníkov do práce dochádza z okolia mesta.
- **Q-Nova, a.s.**, je súkromná akciová spoločnosť, ktorá bola založená v roku 1994. Q - NOVA sa zaoberá výrobou elektroniky. Výroba zahŕňa tak dosky plošných spojov, ako aj káble, konektory, elektro-mechanickú výrobu, a výrobu bezpečnostných trezorov. Počet zamestnancov 331. Z nich býva v meste 124 pracovníkov a 207 pracovníkov dochádza do práce z okolia mesta.
- **NES Nová Dubnica, s.r.o.** bola založená v roku 1992 a má výlučne slovenský kapitál. Firma má výrobnobchodné zameranie na vývoj, výrobu a predaj zariadení výkonovej elektroniky, pohonov, automatizačnej techniky a dodávky technologických riešení vysokej technickej úrovne s dôrazom na vlastné firemné know-how. Firma zamestnáva 81 pracovníkov. Z nich býva v meste 40 a 41 pracovníkov do firmy dochádza.
- **PPP1 – Priemyselný park Považie, a.s.** pôsobí v meste Nová Dubnica od 24.6.2005. Jej zámerom je získať pre región nové projekty a nových investorov. Zároveň sa pripravuje po organizačnej, projekčnej a technickej stránke vybudovanie priemyselného parku, ktorý by mal zabezpečiť pre budúcnosť ďalší rozvoj podnikania v regióne.

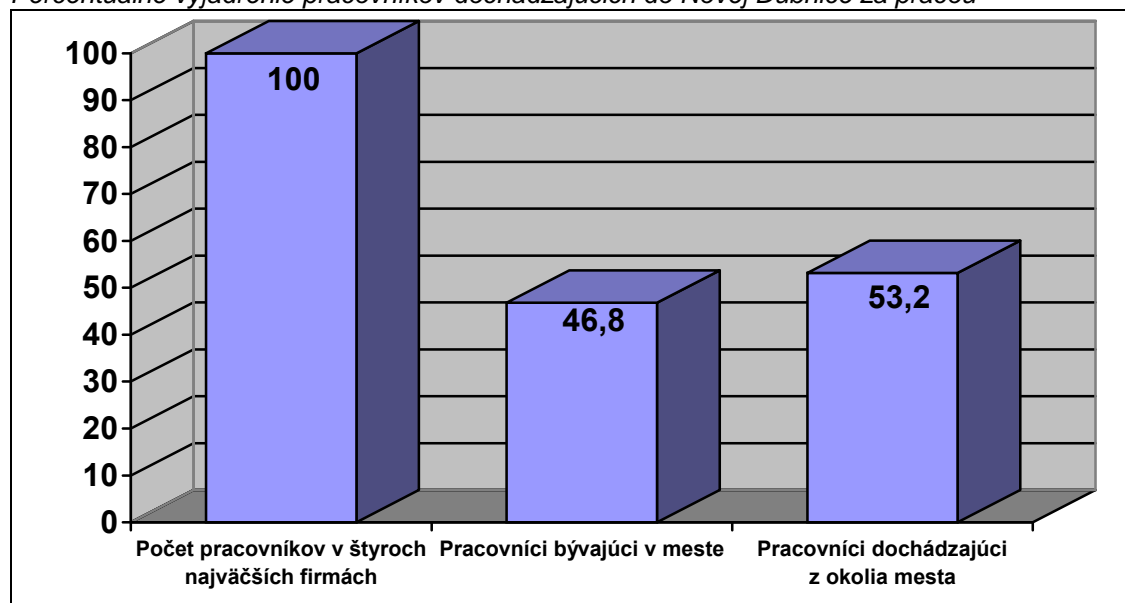
Tieto podniky zamestnávajú najviac zamestnancov, z celkovej zamestnanosti je to cca 49% a svojím zameraním zdôrazňujú dominujúci elektrotechnický priemysel. Uvedený počet zamestnancov v štyroch najväčších spoločnostiach predstavoval v r. 2005 číslo 1445. Z tohto počtu pracovníkov 676 má bydlisko na území mesta Nová

Dubnica a 769 pracovníkov dochádza z okolia Novej Dubnice za prácou. Percentuálne vyjadrenie predstavuje nasledovná tabuľka a graf.

Percentuálne vyjadrenie pracovníkov dochádzajúcich do Novej Dubnice za prácou

Počet pracovníkov v štyroch najväčších firmách	Pracovníci bývajúci v meste	Pracovníci dochádzajúci z okolia mesta
1445	676	769
100	46,8	53,2

Percentuálne vyjadrenie pracovníkov dochádzajúcich do Novej Dubnice za prácou

V Novej Dubnici pôsobia aj drobné elektrotechnické spoločnosti, napr. **Eling**, **Kelcom**, **RMC**. Medzi výraznejšie odvetvia priemyselnej výroby patrí aj výroba kovov a kovových výrobkov (zastúpená 112 podnikateľskými subjektami), rozvíja sa aj oblasť drevovýroby, zastúpená v Novej Dubnici (celkom 22 spracovateľskými a výrobnými jednotkami) V menšej miere je zastúpená aj potravinárska výroba, výroba textílií a odevov, stavebníctvo a iné.

7.6 Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo výraznejšie ako iné sektory pociťuje dopady transformácie hospodárstva. V Novej Dubnici obhospodaruje polia Poľnohospodárske družstvo Dubnica. Počet subjektov v oblasti poľnohospodárstva sa v roku 2004 znížil o 2 subjekty zaoberajúce sa chovom hydiny a iných zvierat. Na území Novej Dubnice nie sú žiadne iné podnikateľské subjekty zaoberajúce sa chovom zvierat.

Z hľadiska ponuky pracovných miest nemá poľnohospodárstvo dôležitú úlohu.

7.7 Obchod a služby

Ekonomiku v meste zastupujú nielen výrobné podniky, ale i sieť obchodu a služieb. Veľkoobchodom a maloobchodom sa zaoberalo v roku 2004 celkom 409 spoločností, 222 spoločností podniká vo veľkoobchode a v sprostredkovaní predaja, 154 sa zaoberá maloobchodom a 12 spoločností podniká v oblasti opráv spotrebného tovaru.

V súčasnosti v meste funguje cca 260 prevádzok, ktorých zameranie sa pohybuje od finančného poradenstva, realitnej činnosti, softvérového poradenstva, zdravotníctva až po poskytovanie ostatných spoločenských, sociálnych a osobných služieb.

V poslednom období etablovanie obchodných reťazcov prináša zmeny do života občanov mesta v podobe nákupov pod jednou strechou. Tak ako v iných mestách Slovenska aj v Novej Dubnici pociťujú obchodníci negatívne dravosť obchodných reťazcov.

III. SWOT ANALÝZA

8. SWOT analýzy mesta Nová Dubnica

8.1 SWOT analýza demografie a trhu práce

SILNÉ STRÁNKY

- vysoký podiel obyvateľstva s vyšším stupňom vzdelania
- nízka miera nezamestnanosti v regióne
- silná hospodárska základňa v meste a blízkosť ďalších hospodárskych centier (Trenčín, Dubnica nad Váhom) a dopravného uzla (Trenčianska Teplá)

SLABÉ STRÁNKY

- demografická rovnováha narušená špecifickým charakterom mesta (jeho takmer jednorázovým osídlením)
- negatívne saldo narodených voči zomretým
- vysoký priemerný vek obyvateľstva
- negatívny trend vývoja počtu obyvateľov predovšetkým v poslednom období (1998 – 2004)
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných

PRÍLEŽITOSTI

- program podpory migrácie pracovnej sily MPSVR SR a UPSVR
- zapájanie dlhodobo nezamestnaných do menších obecných služieb
- prilákanie vysokokvalifikovanej pracovnej sily z okolitých miest a obcí
- príchod mladých rodín z okolitých miest a obcí
- uvoľnené byty po starých ľuďoch, do ktorých sa môžu sťahovať mladí

OHROZENIA

- odliv stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov z mesta z dôvodu ponuky predovšetkým robotníckych pracovných miest, nie kvalifikovaných pozícií zo strany miestnych podnikov

8.2 SWOT analýza životného prostredia

SILNÉ STRÁNKY

- dostatočné zásoby podzemných vôd
- dobrá napojenosť na vodovodnú sieť
- uplatňovanie zdravého životného štýlu aj v rámci mestskej aglomerácie
- vyvážený pomer poľnohospodárskej, lesnej a zastavanej pôdy
- veľmi dobre hodnotený stav životného prostredia
- veľmi priaznivá ekokvalita priestorovej štruktúry krajiny
- ekologicky šetrné technológie výroby tepla a teplej vody (plyn, drevoštiepka)

SLABÉ STRÁNKY

- absencia chránených území z hľadiska ochrany prírody a krajiny
- nedostatočne realizované preventívne opatrenia ochrany kvality vôd

- nedostatočné vysporiadanie sa s odpadmi – nedotriedňovanie stavebného odpadu, absencia kompostárne
- malý podiel ochranných lesov v rámci lesnej plochy spôsobený enormným výrubom stromov
- nedostatočné povedomie obyvateľstva pri ochrane a narábaní so svojim životným prostredím
- slabé zapojenie obyvateľstva a jeho záujmových združení a skupín do rozvoja mesta
- neexistujúca kanalizácia v mestskej časti Kolačín
- nedostatočné riešenie dopravy a parkovania v meste

PRÍLEŽITOSTI

- využitie obnoviteľných alternatívnych zdrojov energie (slnečná energia a biomasa)
- využívanie odpadu ako druhotnej suroviny
- tvorba nových pracovných príležitostí vo sfére tvorby a ochrany kvalitného životného prostredia
- budovanie územných systémov ekologickej stability
- rozšírenie systému separovaného zberu odpadov
- poriadanie osvetových a náučných akcií pre životné prostredie (o separovaní odpadov, o eko agro turistike, o ochrane pred povodňami a pod.)
- revitalizácia a projekty zelene na celom území mesta
- podpora štátu
- využitie fondov EÚ
- využitie štandardov EÚ na Slovensku

OHROZENIA

- zvyšovanie produkcie CO z dopravy
- ohrozené lesné a nelesné spoločenstvá (vplyvom nedostatočnej evidencie a informovanosti s absenciou monitoringu)
- nedisciplinovanosť pri nakladaní s odpadmi
- zvýšenie stupňa eutrofizácie vody najmä v dôsledku poľnohospodárskej činnosti a komunálneho znečistenia
- ohrozenie prírodného prostredia snahou zvýšiť zamestnanosť prostredníctvom budovania priemyselných aglomerácií (priemyselných parkov a podobne)

8.3 SWOT analýza občianskej infraštruktúry

SILNÉ STRÁNKY

- výstavba bytových jednotiek
- pútavé námestie, na ktorom je sústredená obchodná vybavenosť
- prvé panoramatické kino na Slovensku
- športoviská pre výkonný aj masový šport
- domov dôchodcov so službami pre dôchodcov
- kvalitná opatrovateľská služba
- dostatočná kapacita škôl
- široké možnosti alternatívnych foriem vzdelávania detí (štátne školy, súkromná škola, cirkevná škola, základné i stredné školstvo)

SLABÉ STRÁNKY

- chátrajúce budovy v meste
- rozšírená kriminalita
- nedostatočné ubytovacie kapacity (1 hotel s kapacitou cca 50 miest; absencia ubytovacích kapacít nižšieho štandardu a ceny)
- nedostatočné využitie nebytových priestorov na prenájom alebo potreby mesta
- nedostatok financií na údržbu mestských budov
- nedostatočné a neekonomické využívanie priestorov školských zariadení z dôvodu klesajúceho počtu detí

PRÍLEŽITOSTI

- štrukturálne fondy, ako ďalší zdroj získavania finančných prostriedkov
- posilnenie komerčných, administratívnych a obchodných aktivít, v zmysle zvýšenia významu a postavenia mesta ako významného dopravného a geografického uzlu
- využitie nevyužívaných budov na prenájom alebo pre potreby mesta
- blízkosť diaľnice
- blízkosť Trenčianskych Teplíc
- podpora budovania individuálnej a spoločnej bytovej výstavby
- legislatíva umožňujúca zlučovanie školských zariadení a tým zabezpečenie optimálneho počtu detí, pedagógov i priestorov pre kvalitnú výuku a voľný čas
- spolupráca s agentúrami, metodickými centrami a poradňami s cieľom podpory vzdelávania sa detí i dospelých v rôznych oblastiach

OHROZENIA

- chátranie majetku mesta, vyúsťujúce až do havarijných stavov jednotlivých budov
- nesúhlas obyvateľov s realizáciou strategických dokumentov v oblasti školstva, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnia život v meste

8.4 SWOT analýza technickej infraštruktúry**SILNÉ STRÁNKY**

- poloha mesta v blízkosti hlavných dopravných trás bez zaťaženia územia narastajúcou tranzitnou dopravou
- obytný charakter mesta bez veľkých výrobných celkov zaťažujúcich životné prostredie územia a negatívnych vplyvov na obyvateľstvo
- nízka úroveň nezamestnanosti, rozvinutý elektrotechnický priemysel s veľkým podielom pracovníkov s vyšším stupňom vzdelania
- zmena palivovej základne - využívanie alternatívnych zdrojov výroby tepla
- skúsený manažment samosprávy a dobré podmienky pre rozvoj podporené plným zabezpečením energií ako kompletná elektrifikovanosť, plynofikácia, vodovod, zabezpečením zberu, odvozu a likvidácie odpadov

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatok pozemkov vo vlastníctve mesta s dopadom na slabý rozvoj výstavby rodinných domov a KBV

- nedobudovaná kanalizácia mestskej časti Kolačín s možným následkom znečistenia podzemných vôd
- nekvalitné konštrukcie, stav odvodnenia a povrchu vozoviek a chodníkov, dopravného značenia vyžadujúce veľké investície
- zlý technický stav rozvodov tepla, električky a pod

PRÍLEŽITOSTI

- pracovné možnosti v meste, podporené schválením výstavby infraštruktúry pre priemyselný park, a v blízkom okolí s dobrým dopravným spojením do Dubnice nad Váhom a Trenčína
- zachovanie obytného charakteru mesta bez výrob zaťažujúcich životné prostredie
- zníženie poplatkov za energie využívaním alternatívnych zdrojov
- zavedenie meracej a regulačnej techniky v bytových domoch
- získať plány rozvodových sietí pre potreby investičných plánov

OHROZENIA

- nedostatok financií na investovanie do technickej infraštruktúry
- rastúce ceny energií, ktoré spôsobia nedostatok financií na rekonštrukciu rozvodov

8.5 SWOT analýza hospodárstva

SILNÉ STRÁNKY

- dostatok kvalitnej pracovnej sily so stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním, prevažne technického zamerania
- tradícia v elektrotechnickom priemysle
- relatívne lacná pracovná sila
- koncentrácia ekonomickej sily a trhových príležitostí na malom území
- dostatok vhodných voľných plôch pre záujemcov o investovanie
- dobrá dopravná dostupnosť
- výhodná geografická pozícia
- stabilita podnikateľského prostredia
- silné ekonomické zázemie regiónu

SLABÉ STRÁNKY

- úzko zameraná štruktúra priemyslu
- nižší podiel malých podnikateľov na hospodárskej produkcii
- nízka úroveň marketingu a propagácie
- sťažený prístup malých a začínajúcich podnikateľov k bankovým finančným zdrojom
- nedoriešené vlastnícke vzťahy a málo rozvinutý trh s pôdou

PRÍLEŽITOSTI

- rast záujmu zahraničných investorov o Slovensko
- členstvo v EÚ:

- využitie finančných zdrojov
- kultivácia podnikateľského prostredia
- pozitívny tlak legislatívy EÚ
- rozšírenie trhu
- zvýšený záujem obyvateľov pôvodných krajín EÚ o nové členské krajiny
- budovanie technologických a priemyselných zón
- podpora rozvojových investícií
- znižovanie daňového a odvodového zaťaženia
- zvyšovanie flexibility trhu práce
- zlepšenie prístupu malého a stredného podnikania k finančným zdrojom

OHROZENIA

- nedostatočná podpora malého a stredného podnikania zo strany štátu
- administratívna náročnosť a byrokracia pri podnikaní
- nedostatočný rast konkurencieschopnosti
- odliv odborníkov v dôsledku nedostatku možností uplatniť sa
- členstvo v EÚ:
 - zvýšenie konkurenčného tlaku
 - zvýšená miera regulácie hospodárstva (v niektorých oblastiach)
- nedostatok investičného kapitálu
- nízka podpora pripravovanému priemyselnému parku
- nekalá hospodárska súťaž
- slabá vymožiteľnosť práva

IV. STRATÉGIA ROZVOJA MESTA NOVÁ DUBNICA

9. Stanovenie kľúčových faktorov rozvoja a kľúčových disparít

Zaoberať sa faktormi rozvoja je potrebné, pretože nasledujúce plánovacie obdobie v EÚ (2007-2013) je zamerané na odlišný spôsob používania regionálnych a štrukturálnych financií.

Podľa zverejnenia „Novej finančnej perspektívy“ (z februára 2004), ktorú zverejnila EK, sa plánuje vytvorenie špeciálnych fondov pre oblasti rybolovu, rozvoja vidieka a ochrany životného prostredia. Tieto špeciálne fondy by mali byť spravované oddelene od štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade vzniku špeciálneho fondu rozvoja vidieka sa bude značná časť oblastí na Slovensku orientovať na tento fond. Dôvodom na takúto prognózu je fakt, že väčšina územia Slovenska má vidiecky charakter z pohľadu členských štátov EÚ.

Podobne ako v súčasnom plánovacom období (2000-2006) aj v budúcom plánovacom období (2007-2013) by mali platiť základné princípy štrukturálnej politiky:

- viacročné programovanie
- partnerstvo
- spolufinancovanie
- hodnotenie
- doplnkovosť

V budúcom plánovacom období sa predpokladá intenzívnejšie zapojenie miestnych a regionálnych samospráv, sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií do programovania, implementácie i monitoringu nástrojov regionálnej i štrukturálnej politiky. Z tohto kontextu vyplýva potreba vysokého dôrazu na určenie kľúčových faktorov rozvoja a kľúčových disparít.

9.1 *Kľúčové faktory rozvoja mesta Nová Dubnica*

9.1.1 **za oblasť demografia a trh práce**

- podporovanie migrácie pracovnej sily
- zameranie mesta na elektrotechnický priemysel
- prilákanie mladé rodiny z okolitých miest a obcí za zaujímavým bývaním v N. Dubnici
- budovanie technologických zón, či centier excelentnosti
- využitie orientáciu obyvateľov mesta na priemyselnú výrobu
- prilákanie investorov predovšetkým z oblastí s vysokou pridanou hodnotou (sofistikované činnosti)

9.1.2 za oblasť životné prostredie

- riešenie odpadového hospodárstva vo väzbe na legislatívu (separácia zberu, biologický odpad)
- využívanie obnoviteľných alternatívnych zdrojov energie
- zapojenie obyvateľstva vo väčšej miere do aktivít mesta v oblasti ŽP (čistota mesta, ochrana zelene a pod), príp. poskytovanie finančnej podpory na takéto aktivity právnickým a fyzickým osobám na území mesta
- zabezpečenie trvalej udržateľnosti zelene na území mesta - zachovať existujúce a vytvoriť nové plochy parkov a inej verejnej zelene

9.1.3 za oblasť občianska infraštruktúra

- polohu mesta využiť na posilnenie komerčných, administratívnych, obytných a obchodných aktivít
- vybudovanie centra pre riešenie negatívnych spoločenských javov
- vytvorenie podmienok na poskytovanie kvalitnej sociálnej a zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov mesta
- vytvoriť podmienky pre postupnú realizáciu koncepcie školstva s cieľom skvalitniť a zefektívniť výchovno-vzdelávací proces v školských zariadeniach
- zabezpečenie kultúrneho, športového a oddychového vyžitia občanom mesta
- podporovanie záujmových aktivít voľnočasového charakteru u občanov mesta skvalitnením už existujúcich a budovaním nových priestorov
- komplexné kultúrne centrum v mesta N. Dubnica
- podporovanie záujmových združení pôsobiacich na území mesta v záujme rozvoja jednotlivých oblastí mesta
- podmienky na rozvoj masových športov v meste
- originálny imidž mesta prostredníctvom obnovy námestia ako prirodzeného centra

9.1.4 za oblasť technická infraštruktúra

- zvýšená pozornosť údržbe miestnych komunikácií
- pravidelná obnova dopravného značenia v meste
- rezervovanie územia na vybudovanie parkovacích plôch
- cyklistické pásy a pešie komunikácie pozdĺž ciest
- vytvárať podmienky pre realizáciu odporúčaní Koncepcie tepelného hospodárstva
- odkanalizovanie s dôrazom na odvedenie povrchových vôd s cieľom zabrániť zaplavovaniu časti mesta

9.1.5 za hospodársku oblasť

- ráz priemyselnej výroby v meste zameraný na elektrotechnický priemysel
- sofistikované výroby s vysokou pridanou hodnotou
- výrobné kapacity prepojené s univerzitami za účelom synergického efektu
- rozvoj kvalitného obchodu a služieb poskytnutím priestorov podnikateľom s rôznym zameraním obchodných aktivít, požadovaných obyvateľmi
- prítomnosť firiem v okolí a v meste s ekologickou výrobou
- intenzívna cielená propagácia nehnuteľností, ktoré sú vhodné na prenájom, prestavbu, podnikanie
- aktívna spolupráca samosprávy a podnikateľských subjektov pôsobiacich na území mesta
- podpora podnikania úľavami, daňovými a odvodovými zvýhodneniami a pod

9.2 Kľúčové disparity mesta Nová Dubnica

9.2.1 za oblasť demografia a trh práce

- narušená demografická rovnováha mesta nárazovým osídlením
- vysoký index starnutia obyvateľov mesta
- dlhodobá nezamestnanosť občanov
- potenciálne prostredie pre činnosť spoločensky neprijateľných skupín
- ďalší odliv obyvateľov s vyšším stupňom vzdelania pre nedostatok vytvorených pracovných miest

9.2.2 za oblasť životné prostredie.

- nedostatočne chránené vodné zdroje
- nízke povedomie občanov vo vzťahu k ochrane životného prostredia
- zvýšenie emisií z rastúcej frekvencie dopravy v blízkosti mesta
- znižovanie biodiverzity novými plochami pre priemysel

9.2.3 za oblasť občianska vybavenosť.

- chátrajúce budovy v meste
- zlá vybavenosť škôl, zastaralé školské pomôcky
- nedobudované námestie
- chýbajúce zariadenia pre masové športy (ihriská, plaváreň....)
- nárast kriminality

9.2.4 za oblasť technická infraštruktúra

- nedostatok pozemkov vo vlastníctve mesta
- nedobudovaná kanalizácia v časti mesta
- nedostatočne riešené odvedenie povrchových vôd, časté hrozby záplav
- chýbajúce cyklistické chodníky a cesty pre peších
- nedostatočné investície do technickej infraštruktúry

9.2.5 za oblasť hospodárstva

- úzke zameranie na jeden typ priemyslu
- obtiažny prístup podnikateľov k dostupným úverovým zdrojom
- nedoriešené vlastnícke vzťahy pozemkov v katastri mesta
- nedostatočná podpora živnostníkom a malým podnikateľom
- administratívna náročnosť pri podnikaní
- odchod odborníkov v oblasti elektrotechniky do iných odvetví za prácou
- neúspešné transformácie firiem pre zamestnancov s následným prepúšťaním

10 Stanovenie globálneho cieľa pre mesto Nová Dubnica (vízia mesta)

Vízia mesta:

Mesto Nová Dubnica bude atraktívnym miestom pre bývanie so širokou škálou voľnočasových aktivít v oblasti kultúry a športu a kvalitnou sociálnou starostlivosťou pre všetky skupiny obyvateľstva. Bude schopné vytvoriť podmienky pre dôstojnú starobu starnúcich občanov a zároveň priláka mladé rodiny, ktoré budú mať v meste možnosť komfortne bývať, kvalitne nakupovať, tráviť voľný čas, podnikat', zapájať sa do vecí verejných.

V súvislostiach vzniku mesta Nová Dubnica a jeho postupného starnutia je existenčným záujmom obyvateľov mesta vybudovať mesto Nová Dubnica, ako mesto moderné a príťažlivé pre mladé rodiny. Cieľom je zastaviť každoročný úbytok obyvateľov. Mesto by sa malo stať počas nasledujúceho plánovacieho obdobia zónou príjemného ubytovania pre mladé rodiny, ktoré budú spoločne s pôvodnými obyvateľmi mesta nachádzať možnosti voľnočasových aktivít a ubytovacích príležitostí na báze bezhlučného a ekologického prostredia s dobrou dostupnosťou do zamestnania. Mesto Nová Dubnica by sa v budúcnosti malo budovať ako pamätník niekdajšej socialistickej architektúry, ktorá bude citlivo architektonicky spojená s novou bytovou výstavbou, príťažlivou pre mladé rodiny s deťmi. Postupne do roku 2013 by malo dochádzať k znižovaniu priemerného veku obyvateľov mesta. Blízkosť priemyselných a rekreačných centier predurčuje mesto Novú Dubnicu na centrum ubytovacích kapacít pre turistov či rekreantov za podmienky, že im poskytne také služby, aké nenájdu priamo v uvedených centrách. Vytvorením oázy zdravého bývania by sa Nová Dubnica mohla stať aj vyhľadávaným miestom pre poskytnutie stability mladým rodinám v období zakladania rodiny v podmienkach demokratickej spoločnosti.

11 Stanovenie špecifických cieľov.

Cieľ 1

Znížiť počet dlhodobo nezamestnaných a vytvoriť do konca roku 2011 minimálne 50 nových sofistikovaných pracovných miest

Cieľ 2

Zachovať kvalitu parametrov životného prostredia v meste a vychovávať obyvateľov mesta k ochrane a starostlivosti o ŽP.

Cieľ 3

Využiť domáce a okolité danosti na vzbudenie záujmu o ubytovanie v Novej Dubnici.

Cieľ 4

Do konca roku 2011 zvyšovať kvalitu života obyvateľov v meste pomocou trojročných plánovacích cyklov s dosiahnutím konkrétnych merateľných výsledkov.

Cieľ 5

Do konca roku 2013 skvalitňovať a modernizovať technickú infraštruktúru v meste.

Cieľ 6

Vytvárať podmienky pre prílev nových investícií a rozvoj malého a stredného podnikania na území mesta.

12 Stanovenie opatrení a aktivít

Opatrenie 1.

Podpora vzniku nových pracovných príležitostí

Aktivita 1.1

Zjednodušiť migráciu obyvateľov za prácou

Aktivita 1.2

Pripraviť nové pracovné príležitosti súvisiace s rozvojom priemyselného parku

Aktivita 1.3

Pripraviť nové pracovné príležitosti v oblasti ochrany životného prostredia

Aktivita 1.4

Budovať centrá vedúce k sofistikovanej výrobe

Opatrenie 2.

Monitorovanie, osвета a infraštruktúra vo vzťahu k zachovaniu kvality životného prostredia v meste Nová Dubnica

Aktivita 2.1

Pripraviť monitorovanie územia (vzduch, voda, pôda)

Aktivita 2.2

Riešiť odpadové hospodárstvo

Aktivita 2.3

Využívať alternatívne zdroje energií

Aktivita 2.4

Zabezpečiť ochranu všetkých zložiek životného prostredia.

Aktivita 2.5

Odkanalizovať mestskú časť Kolačín a rekonštruovať zastaralú kanalizáciu

Aktivita 2.6

Zlepšiť osvetu občanov v oblasti ochrany životného prostredia

Opatrenie 3.

Podpora pre využitie daností mesta a okolia

Aktivita 3.1

Vybudovať chýbajúce ubytovacie kapacity

Aktivita 3.2

Vybudovať cyklistické a turistické chodníky

Aktivita 3.3
Sprevádzkovať plaváreň v meste

Aktivita 3.4
Rozvíjať bytovú výstavbu a vykonávať stavebné úpravy v súlade s územným plánom.

Opatrenie 4.
Podporovanie rozvoja kvality života obyvateľov a návštevníkov mesta

Aktivita 4.1
Poriadať atrakcie (letný amfiteáter, zaujímavé produkcie v oblasti kultúry, športu...)

Aktivita 4.2
Doriešiť využitie a dobudovanie kultúrnych, zdravotníckych a sociálnych zariadení (PANOREX, KD v mestskej časti Kolačín, knižnica, sociálne centrum, diagnostické centrum a pod.).

Aktivita 4.3.
Zabezpečiť všestranný rozvoj detí a mládeže prostredníctvom kvalitného vzdelávania a trávenia voľného času

Aktivita 4.4
Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry na území mesta Nová Dubnica

Aktivita 4.5
Optimalizovať sieť škôl a školských zariadení v zmysle Konceptie školstva prostredníctvom vybudovania modernej otvorenej školy, ktorá ponúkne komplexné služby žiakom, rodičom a obyvateľom mesta, vrátane voľno-časových a záujmových aktivít a v popoludňajších hodinách umožniť verejnosti využívať školské priestory

Aktivita 4.6
Vybudovanie a rekonštrukcia športovísk pre masové športy, stabilizácia výkonnostného športu

Aktivita 4.7
Vybudovať zariadenie na prevenciu negatívnych javov

Aktivita 4.8
Podporovať rozvoj kvality samosprávnych orgánov mesta

Aktivita 4.9
Podpora rozvoja zdravotníckych a sociálnych služieb.

Aktivita 4.10
Riešiť bezpečnostnú politiku v meste

**Opatrenie 5.
Podpora pre skvalitnenie technickej infraštruktúry mesta**

Aktivita 5.1

Doriešiť parkovacie plochy v meste

Aktivita 5.2

Zaviesť hromadnú dopravu na exponované smery

Aktivita 5.3

Vybudovať kompostovisko pre potreby mesta

Aktivita 5.4

Údržba existujúcich a budovanie nových inžinierskych sietí na území mesta

Aktivita 5.5

Zrealizovať protipovodňové opatrenia.

Aktivita 5.6

Spracovať geografický systém mesta.

Aktivita 5.7

Rekonštrukcia cestnej infraštruktúry, modernizácia osvetlenia, mestského rozhlasu.

Aktivita 5.8

Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry na území mesta Nová Dubnica.

**Opatrenie 6.
Podpora ekologicky vhodnej výroby a príchodu firiem s vyššou pridanou hodnotou**

Aktivita 6.1

Podporiť spoluprácu firiem v meste s univerzitami.

Aktivita 6.2

Spolupracovať pri zabezpečovaní ekologických princípov pri výrobe na území mesta

Aktivita 6.3

Doriešiť vlastnícke vzťahy pre využitie potenciálu mesta v oblasti územného plánu

Aktivita 6.4

Podporovať podnikateľské aktivity.

13 Stanovenie merateľných ukazovateľov

Merateľné ukazovatele pre plnenie cieľov stanovených v tomto pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja sú stanovené s ohľadom na jednotlivé opatrenia a z nich vyplývajúce aktivity. Druhým faktorom výberu merateľných ukazovateľov bol fakt, že mestá začínajú od r. 2006 plánovať financie v trojročných cykloch.

Tabuľka merateľných ukazovateľov:

Ukazovateľ	Jednotka	Periodicita hodnotenia
Vznik nových pracovných miest	Počet	Jedenkrát za 3 roky
Používanie alternatívnych zdrojov	%	Jedenkrát za 3 roky
Podujatia pre ubytovaných hostí	počet	Jedenkrát ročne
Športoviská pre masové športy	počet	Jedenkrát za 3 roky

14 Finančný plán

Na základe sledovania finančných operácií mesta Nová Dubnica je možné konštatovať, že v príjmovej časti prevládajú dotácie nad ostatnými príjmami.

Dotácie predstavujú viac ako 50% všetkých príjmov mesta. Hlavnou príčinou tohto stavu sú prenesené kompetencie v oblasti školstva.

Z materiálov, ktoré slúžili pre určenie raitingu mesta v r. 2004 vyplýva skutočnosť, že mesto musí počítať s obsluhou existujúceho dlhu, čo predstavuje ročne zhruba 4 mil. Sk. Tento fakt je dôležitý pre plánovanie budúcich financií, ako aj skutočnosť, že mesto nepredpokladá v blízkej dobe využiť ďalšie úvery.

Z tohto aspektu a z údajov poskytnutých mestským úradom vyplýva, že mesto ročne investuje do kapitálových výdavkov 15-19 mil. Sk. Pre naše plánované financie môžeme uvažovať so strednou hodnotou, ktorá je vo výške 17 mil. Sk.

Tento údaj je jedným z podkladov predikcie financovania rozvojových aktivít, ktoré sú prehľadne usporiadané v časti 12.

Ďalšími predpokladmi sú fakty, že mesto nepredpokladá ďalšie úverové zaťaženie a predpokladáme, že z celkových kapitálových výdavkov bude mesto 5% orientovať na kofinancovanie rozvojových projektov.

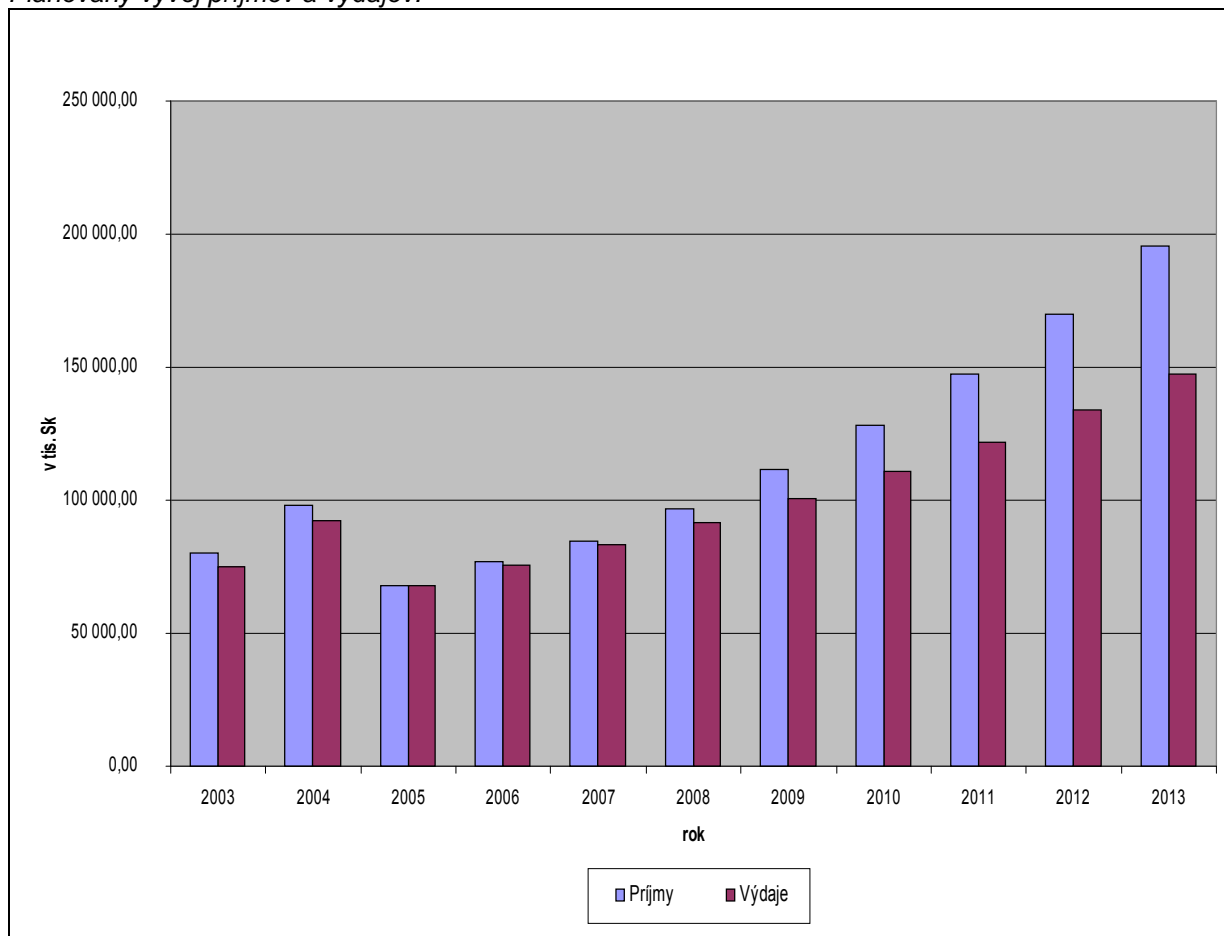
Vývoj príjmov a výdavkov predpokladáme nasledovne:

Do roku 2007 včítane predpokladáme na základe doterajšieho vývoja koeficient rastu 1,1. Podobne postupný rast výdavkov predpokladáme s koeficientom 1,1 do roku 2007 včítane.

Od roku 2008 je možné predpokladať začiatok pôsobenia fondov EÚ v jednotlivých regiónoch. Plánovacie obdobie EÚ predstavuje roky 2007-2013. Projekty spracované do roku 2007 a podané do jednotlivých výziev, budú v priebehu roku 2007 vyhodnocované a ich pôsobenie sa môže prejaviť najskôr od r. 2008. Pre toto obdobie predpokladáme nárast výdavkovej časti 15% ročne, čo vo výpočtoch zohľadní koeficient 1,15.

Pre obdobie od r. 2008 do r. 2013 je výdavkový koeficient z dôvodu určitého vylúčenia rizika plánovaný v dokumentoch na úrovni 10%. Dôvodom je i fakt, že nie každý pripravený projekt musí byť úspešný. Rozdiel medzi ročnými 15% prírastku príjmov a 10% prírastku výdavkov zabezpečuje optimalizáciu tlaku na jednoznačné spoliehanie sa na fondy EÚ.

Vývoj príjmov a výdavkov mesta s predikciou do r. 2013 je znázornený v nasledovnej tabuľke a následne na grafe.

Plánovaný vývoj príjmov a výdajov:

Pre určenie najoptimálnejšej varianty pre získanie finančných údajov popisujúcich jednotlivé roky bolo možné na základe dostupných informácií vychádzať z ročného objemu kapitálových výdavkov mesta, od roku 1999 a na základe dvoch oporných údajov stanoviť ďalší vývoj investičných možností mesta Nová Dubnica.

- prvým oporným bodom je vývoj investovania v rokoch 1999 až 2004. Na základe 6-ročného vývoja je s veľkou pravdepodobnosťou možné predikovať vývoj v ďalšom období.
- druhým oporným bodom pre najoptimálnejšiu variantu pre určenie vývoja možných investícií v rokoch 2008 až 2013 bol predpoklad použitia 5% z celkových investícií v danom roku na kofinancovanie projektov v jednotlivých výzvach.

Tieto dva kľúčové smery určili predpoveď vývoja objemu finančných prostriedkov pre celkové financovanie projektov.

V prípade, že by mesto investovalo do kofinancovania len 7% z celkových výdavkov a pri predpoklade, že bude úspešnosť priechodnosti projektov okolo 30%, bude môcť mesto realizovať projekty v každom roku vo finančnom objeme podľa nasledovnej tabuľky:

č.		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Príjmy	80338	97819	67958	76754	84429	97094	111658	128406	147667	169817	195290
2	Výdaje	74940	92277	67858	75644	83208	91529	100682	110750	121825	134008	147408
3	Ak použijeme 7% z výdajov mesta ročne na kofinancovanie projektov vo výške 5%	5246	6459	4750	5295	5825	6407	7048	7753	8528	9381	10319
4	Teoretická suma získaných prostriedkov na realizáciu projektov	104916	129188	95001	105901	116491	128141	140955	155050	170555	187611	206372
5	Naplánujeme len 30% z teoreticky získaných prostriedkov na realizáciu projektov	31475	38756	28500	31770	34947	38442	42286	46515	51167	56283	61912

Vysvetlivky:

Riadok č. 1 popisuje hodnoty plánovaného vývoja v oblasti príjmov

Riadok č. 2 popisuje hodnoty plánovaného vývoja v oblasti výdavkov

Riadok č. 3 popisuje potrebné finančné prostriedky mesta ročne na kofinancovanie.

Riadok č. 4 popisuje, aké financie je možné pomocou projektov získať za uvedených podmienok.

Riadok č. 5 popisuje hodnoty oprávnených nákladov na projekty pri 30% úspešnosti projektov pre mesto Nová Dubnica

Rozdelenie finančných potrieb na plánovacie obdobie po rokoch v tis. Sk

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Váha
Celkom	28500	31770	34947	38442	42286	46515	51167	56283	61912	(%)
Op1	3 990	4 448	4 893	5 382	5 920	6 512	7 163	7 880	8 668	14
Op2	5 700	6 354	6 989	7 688	8 457	9 303	10 233	11 257	12 382	20
Op3	5 415	6 036	6 640	7 304	8 034	8 838	9 722	10 694	11 763	19
Op4	4 275	4 766	5 242	5 766	6 343	6 977	7 675	8 442	9 287	15
Op5	6 270	6 989	7 688	8 457	9 303	10 233	11 257	12 382	13 621	22
Op6	2 850	3 177	3 495	3 844	4 229	4 652	5 117	5 628	6 191	10

Vysvetlivky:

Opatrenie 1 : Podpora vzniku nových pracovných príležitostí

Opatrenie 2 : Monitorovanie, osвета a infraštruktúra vo vzťahu k zachovaniu kvality životného prostredia v meste Nová Dubnica

Opatrenie 3 : Podpora pre využitie daností mesta a okolia.

Opatrenie 4 : Podporovanie rozvoja kvality života návštevníkov a obyvateľov mesta.

Opatrenie 5 : Podpora pre skvalitnenie technickej infraštruktúry mesta.

Opatrenie 6 : Podpora ekologicky vhodnej výroby a príchodu firiem s vyššou pridanou hodnotou.

Záverom finančného plánu môže byť konštatovanie, že mesto Nová Dubnica je mestom so špecifikami prepojenia panelovej výstavby a dedinského koloritu. To dodáva mestu špecifický ráz. Mesto môže tiež ťažiť z okolitých atrakcií či už turistického ruchu alebo kúpeľníctva. Ak bude samospráva mesta neustále lepšie spolupracovať s okolitými destináciami, bude možné už v blízkej budúcnosti niektorých návštevníkov regiónu ubytovať v Novej Dubnici.

Platí jedno pravidlo, že do cestovného ruchu treba najprv zainvestovať, až potom pri rozumnom hospodárení sa môžu očakávať výsledky. Nárast počtu návštevníkov Novej Dubnice nezávisí len od ubytovacích kapacít, či dostupnosti a komfortu služieb. Prilákať turistov a rekreatov do Novej Dubnice môže len niečo výnimočné, čo v okolitých lokalitách nemôžu dostať ani kúpiť. Poriadáním zaujímavých programov sa môže mesto stať postupne vyhľadávanou lokalitou.

Finančné prostriedky na rekonštrukcie objektov by sa mali čerpať s víziou riešenia mesta ako dominanty ubytovania hostí, prípadne mladých rodín. Pre obe kategórie sa musí Nová Dubnica stať príťažlivým a zaujímavým mestom.

V tomto pláne PHSR sa predpokladá po roku 2008 postupne ročný 15% nárast príjmov a len 10% nárast výdavkov. Podľa tohto scenára môže mesto postupne doriešiť svoj záväzok, ktorý ročne zaťažuje mesto 4 mil. Sk. Pri návrhu použitia 7% z celkových výdavkov mesta ročne, môže mesto teoreticky pri 30% úspešnosti projektov počítať s realizáciou finančných operácií v objemoch od 32 mil. Sk v r. 2006 až po 62 mil. Sk v r. 2013.

Vývoj načrtnutý v tomto PHSR je pozitívny, tak ako je aj pozitívny rating udelený mestu agentúrou CRA RAITING AGENCY, a.s. v roku 2004. Naplánovaný vývoj mesta nie je ľahkou cestou k prosperite a k vybudovaniu imidžu mesta ako lokality, kam sa oplatí ísť bývať mladým manželom a kam sa radi prídu ubytovať rekreatanti a turisti. Kým však bude táto stručne napísaná vízia skutočnosťou, bude potreba často krát zapracovať pri strategických rozhodovaniach súvisiacich s rozvojom mesta Nová Dubnica.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nová Dubnica nemá ambície byť vo všetkých sférach regionálneho rozvoja náplastou na problémy. Hlavnou úlohou autorského kolektívu bolo rozobrať do detailov oblasti života v Novej Dubnici, za pomoci know-how Trenčianskej regionálnej rozvojovej agentúry a dostupnej literatúry o typoch PHSR a teórii ich vzniku spracovať materiál, ktorý bude slúžiť ako vodítko pomáhajúce udržiavať smer rozvoja mesta v rokoch 2006 až 2013. Neznamená to, že tento plán je pevným a nemenným dokumentom. V každom čase, ak vzniknuté okolnosti prinesú potrebu upraviť niektoré časti tohto programu, bude možné Program upraviť a vykonať príslušné zmeny.

Program je otvoreným dokumentom, ktorý je možné modifikovať a upravovať podľa vývoja spoločnosti. Čo nesmie byť zmenené je trend pozitívneho vývoja mesta smerom k vyššej kvalite života jeho obyvateľov. Na tom sa zhoduje kolektív spracovateľov PHSR a svedčia o tom aj vyjadrenia obyvateľov mesta na komisiách mestského zastupiteľstva.

15 Legislatívny rámec

- zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- zákon č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch,
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy,
- zákon č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy,
- zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 482/2003 Z. z. o Štátnej pokladnici,
- zákon č. 565/2001 Z. z. o investičných stimuloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 235/2002 Z. z. o náležitostiach žiadosti o poskytnutie investičných stimulov,
- zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
- zákon č. 156/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.

Zákon č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon)

Vyhláška MŽP SR č. 398/2002 Z. z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd

Vyhláška MŽP SR č. 524/2002 Z. z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výkone odborného technicko – bezpečnostného dohľadu a o zaraďovaní vodných diel do jednotlivých kategórií

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 525/2002 Z. z. , ktorou sa vyhlasuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských tokov

Vyhláška MŽP SR č. 556/2002 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona

Nariadenie vlády SR č. 491/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitých vôd

Nariadenie vlády SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd (§2 a§7 zrušené zákonom č. 184/2002 Z. z.)

Nariadenie vlády SSR č. 35/1979 Zb. o odplatách vo vodnom hospodárte v znení nariadenia vlády ČSSR č 91/1988 Zb. a nariadenia vlády SR č. 235/1996 Z. z.

Zákon č. 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami

Nariadenie vlády SSR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení nariadenia vlády SASR č. 52/1981 Zb. (§2 ods. 1, §3 - §6 zrušené z.č. 184/2002 Z. z.)

Metodický pokyn MŽP SR z 5. 11. 2002 č. 817/2002 – 6.2 k nariadeniu vlády SR č. 491/2002 Z. z.

Zákon 733/2004 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení z. č. 553/2001 Z. z., z. č. 96/2002 Z. z., z. č. 2 61/2002 Z. z., z. č. 393/2002 Z. z. z. č. 529/2002 Z. z. (zákon o odpadoch)

Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákona č. 553/2002 Z. z.

Vyhláška MŽP SR č. 234/2001 Z. z. o zaradení odpadov do Zeleného, Žltého a Červeného zoznamu odpadov

Vyhláška MŽP SR č. 273/2001 Z. z. o autorizácii, o vydávaní posudkov vo veciach odpadov o ustanovení osôb oprávnených na vydávanie posudkov o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb v znení **Vyhláška MŽP SR č. 399/2002 Z. z.**

Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení **Vyhláška MŽP SR č. 509/2002 Z. z.**

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení **Vyhláška MŽP SR č. 409/2002 Z. z.** (ďalej len nový Katalóg odpadov)

Vyhláška MŽP SR č. 127/2004 Z. z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu v znení **Vyhláška MŽP SR č. 337/2002 Z. z. a 773/2002 Z. z.**

Smernica MŽP zo dňa 17.12.2001 č. 3/2001-6.3 o špecifikácii výrobkov, za ktoré sa platí do Recyklačného fondu

Zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MŽP SR č. 732/2002 Z. z. o zozname zálohovaných obalov, ktoré nie sú opakovateľné použiteľné a o výške zálohy za ne a o výške záloh za zálohované opakovane použiteľné obaly

Vyhláška MŽP SR č. 5/2003 Z. z. o výkone niektorých ustanovení zákona o obaloch

Zákon č. 543/2002/ Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Zákon č. 237/2002 Z. z. o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín

Vyhláška MŽP č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody

Zákon č. 478/2002/ Z. z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia (zákon o ovzduší)

Zákon č. 401/1998 z. z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia v znení z. č. 161/2001 Z. z., z. č. 553/2001 Z. z., z. č. 478/2002 Z. z.

Zákon č. 408/2002 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme

Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácii SR č. 265/1996. Z. z. o emisných kontrolách cestných motorových vozidiel v znení **vyhl. Č. 307/1999 Z. z.**

Vyhláška MŽP SR č. 60/2003 Z. z. , ktorou sa ustanovujú národne emisné stropy a a emisné knôty

Národný rozvojový plán, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Trenčiansky samosprávny kraj

Operačný program „Základná infraštruktúra“, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Územný plán VÚC, Trenčín

Národný emisný inventarizačný systém, databáza údajov o znečisťovaní ovzdušia, okres Ilava

Správa o stave životného prostredia kraja Trenčín 2002, SAŽP 2003

Národný rozvojový plán, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Sektorové operačné programy

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Národný environmentálny akčný plán

Územný plán VÚC, Trenčín

Atlas krajiny SR, SAŽP 2002

16 Vysvetlivky, základné pojmy

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Táto je tvorená biocentrami, biokoridormi a interakčnými prvkami v hierarchických úrovniach: nadregionálnej – biosférickej a provincionalnej, regionálnej a miestnej (lokálnej) úrovni.

Generel nadregionálneho ÚSES (G-NÚSES) Slovenskej republiky bol schválený uznesením vlády SR č. 319 27.4.1992. Je to dokument určený na stratégiu ochrany biodiverzity.

Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) Trenčianskeho kraja bol vypracovaný v rokoch 1993 - 1995 v mierke 1: 50 000.

V spolupráci s IUCN v r.1996 ako súčasť **Európskej ekologickej siete (EECONET)** bola vypracovaná a aktualizovaná **Národná ekologická sieť Slovenska (NECONET)** v zmysle filozofie tvorby ekologickej siete na európskej úrovni v návaznosti na susedné štáty. NECONET je tvorená prvkami – jadrové územia, ekologicke koridory a územia rozvoja prírodných prvkov.

Kompatibilita NECONET a G-NÚSES je vyjadrená tým, že biocentrá a biokoridory biosferického významu predstavujú najhodnotnejšie časti jadrových území EECONETu a väčšina biocentier nadregionálneho významu tvorí základ NECONETu. Úplná kompatibilita medzi NECONET a G-NÚSES nebola však dosiahnutá.

BSK₅ – (biologická spotreba kyslíka päťdňová) je ukazovateľ, ktorým sa podľa príslušných vyhlášok a noriem sleduje znečistenie vôd vodami splaškovými a odpadovými. Tento kvantitatívny parameter udáva znečistenie vôd hlavne organickými látkami. Čím je hodnota v mg/l vyššia, tým vyššie je znečistenie. Ak predpokladáme priemerné znečistenie vôd zo žúmp podľa parametra BSK₅ 1 000 mg/l (reálne merania ukazujú, že tieto hodnoty môžu byť od 200 do 50 000 mg/l, podľa toho, či ide o "hustý", alebo "riedky" odpad), potom celková hodnota vypusteného znečistenia zo žúmp predstavuje 38,4 mil. kg BSK₅ za rok.

CHSK – chemická spotreba kyslíka. Je podobný ukazovateľ ako predchádzajúci, ale týka sa odpadových vôd z priemyselnej výroby. Chemická spotreba kyslíka CHSK udáva množstvo kyslíka v mg.l⁻¹ potrebného na oxidáciu organických látok silnými oxidačnými činidlami.

NEL – nepolárne extrahovateľné látky

N, NH₄⁺, Mn, NL, FE ... – základné chemické znečisťujúce látky vo vodách (dusík, amoniak, mangán, nerozpustné látky, železo)

BPEJ - – bonitované pôdno – ekologicke jednotky (7 miestny kód) – charakterizuje pôdno – ekologicke vlastnosti pôdy a odvádza sa potom od neho cena pôdy

17 Prílohy

17.1 Vzťahy medzi SWOT analýzou, faktormi rozvoja, disparitami, špecifickými cieľmi a opatreniami.